

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۱۴۰۱/۸/۲۰

آزمون ۲۰ آبان ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

نام درس	۷۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند. خواهید داد؟	این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱		
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱		
روان‌شناسی	۷	۵	۴	۲	۱		
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱		
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱		

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۳۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اجباری	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۲	ریاضی و آمار (۱) و (۲)	اجباری	۱۰	۲۰	۱۱	۱۰
۳	اقتصاد	اجباری	۱۰	۳۰	۲۱	۱۰
۴	روان‌شناسی	انتخابی	۱۰	۴۰	۳۱	۱۰
۵	اقتصاد		۱۰	۵۰	۴۱	۱۰
۶	علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)	اجباری	۲۰	۷۰	۵۱	۲۰
۷	علوم و فنون ادبی (۲)	انتخابی	۱۰	۸۰	۷۱	۱۰
۸	علوم و فنون ادبی (۱)		۱۰	۹۰	۸۱	۱۰
۹	جامعه‌شناسی (۳)	اجباری	۱۰	۱۰۰	۹۱	۱۰
۱۰	جامعه‌شناسی (۱)	اجباری	۱۰	۱۱۰	۱۰۱	۱۰
۱۱	جامعه‌شناسی (۲)	انتخابی	۱۰	۱۲۰	۱۱۱	۱۰
۱۲	جامعه‌شناسی (۱)		۱۰	۱۳۰	۱۲۱	۱۰

احتمال
صفحه‌های ۱۲ تا ۲۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- اگر نسبت احتمال باریدن باران به احتمال نباریدن باران در یک روز برابر $\frac{3}{5}$ باشد، احتمال نباریدن باران در آن روز کدام است؟

- (۱) $\frac{3}{8}$ (۲) $\frac{5}{8}$ (۳) $\frac{2}{5}$ (۴) $\frac{1}{8}$

۲- از بین ۲۴ کارت یکسان که اعداد ۱ تا ۲۴ روی آنها نوشته شده است، سه کارت با شماره‌های زوج را کنار می‌گذاریم. از بین بقیه کارت‌ها به تصادف یک کارت بیرون می‌آوریم. با کدام احتمال عدد این کارت زوج است؟

- (۱) $\frac{4}{7}$ (۲) $\frac{3}{7}$ (۳) $\frac{7}{8}$ (۴) $\frac{3}{8}$

۳- در پرتاب یک تاس، اگر A پیشامد زوج آمدن و B پیشامد مضرب ۳ آمدن و C پیشامد اول آمدن باشد، پیشامد آن که A یا B رخدده ولی C رخدده، چند عضو دارد؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

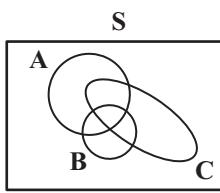
۴- در پرتاب سه تاس، پیشامد آن که مجموع اعداد سه تاس مضرب ۸ باشد، چند عضو دارد؟

- (۱) ۲۵ (۲) ۲۶ (۳) ۲۷ (۴) ۲۸

۵- در خانواده‌ای با ۵ فرزند، احتمال آنکه تعداد فرزندان دختر یکی و تعداد فرزندان پسر ۴ تا باشد، چقدر است؟

- (۱) $\frac{5}{32}$ (۲) $\frac{3}{8}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{1}{2}$

۶- با توجه به نمودار ون مقابل، پیشامدهای کدام گزینه ناسازگارند؟

- (۱) A-C و A-B (۲) A-C و A ∩ B (۳) A-B و B ∪ C (۴) A-B و B ∩ C'

۷- دو تاس را پرتاب می‌کنیم. چقدر احتمال دارد که اختلاف عددهای ظاهر شده تاس‌ها بیشتر از ۲ باشد؟

- (۱) $\frac{7}{18}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{5}{18}$

۸- دو تاس را با هم پرتاب می‌کنیم، با کدام احتمال مجموع دو عدد رو شده ۴ یا ۸ است؟

- (۱) $\frac{2}{9}$ (۲) $\frac{5}{18}$ (۳) $\frac{5}{12}$ (۴) $\frac{1}{4}$

۹- در داخل کيسه‌ای ۶ مهره سفید، ۴ مهره زرد و ۵ مهره سیاه وجود دارد. ۳ مهره به تصادف از کيسه خارج می‌کنیم. با کدام احتمال سه مهره خارج شده فقط از دو رنگ مختلف هستند؟

- (۱) $\frac{22}{65}$ (۲) $\frac{24}{91}$ (۳) $\frac{43}{65}$ (۴) $\frac{67}{91}$

۱۰- می‌خواهیم نفرات ۴ گروه دو نفره $\{A, B\}$ و $\{C, D\}$ و $\{E, F\}$ و $\{G, H\}$ را در یک صف به طور تصادفی در کنار یکدیگر قرار دهیم. احتمال آنکه افراد هم گروه کنار یکدیگر باشند، کدام است؟

- (۱) $\frac{15}{105}$ (۲) $\frac{1}{15}$ (۳) $\frac{1}{105}$ (۴) $\frac{1}{115}$

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۱)

تابع

(نمودار تابع درجه ۲)

۷۰ تا ۶۳ صفحه‌های

ریاضی و آمار (۲)

تابع

(توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی)

۳۳ تا ۲۱ صفحه‌های

پاسخگویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۱) و (۲)

۱۱- بیشترین مقدار تابع $f(x) = -3x^2 + 6x - 3$ کدام است؟

-۱ (۲)

-۲ (۱)

-۳ (۳)

۲ (۴)

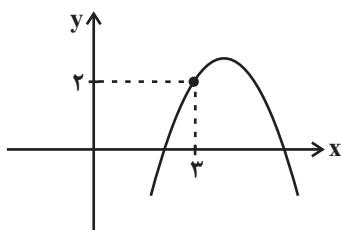
۱۲- اگر نمودار تابع $f(x) = x^r + ax + 1$ از نقطه (۲, ۳) عبور کند، مقدار (۱) کدام است؟

-۱ (۴)

۵ (۳)

۱ (۲)

۳ (۱)

۱۳- نمودار مقابل، مربوط به تابع درجه دوم $y = -x^2 + 7x + k$ است. عرض رأس سهمی کدام است؟

۳ (۲)

۲/۵ (۱)

۲/۲۵ (۴)

۲/۷۵ (۳)

۱۴- اگر خط $y = -4$ مماس بر رأس سهمی $f(x) = 3(x-2)^2 + m$ باشد، مجموع طول نقاط برخورد تابع با محور x ها کدام است؟

۸ (۴)

۱۲ (۳)

۶ (۲)

۴ (۱)

۱۵- اگر تابع درآمد بر حسب تومان از رابطه $(15000 - 2x)x$ و تابع هزینه بر حسب تومان از رابطه ax به دست آید و حداکثر سود برابر ۱۲/۵ میلیونتومان باشد، مقدار سود به ارزی $x = 1000$ چند میلیون تومان است؟

۱۰ (۴)

۴ (۳)

۸ (۲)

۶ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۶- اگر تابع $\{f(5) - 5g(3)\}$ ثابت و تابع $g = \{(1, \frac{a^r}{r}), (3, a^r), (7, b^r)\}$ همانی باشد. حاصل $f = \{(2, 3), (4, m), (5, n^r - m^r)\}$ کدام است؟

۳ (۴)

-۳ (۳)

-۶ (۲)

۲ (۱)

۱۷- خط $x = 1$ محور تقارن سهمی به معادله $y = -3x^r + (b + \frac{c}{r})x + c$ است. این سهمی محور y را در نقطه‌ای به عرض -2 قطع می‌کند. عرض رأس سهمی کدام است؟

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۱۸- اگر در تابع ثابتی مانند f به ازای هر عدد حقیقی داشته باشیم $f(3x^r - 1) = 3f(x) + 1$ در این صورت $\frac{f(-1) \times f(1)}{f(-2) + f(2)}$ کدام است؟

 $\frac{1}{2}$ (۴) $-\frac{1}{4}$ (۳) $-\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۱)

۱۹- اگر تابع $f(ax - b) = df(x) + 1 = k$ همانی و تابع $g(x) = (2a - 1)x^r + bx^r + cx + \frac{d+c}{r}$ برقرار باشد، حاصل $f(g(x))$ کدام است؟

۱ (۴)

-۱ (۳)

 $-\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۱)

سایت کنکور

کدام است؟ $\frac{k \times d}{k + b - c}$

۲۰- اگر $f(b) + f(a) = f(-1) = -5$ و $f(1) = 5$ باشد، مقدار $f(x) = \begin{cases} ax + b & , \quad x > 0 \\ bx + a & , \quad x \leq 0 \end{cases}$ کدام است؟

-۲ (۴)

۵ (۳)

۳ (۲)

۱ (۱)

نقش دولت در اقتصاد چیست؟

تجارت بین‌الملل
صفحه‌های ۵۶ تا ۷۹

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۲۱- با توجه به اصل مزیت مطلق و نسبی، کدام گزینه در رابطه با دو کشور امارات و قطر نادرست است؟

- کشور امارات به‌ازای هر تن زیتونی که تولید می‌کند، از تولید ۵ تن خرما صرف‌نظر می‌کند و کشور قطر به‌ازای هر تن زیتونی که تولید می‌کند، از تولید ۷ تن خرما صرف‌نظر می‌کند.

- براساس مقادیر یکسانی از منابع تولید، کشور قطر می‌تواند ۵ تن خرما و کشور امارات می‌تواند ۳ تن خرما تولید کند.

- کشور قطر می‌تواند خرمایی با هزینهٔ فرصت کمتری نسبت به کشور امارات تولید کند.

- براساس مقادیر یکسانی از منابع تولید، کشور قطر نمی‌تواند به زیادی کشور امارات، زیتون تولید کند.

۱) کشور امارات در تولید زیتون در مقایسه با کشور قطر، مزیت مطلق دارد.

۲) کشور قطر در تولید خرما مزیت مطلق دارد.

۳) هزینهٔ فرصت تولید زیتون در کشور امارات، از هزینهٔ فرصت تولید زیتون در کشور قطر کمتر است.

۴) کشور امارات باید به تولید خرما در داخل بپردازد و زیتون مورد نیاز خود را از کشور قطر وارد کند.

۲۲- کدام گزینه در خصوص انواع مالیات، صحیح است؟

۱) مالیات بر ارث که از اموال و دارایی‌های باقی‌مانده شخص فوت شده، دریافت می‌شود، مهم‌ترین نوع مالیات است.

۲) تعرفه‌های گمرکی یکی از انواع مالیات‌های غیرمستقیم هستند که برای حمایت از صنایع داخلی به کار گرفته می‌شوند.

۳) مالیات بر ارزش‌افروزه چند مرحله‌ای است و کالاهای و خدمات واسطه‌ای نیز مشمول دریافت مالیات می‌شوند.

۴) وظیفه قانونی پرداخت مالیات بر مصرف، به‌عهدهٔ مصرف‌کنندهٔ نهایی است، گرچه نهایتاً به‌وسیلهٔ تولیدکنندگان و فروشنده‌گان پرداخت می‌شود.

۲۳- با توجه به نمودار جریان چرخشی تعاملات بین خانوارها، بنگاه‌ها و دولت، عبارات کدام گزینه به‌ترتیب تکمیل‌کنندهٔ شماره‌های ۱ تا ۴ مشخص شده

در نمودار می‌باشد؟

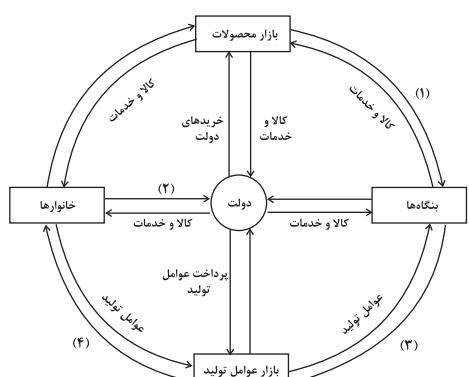
۱) خریدها - یارانه - منابع - پرداخت‌های عوامل تولید

۲) درآمد - مالیات - پرداخت‌های عوامل تولید - درآمد خانوار

۳) درآمد - مالیات - منابع - پرداخت‌های عوامل تولید

۴) خریدها - یارانه - پرداخت‌های عوامل تولید - درآمد خانوار

محل انجام محاسبات

- کارخانه ذوب آهن، سنگ آهن را به صورت شمش آهن درآورده و به قیمت ۲۰۰۰ واحد پولی به کارخانه فولادسازی می‌فروشد، کارخانه فولادسازی با تبدیل شمش به ورق آهن، مقداری به ارزش آن می‌افزاید و کارخانه خودروسازی با خرید ورق آهن، خودروی ساخته شده را به قیمت ۴۰,۰۰۰ واحد پولی به فروشگاه پخش‌کننده خودرو می‌فروشد و در نهایت این فروشگاه، هر خودرو را به قیمت ۵۰,۰۰۰ واحد پولی به دست مصرف‌کنندگان می‌رساند. اگر نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۱۰ درصد باشد، با توجه به جدول زیر:

(الف) ارزش تولید در مرحله دوم،

ب) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله دوم،

ج) قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده در مرحله دوم،

د) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله چهارم

ه) اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل از مرحله چهارم پرداخت شده چقدر است؟

اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل پرداخت شده	قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده	مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در هر مرحله	ارزش تولید در هر مرحله	شماره مرحله
—	۲,۲۰۰	۲۰۰	۲,۰۰۰	۱ (ذوب آهن)
۲۰۰	۹	۹	۹	۲ (فولادسازی)
۱,۰۰۰	۴۴,۰۰۰	۴,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۳ (خودروسازی)
۹	۵۵,۰۰۰	۹	۵۰,۰۰۰	۴ (فروشگاه پخش‌کننده خودرو)

(۱) الف) ۸,۰۰۰ ب) ۸,۰۰۰ ج) ۸,۰۰۰ د) ۸,۰۰۰ ه) ۴,۵۰۰ (۵)

(۲) الف) ۱۰,۰۰۰ ب) ۱۰,۰۰۰ ج) ۱۰,۰۰۰ د) ۱۱,۰۰۰ ه) ۵,۰۰۰ (۶)

(۳) الف) ۱۰,۰۰۰ ب) ۱۰,۰۰۰ ج) ۱۱,۰۰۰ د) ۱۱,۰۰۰ ه) ۴,۵۰۰ (۷)

(۴) الف) ۸,۰۰۰ ب) ۸,۰۰۰ ج) ۸,۰۰۰ د) ۸,۰۰۰ ه) ۵,۰۰۰ (۸)

- ۲۵ کدام گزینه جاهای خالی عبارت‌های زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

الف) گاهی دولتها برای ... تعرفه‌های گوناگونی بر واردات برخی از کالاهای وضع می‌کنند و گاهی در جهت ... پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند.

ب) در اوخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم، کشورهای ... و ... و ... تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند.

ج) ایالات متحده در دهه ۷۰ قرن بیست مجدداً به ... روی آورد.

(۱) الف) حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر - گسترش روابط اقتصادی شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، ب) اروپای شرقی - ایالات متحده - آلمان، ج) سیاست‌های حمایت‌گرایانه در مقابل تجارت آزاد

(۲) الف) تشویق شرکت‌های خارجی به سرمایه‌گذاری در داخل کشور و افزایش رشد اقتصادی - ایجاد اتحادیه‌های تجاری و مناطق تجارت آزاد، ب) آلمان - اروپای غربی - انگلستان، ج) سیاست‌های آزادسازی در مقابل رویکرد محدود‌کننده

(۳) الف) حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر - گسترش روابط اقتصادی شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، ب) اروپای غربی - انگلستان - ایالات متحده، ج) سیاست‌های حمایت‌گرایانه در مقابل تجارت آزاد

(۴) الف) تشویق شرکت‌های خارجی به سرمایه‌گذاری در داخل کشور و افزایش رشد اقتصادی - ایجاد اتحادیه‌های تجاری و مناطق تجارت آزاد، ب) اروپای شرقی - انگلستان - آلمان، ج) سیاست‌های تجارت آزاد در مقابل رویکرد حمایت‌گرایانه

محل انجام محاسبات

۲۶- کدام گزینه جاهای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟

- (الف) آنچه پشت سر امضای پیمان‌های تجاری بین‌المللی و یا نقض آن‌ها بوده است، ... است.
- (ب) ... به خاطر تولید براساس مزیت، اقتصادی تک محصولی است.
- (ج) ... از جمله راه‌های نزدیک شدن یک کشور به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی است.
- (۱) الف) پایبندی به تجارت آزاد، ب) اقتصاد کشورها، ج) محدود کردن راه‌های تأمین کالاهای وارداتی
- (۲) الف) منافع ملی کشورها، ب) اقتصاد کشورها، ج) فاصله گرفتن از وضعیت تک محصولی
- (۳) الف) گسترش روابط اقتصادی، ب) زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری، ج) فراهم کردن امکان تأمین تمامی نیازها در داخل کشور
- (۴) الف) منافع ملی کشورها، ب) زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری، ج) توجه بیشتر به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان
- ۲۷- دولت برای «بهبود روابط اقتصادی اش با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند.» یا برای «حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر»، به ترتیب، چه اقداماتی را انجام می‌دهد؟
- (۱) ارائه انواع یارانه‌ها و تسهیلات اقتصادی و حقوقی – وضع پیمان‌های تجاری و کاهش تعرفه‌ها
- (۲) وضع تعرفه‌های گوناگون بر واردات برخی از کالاهای ارائه انواع یارانه‌ها و تسهیلات اقتصادی و حقوقی
- (۳) وضع پیمان‌های تجاری و کاهش تعرفه‌ها – وضع تعرفه‌های گوناگون بر واردات برخی از کالاهای
- (۴) وضع انواع عوارض یا سهمیه وارداتی – آزاد کردن صادرات به منظور رقابت تولیدکنندگان داخلی با تولیدکنندگان خارجی در جهت تولید کارآمدتر و بهتر
- ۲۸- عبارات کدام گزینه در بردازندۀ پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟

(الف) در هر یک از موارد: «دولت مالیات ۲۰۰۰ تومانی بر بطری‌ها و قوطی‌های پلاستیکی وضع می‌کند. / دولت قوانین را تغییر می‌دهد تا شرکت‌های مالیات بیشتری بپردازند. / دولت مالیات بر فروش خودروهای جدید را حذف می‌کند.» تحلیل کنید که آیا تغییر اشاره شده می‌تواند یک فعالیت اقتصادی مشمول مالیات را، تشویق یا دلسربه کند؟

(ب) نوع مالیات را در هر یک از موارد: «افرادی که خانه، ویلا، خودروهای لوکس و ... دارند، ملزم به پرداخت درصدی از ارزش این کالاهای به دولت هستند. / دولت تصمیم می‌گیرد که فقط کالاهای خاصی در مقادیر مشخصی پس از خرید، مالیات بپردازند. / کارکنان باید بخشی از درآمد خود را به عنوان مالیات به دولت پرداخت کنند.» تعیین کنید.

- (۱) الف) دلسربه – دلسربه – تشویق، ب) مالیات بر دارایی – مالیات بر مصرف – مالیات بر درآمد
- (۲) الف) تشویق – تشویق – دلسربه، ب) مالیات بر درآمد – مالیات بر دارایی – مالیات بر مصرف
- (۳) الف) دلسربه – دلسربه – تشویق، ب) مالیات بر دارایی – مالیات بر دارایی – مالیات بر مصرف
- (۴) الف) تشویق – تشویق – دلسربه، ب) مالیات بر دارایی – مالیات بر مصرف – مالیات بر درآمد

محل انجام محاسبات

۲۹- عبارات کدام گزینه متنضم پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) صادرات کالا چه منافعی برای تولیدکنندگان دارد؟

ب) عاقب رعایت نشدن مزیت‌های مطلق و نسبی چیست؟

ج) چرا اقتصاددانان به اهمیت خودکفایی در برخی از تولیدات داخلی و عدم وابستگی برای تأمین آنها از خارج، تأکید می‌کنند؟

۱) الف) امکان فروش در بازارهای بزرگتر - استفاده از منابع کمیاب، ب) هدر رفتن منابع و سرمایه‌ها - افزایش تولید و کیفیت کالاهای ج) وابستگی در تأمین

کالاهای راهبردی و ضروری مثل دارو

۲) الف) بالا رفتن رفاه جامعه - استفاده از منابع کمیاب، ب) گسترده‌تر شدن بازارهای فروش - کاهش رفاه جامعه، ج) امکان تابآوری و انعطاف‌پذیری در مقابل

مشکلات و تکانهای

۳) الف) افزایش هزینه فرصت - تلاش بیشتر برای تولید بهتر و کارآمدتر، ب) گسترده‌تر شدن بازارهای فروش - افزایش تولید و کیفیت کالاهای ج) جنگ‌های

نظامی و فروش تسلیحات

۴) الف) امکان فروش در بازارهای بزرگتر - تلاش بیشتر برای تولید بهتر و کارآمدتر، ب) هدر رفتن منابع و سرمایه‌ها - کاهش رفاه جامعه، ج) جنگ‌ها و

تحریم‌های اقتصادی و رفتار خودخواهانه برخی کشورها

۳۰- پاسخ صحیح سؤالات زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) پیامد تعریف و اجرای حقوق مالکیت توسط دولت کدام است؟

ب) کدام گزینه در خصوص درآمدزایی دولت از طریق فروش دارایی‌هایی مانند نفت، صحیح نیست؟

۱) الف) تضمین وجود اطلاعات و آگاهی‌های لازم برای مبادله، ب) این نوع درآمدزایی با قیمت محصولات نوسان می‌کند و قابل تحریم است.

۲) الف) تضمین وجود اطلاعات و آگاهی‌های لازم برای مبادله، ب) فروش دارایی‌هایی است که به نسل بعد نیز تعلق دارد.

۳) الف) بهبود امنیت خرید و فروش و مبادلات، ب) اگر درآمد حاصل از فروش این منابع، صرف هزینه‌های جاری کشور شود، در این صورت نسل بعد

نیز منتفع خواهد شد.

۴) الف) بهبود امنیت خرید و فروش و مبادلات، ب) این نوع درآمدزایی پایدار نیست.

احساس، توجه، ادراک
صفحه‌های ۶۶ تا ۸۷

در این بخش، از میان سوالات روان‌شناسی و اقتصاد تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۳۱ تا ۴۰ «یا» به سوالات ۴۱ تا ۵۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۳۱- عمدۀ ترین دلیلی که اغلب افراد قادر به تفکیک دو مفهوم توجه و تمکز نیستند، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) امکان مواجهه با مشکل در هر دو مفهوم
(۲) نادیده گرفتن تفاوت‌های موجود در این مفاهیم
(۳) نبود فاصله زمانی بین این مفاهیم
(۴) ارتباط نزدیک میان این دو مفهوم

۳۲- در یک آزمایش، از آزمودنی می‌خواهیم که تعداد دفعاتی که یک کشتی‌گیر در طول یک دوره مسابقات فن بارانداز را می‌زند، بشمارد. این آزمایش بر

کدام یک از مفاهیم مربوط به توجه تکیه دارد؟

- (۱) جست‌وجو
(۲) گوش به‌زنگی
(۳) رد درست
(۴) آماده‌سازی

۳۳- انجام همزمان کدام دو فعالیت، ساده‌تر است؟

- (۱) نخ کردن سوزن خیاطی و گوش کردن به رادیو
(۲) صحبت با خانواده و شنیدن پادکست
(۳) پاسخ پیامک دادن و رانندگی کردن
(۴) حل تکلیف اقتصاد و گوش دادن به تدریس ریاضی

۳۴- میثم و آرمان مشغول به خاطر سپردن یک شماره تلفن هستند. میثم در این فرایند تمکز ندارد و آرمان به شماره تلفن بی‌توجه است. با توجه به این

مثال، کدام مورد درست است؟

(۱) شدت توجه میثم به شماره تلفن در حدی نیست که حواس او را تحریک کند.

(۲) آرمان علاوه بر شماره تلفن، حرکت‌های محیطی دیگری را نیز انتخاب کرده است.

(۳) میثم از بین حرکت‌های محیطی مختلف، شماره تلفن را به صورت بی‌ثبات و گذرا انتخاب کرده است.

(۴) آرمان با وجود تمکز مداوم و پایدار بر شماره تلفن، نسبت به سایر حرکت‌ها نیز توجه و آگاهی کامل دارد.

۳۵- در جاده‌های بین شهری، گاهی چراغ‌هایی مشابه چراغ چشمکزن ماشین پلیس راهنمایی تعبیه می‌شود تا رانندگان سرعت خودروی خود را کاهش

دهند. راننده‌ای که با دیدن یکی از این چراغ‌ها و با گمان حضور پلیس راهنمایی-رانندگی سرعت خود را کاهش می‌دهد، کدام یک از حالات «ردیابی

علامت» را تجربه می‌کند؟

- (۱) اصابت یا تصمیم درست
(۲) از دست دادن حرکت
(۳) هشدار کاذب
(۴) رد درست

- هر گزاره بهترتیب به کدامیک از عوامل مانع یا تقویت‌کننده تمکز اشاره دارد؟

- ترشح دوپامین و سروتونین، میزان شادی فرد را از مطالعه دوچندان می‌کند.

- نوشته‌های به طور کامل ریز و بدون عکس و مثال، حوصله دانش‌آموز را سر می‌برد.

- این دانش‌آموز همیشه از زوایای متتنوع به یک درس می‌نگرد.

(۱) عوامل فیزیولوژیکی - ثبات نسبی محرک - جلوگیری از بروز آشنایی نسبی

(۲) برانگیختگی روان‌شناختی - آشنایی نسبی با محرک - جلوگیری از بروز ثبات محرک

(۳) عوامل جسمانی - عدم تنوع - داشتن شناخت قبلی

(۴) انگیختگی ذهنی - یکنواختی و ثبات نسبی - عدم آشنایی با درس

- کدام گزاره درباره پدیده‌های مورد نظر نادرست است؟

(۱) معناده‌ی و انتخاب محرک‌هایی که وارد مجاری حسی می‌شوند، بهترتیب در حیطه ادراک و توجه بررسی می‌شود.

(۲) هم‌چنان‌که محرومیت حسی آزارنده است و شخص طاقت آن را ندارد، درگیری حواس با محرک‌های بسیار متعدد نیز می‌تواند زیان‌بخش باشد.

(۳) دریافت چندحسی در مقایسه با دریافت محرک از رهگذر یک حس، می‌تواند درک قوی‌تری از پدیده موردنظر ایجاد کند.

(۴) اگر میزان محرک حسی به شدت مشخصی نرسد، ممکن است عضو گیرنده حسی اصلاً تحریک نشود و در نتیجه، احساس صورت نگیرد.

- در کدام مثال در فرد «ادراک» شکل گرفته است؟

(۱) فرد به موسیقی گوش می‌دهد.

(۲) فرد به سخن شخصی که کنارش نشسته، گوش می‌دهد.

(۳) فرد با مادرش درباره مسائلی صحبت می‌کند.

- در موارد زیر، بهترتیب کدام عامل یا مانع تمکز مدنظر است؟

(الف) دانش‌آموزی با توجه به عملکرد ضعیف در آزمون‌های قبل، اصلأً روی پاسخدادن به سؤالات روان‌شناسی این آزمون حساب نکرده است.

(ب) برخی کلمات کتاب درسی برای نشان دادن اهمیت آن‌ها، با رنگ‌های متمایز نوشته می‌شوند.

(۱) عدم انگیختگی ذهنی و فیزیولوژیکی - تغییرات درونی محرک

(۲) عدم انگیختگی ذهنی - آشنایی‌زدایی از موضوع و محرک

(۳) در آزمایشی مربوط به ردیابی علامت، از آزمودنی می‌خواهیم که فقط وجود محرک را در صورت ادراک، گزارش دهد. در مدت زمان معینی، ۳۰ بار او را

با یک نقطه نورانی مواجه می‌کنیم. تعداد دفعاتی که او دیدن نقطه نورانی را اعلام می‌کند، ۳۴ بار است؛ آزمونگر می‌داند که آزمودنی در ۸ مورد

هشدار کاذب داده است؛ در این صورت:

(۱) تصمیم درست = ۲۲ / از دست دادن محرک هدف = ۸

(۲) تصمیم درست = ۲۶ / از دست دادن محرک هدف = ۸

(۳) تصمیم درست = ۲۲ / از دست دادن محرک هدف = ۴

اقتصاد

نقش دولت در اقتصاد چیست؟
تجارت بین الملل
صفحه‌های ۷۹ تا ۵۶

اگر به سوال‌های ۳۱ تا ۴۰ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۴۱ تا ۵۰ پاسخ دهید.

۴۱- با توجه به اطلاعات داده شده در جدول زیر که هزینه تولید دو کالای گندم و برنج را در سه کشور «A»، «B» و «C» نشان می‌دهد: (با فرض این که هر سه کشور به یک اندازه از نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردارند.)

برنج	گندم	کالاهای کشورها
۱۱۵۰ تومان	۷۱۰ تومان	A
۱۳۰۰ تومان	۵۰۰ تومان	B
۱۲۵۰ تومان	۴۵۰ تومان	C

الف) کدام کشور در تولید گندم مزیت مطلق دارد؟

ب) بدون در نظر گرفتن هزینه‌های حمل و نقل و با توجه به وضعیت کشور A کدام رابطه توجیه اقتصادی دارد؟

ج) کشور B در تولید کدام کالا باید متمرکز شود؟

(۱) الف) کشور A، ب) کشور A، گندم را در داخل تولید کند و برنج مورد نیاز خود را از کشور C وارد کند. ج) گندم

(۲) الف) کشور A، ب) کشور A، برنج را در داخل تولید کند و گندم مورد نیاز خود را از کشور C وارد کند. ج) برنج

(۳) الف) کشور C، ب) کشور A، برنج را در داخل تولید کند و گندم مورد نیاز خود را از کشور C وارد کند. ج) گندم

(۴) الف) کشور C، ب) کشور C، هر دو کالای برنج و گندم مورد نیاز خود را از کشور C وارد کند. ج) برنج

۴۲- تولید یک خودروی سواری در سه مرحله انجام می‌شود. در مرحله اول کارخانه ذوب آهن، آهن قراضه و سنگ آهن را به صورت شمش آهن درآورده و به قیمت ۱۰۰ میلیون تومان به کارخانه فولادسازی می‌فروشد و این کارخانه آن را به ورق آهن تبدیل کرده و رول‌های ورق را به قیمت ۱۸۰ میلیون تومان به خودروسازی تحویل می‌دهد و در نهایت خودرو به قیمت ۳۰۰ میلیون تومان به دست مصرف‌کنندگان می‌رسد. با توجه به اینکه نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۱۰ درصد تعیین شده است:

الف) مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده، چند میلیون تومان است؟

ب) قیمت فروش خودرو به مصرف‌کنندگان با در نظر گرفتن میزان مالیات بر ارزش افزوده، چند میلیون تومان است؟

پ) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله دوم، چند میلیون تومان است؟

(۱) الف) ۳۰، ب) ۳۳۰، پ) ۸

(۴) الف) ۳۰، ب) ۳۳۰، پ) ۱۸

۴۳- هر یک از موارد زیر به کدامیک از علل تجارت میان کشورها اشاره دارد؟

الف) مونتاژ کالای کره‌ای در کشور اندونزی

ب) واردات انبه از کشور پاکستان به ایران

ج) صادرات واکسن کرونا از آمریکا به مکزیک

(۱) الف) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید، ب) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید، ج) یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری

(۲) الف) یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری، ب) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید، ج) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید

(۳) الف) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید، ب) تفاوت‌های اقلیمی، ج) یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری

(۴) الف) یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری، ب) تفاوت‌های اقلیمی، ج) یکسان نبودن منابع و عوامل تولید

محل انجام محاسبات

۴۴- به ترتیب صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

الف) مالیات بر درآمد از هر کدام از انواع درآمدها جداگانه دریافت می‌شود.

ب) تعرفه‌های گمرکی صرفاً جهت درآمدزایی و تأمین کسری بودجه دولت اخذ می‌شوند.

ج) عوارض خودرو نوعی مالیات مستقیم است.

د) مالیات بر مصرف براساس قیمت، ارزش و ویژگی‌های کالا تعیین و دریافت می‌شود.

۴) ص - غ - غ - ص

۳) غ - ص - غ - غ

۲) ص - غ - ص - ص

۱) ص - غ - ص - ص

۴۵- پاسخ صحیح سوالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) در نتیجه کنفرانس برتن وودز، کدام دو سازمان بین‌المللی تشکیل شد؟

ب) هدف از امضای قرارداد گات کدام بود؟

ج) کدام کشورها در سال ۱۹۹۲، اقدام به امضای پیمان نفتا کردند؟

(۱) الف) سازمان تجارت جهانی و سازمان ملل متحده، ب) جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان،

ج) آمریکا، انگلستان و کانادا

(۲) الف) سازمان تجارت جهانی و سازمان ملل متحده، ب) رفع مشکلات سیاست‌های حمایت‌گرایانه ایالات متحده و برخی کشورهای اروپایی، ج) آلمان، ایتالیا و مکزیک

(۳) الف) بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول، ب) جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان، ج) آمریکا، کانادا و مکزیک

(۴) الف) بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول، ب) رفع مشکلات سیاست‌های حمایت‌گرایانه ایالات متحده و برخی کشورهای اروپایی، ج) آلمان، ایتالیا و روسیه

۴۶- به ترتیب صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارت‌های زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

الف) جنگ‌ها و تحریم‌های اقتصادی قرن‌های اخیر از عوامل تأکید اقتصاددانان بر اهمیت خودکافی در برخی از تولیدات داخلی و عدم وابستگی برای تأمین آن‌ها از خارج می‌باشد.

ب) وابستگی در تأمین کالاهای مصرفی مثل پوشاك، فرش و رايشه، حوزه صنعت، صنایع کشاورزی و خودروسازی می‌تواند موجب بهانه‌جویی و سلطه دشمن یا رقیب و ضعف و وابستگی کشور شود.

ج) زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری به خاطر تخصص‌گرایی و تولید براساس مزیت، اقتصادی چند محصولی است.

د) اقتصاد تکمحصولی در موقع بحرانی، امکان تاب‌آوری در برابر تحریم‌ها را ندارد.

ه) برای تعامل قدرتمند با دیگران، کشورها ناگزیرند میان بهره‌برداری از مزیت‌های موجود از سویی و خلق مزیت‌های جدید، در جهت افزایش استقلال و اقتدار اقتصادی دست به انتخاب بهینه بزنند.

۴) غ - غ - غ - ص

۳) ص - غ - غ - ص - غ

۲) ص - غ - ص - غ - ص

۱) غ - غ - غ - ص - ص

محل انجام محاسبات

- ۴۷- با توجه به اطلاعات زیر که مربوط به یک بنگاه تولیدی است:

خرید مواد اولیه برای تولید ماهیانه: ۲۵ میلیون تومان

بول آب، برق و گاز و عوارض شهرداری و مالیات سالانه: ۴۰۰ میلیون تومان

دستمزد ماهیانه هر کارگر: ۲ میلیون تومان (مجموعاً ۷ کارگر)

درآمد سالانه: ۹۵۰ میلیون تومان

(الف) کارگاه تولیدی در طول یک سال سودده است یا زیان دهد؟

ب) حال فرض کنید اگر دولت، مالیاتی معادل ۱۰ درصد به طور سالانه، بر درآمدهای شرکت وضع کند، چه تغییری در عملکرد سالانه شرکت حاصل می‌شود؟

(۱) ۸۲ میلیون تومان سود، ب) ۱۳ میلیون تومان ضرر

(۲) الف) ۱۳ میلیون تومان سود، ب) ۸۲ میلیون تومان ضرر

(۳) الف) ۱۳ میلیون تومان ضرر، ب) ۸۲ میلیون تومان سود

(۴) الف) ۸۲ میلیون تومان سود، ب) ۱۶ میلیون تومان ضرر

- ۴۸- به ترتیب، هر کدام از عبارات زیر به کدامیک از وظایف دولت در اقتصاد اشاره دارد؟

الف) دولت اجازه نمی‌دهد تا زمانی که فروشنده اثبات نکند مالک واقعی چیزی است، آن را بفروشد.

ب) کالا و خدماتی که توسط افراد زیادی می‌تواند هم‌زمان استفاده شود.

ج) سازمان استاندارد وظیفه دارد کیفیت یا عدم کیفیت محصولات را تأیید کند.

د) حمایت از حقوق مالکیت و اجرای قراردادها

(۱) الف) بهبود عملکرد بازار، ب) ارائه کالای عمومی، ج) بهبود عملکرد بازار، د) بهبود عملکرد بازار

(۲) الف) ارائه کالای عمومی، ب) بهبود عملکرد بازار، ج) ارائه کالای عمومی، د) ارائه کالای عمومی

(۳) الف) بهبود عملکرد بازار، ب) ارائه کالای عمومی، ج) بهبود عملکرد بازار، د) ارائه کالای عمومی

(۴) الف) ارائه کالای عمومی، ب) بهبود عملکرد بازار، ج) ارائه کالای عمومی، د) بهبود عملکرد بازار

- ۴۹- موارد کدام گزینه پاسخ صحیح عبارات زیر است؟

الف) اساس و مبنای مالیات بر دارایی ... است و در مالیات بر درآمد، ... مبنای مالیات است.

ب) همه موارد کدام گزینه در دسته مالیات‌های غیرمستقیم قرار می‌گیرد؟

ج) کدامیک از عبارت‌های بیان شده در گزینه‌ها در مورد مالیات بر ارزش افزوده، نادرست است؟

(۱) الف) ارزش دارایی و میزان درآمد افراد - ثروت افراد، ب) مالیات بر درآمد املاک - مالیات بر ارزش افزوده - عوارض گمرکی و خدماتی، ج) کالاها و خدمات واسطه‌ای نیز شامل پرداخت مالیات می‌شوند.

(۲) الف) ارزش دارایی و میزان درآمد افراد - ثروت افراد، ب) عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر ارزش افزوده، ج) چند مرحله‌ای است.

(۳) الف) ثروت مؤدى - درآمد افراد و شرکت‌ها، ب) عوارض گمرکی و خدماتی - مالیات بر مصرف - مالیات بر ارزش افزوده، ج) کالاها و خدمات واسطه‌ای نیز شامل پرداخت مالیات می‌شوند.

(۴) الف) ثروت مؤدى - درآمد افراد و شرکت‌ها، ب) مالیات بر دارایی - مالیات بر درآمد - مالیات بر ارث، ج) با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش می‌دهد.

- ۵۰- اگر قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده یک محصول در مرحله اول، ۲۵,۲۰۰ تومان و نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۲۰ درصد باشد، در این صورت مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در این مرحله چند تومان است؟

(۱) ۴,۲۰۰ (۲) ۲,۱۰۰ (۳) ۲,۴۰۰ (۴) ۳,۵۲۰

۵۶- در کدام گزینه آرایه‌های استعاره و موازنی یافت می‌شود؟

لعل زمردقاب گوهر یاقوت کان
زنگی خال تو را بر طرف چین مکان
سنبل پرچین تو سلسله بر ارغوان
هندوی آتشنشین کوثر آتشنشان | ۱) ای لب و گفتار تو کام دل و قوت جان
۲) هندوی زلف تو را بر شه خاور کمین
۳) کاکل مشکین تو غالیه بر نسترن
۴) زلف تو هندو نژاد لعل تو کوثر نهاد |
|---|---|

۵۷- کدام بیت فائق تلمیح است؟

نه من چون من هزارت بنده در بند
بر آر سر که طبیب آمد و دوا آورد
از پی چشمۀ حیوان نشدی در ظلمات
زليخاوار گشته پیر و این خود بود حق ما | ۱) به خسرو گفت شیرین کای خداوند
۲) رسید باد مسیحا دم ای دل بیم بر
۳) با تو یک ساعت اگر رای زدی اسکندر
۴) شدیم از گریه نابینا چو یعقوب از غم یوسف |
|--|---|

۵۸- در کدام بیت دو آرایه «مراعات نظیر» و «استعاره» به کار رفته است؟

باقد خوش خرام چو شمشاد می‌رود
با گل عارض او لاله نعملان کم گیر
که خانه بر خطر افتاده است و ره بر بیم
هست گنج عبرتی در کنج هر ویرانه‌ای | ۱) مهروی سرو قامت گلبوی لاله رخ
۲) با عقیق لب او لعل بدخشان کم گیر
۳) در این رباط دو در نه مسافرم نه مقیم
۴) ای که از سودای گنج سیم و زر دیوانه‌ای |
|---|---|

۵۹- کدام بیت دارای تشبيه و فائق تضمین است؟

دائماً یکسان نباشد حال دوران غم مخور
یارب مباد تیغش چون جوهر تبسیم
إِنَّى رَأَيْتُ ذَهَرًا مِنْ هِجْرَةِ الْقِيَامَةِ
مرگا پناه بر خودت از شرّ مَا خَلَقَ | ۱) بی حضورش چند روزی دور گردون گر گذشت
۲) صدآفرین به «بیدل» کش گفته است «طغیر»
۳) از خون دل نوشتم نزدیک دوست نامه
۴) تا جز خدا کسی ننشیند به جای حق |
|--|--|

۶۰- خط عروضی مصراع کدام گزینه در برابر آن درست است؟

۱) چون سرآمد دولت شب‌های وصل: (چن س را مد دل ت شب های وصل)
۲) یک دو نفس ناله شو و از دل دیوانه برآ: (یک د ن فس نال ش و از دل دی و ن ب را)
۳) تو با این حسن نتوانی که روی از خلق در بوشی: (ت با این حسن ن ت و ا نی ک رو یز خلق در پوشی)
۴) شهنشه چون شنید این سخت‌پاسخ: (ش هن شه چن ش نید این سخت پا سخ) |
|--|

۶۱- خط عروضی بیت زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

روزی من شود ای کاش بلای دگران»
«گفتی امروز بلای دگران خواهم شد

۱) گُفتی ام روز بَلاِ دِگَر ان خوا هم شد / رو زی یِ مَن شَ وَ دِی کاش بَلاِ دِگَر ان

۲) گُفتی یم روز بَلاِ دِگَر ان خا هم شد / رو زی یِ مَن شَ وَ دِی کاش بَلاِ دِگَر ان

۳) گُفتی ام روز بَلاِ دِگَر ان خا هم شد / رو زی یِ مَن شَ وَ دِی کاش بَلاِ دِگَر ان

۴) گُفتی یم روز بَلاِ دِگَر ان خا هم شد / رو زی یِ مَن شَ وَدِی کاش بَلاِ دِگَر ان

۶۲- کدام گزاره درباره بیت زیر نادرست است؟

دوستان از راست می‌رنجد نگارم چون کنم؟»
«قامتش را سرو گفتم سرکشید از من به خشم

۱) هجای کشیده در هر مصراع مشهود است.

۲) در دو مورد، نونِ ساکن پس از مصوت بلند حذف می‌شود.

۳) هجای پایانی مصراع اول باید بلند تلقی شود.

۴) در هنگام تلفظ هر دو مصراع، همزه آغازین در کلمه «از» حذف می‌شود.

۶۳- وزن کدام مصراع نادرست است؟

۱) به غمزه مسئله‌آموز صد مدرس شد: مفاعلن فعالتن مفاعلن فعلن

۲) دیو چو بیرون رود فرشته درآید: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

۳) درد عشقی کشیده‌ام که مپرس: فاعلتن مفاعلن مفعولن

۴) دوست دارم که بپوشی رخ همچون قمرت: فاعلتن فعالتن فعلن فعلن

۶۴- وزن کدام بیت ناهمسان است؟

بلا بگردد و کام هزارساله برآید
۱) گرت چو نوح نی صبر هست در غم طوفان

به عمر مهلتی از روزگار بایستی
۲) چو روزگار جز این یک عزیز بیش نداشت

ز غصه بر سرِ کویت چه بارها که کشیدم
۳) ز غمزه بر دل ریشم چه تیرها که گشادی

اسیر خویش گرفتی بکش چنان که تو دانی
۴) خیال تیغ توبما حدیث تشنه و آب است

۶۵- وزن بیت زیر چیست؟

گهی که خنجر زرین برون کشد ز نیام»
«شه ممالک گردون که از سیاست او

۱) فعلاتن فعالتن فعلاتن فعلن

۲) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن

۳) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن

۶۶- کدام بیت قابلیت دسته‌بندی هجایی دوگانه دارد؟

ای گل در باغ ما پس تو کجایی کجا
ور زان که بر قع افکنی صبر از دل شیدا رود
پر کن قدح که بی می مجلس ندارد آبی
چون نتواند کشید دست در آغوش یار

(۱) ای همه خوبی تو را پس تو که رایی که را

(۲) گر بگذری سوی چمن سرو سهی از جا رود

(۳) مخمور جام عشقم ساقی بده شرابی

(۴) خften عاشق یکی است بر سر دیبا و خار

۶۷- مفهوم همه ابیات با بیت زیر تناسب دارد؛ به جز:

دردی ن_____ه دوپ _____ذیر دارد
صد بار حقّه‌های مداوا تهی شود
درمان ندهد سودی سودای محبت را
این درد را برای چه درمان کند، کسی؟
رنج مبرای صبا کار از آن درگذشت

(۱) نتوان علاج درد تو گر خود طبیب را

(۲) درد دل عاشق را عیسی نکند چاره

(۳) دردی است درد عشق ز جان خوش گوارانی

(۴) درد غم عشق او می‌نپذیرد دوا

۶۸- مفهوم بیت گزینه ... با بیت زیر یکسان است.

گفت آن یار کزاو گشت سر دار بلند

(۱) از سر دار میندیش که در لشکر عشق

(۲) حلاجوار مسنت کند کاینات را

(۳) منصور سر به باد ز افسای راز داد

(۴) در پرده اسرار کسی را ره نیست

۶۹- در کدام بیت «غلبه روح شادی و نشاط» که از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است، دیده می‌شود؟

زین بهار سبزیوش تازه‌روی آبدار
پیش جیخون سرشکم برود آب فرات
به یک دست جام و به یک دست چنگ
به از زنده دشمن بدو شادکام

(۱) گل همی گل گردد و سنگ سیه یاقوت سرخ

(۲) من که جز آب فراتم نشود دامن گیر

(۳) می لعل پیش آر و پیش من آی

(۴) چنین گفت موبد که مردن به نام

۷۰- مفهوم دو بیت کدام گزینه با هم قرابت معنایی دارد؟

درد عشق تو درد بی درمان
با عشق یقین است که جانانی هست
ما ز دریاییم و دریا می‌روییم
در گوش جانم می‌رسد طبل رحیل از آسمان
بیشتر آید سخن ناصواب
چون بدادی تو جواب ناصواب
دنیا همه ساجدند و مسجدود یکی است
نتوان ز هم بریدن با تیغ دوستان را

(۱) راه وصل ت____ و راه پرآسیب

در درد شکی نیست که درمانی هست

(۲) ما ز بالاییم و بالا می‌روییم

ای عاشقان ای عاشقان هنگام کوچ است از جهان

(۳) هر که تأمل نکند در جواب

این زمان کردی دل خود را کباب

(۴) عالم همه عابند و معبد یکی است

چیزی نمی‌تواند قطع یگانگی کرد

فصل دوم
(درس های ۳ تا ۶)
+ کارگاه تحلیل فصل دوم
صفحه های ۳۵ تا ۵۶

در این بخش، از میان سوالات علوم و فنون ادبی (۲) و علوم و فنون ادبی (۱) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوال های ۷۱ تا ۸۰ «ی» به سوال های ۸۱ تا ۹۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۲)

۷۱- در مقایسه سبک خراسانی و عراقی، کدام گزینه صحیح نیست؟

۱) خراسانی: ستایش خرد و شادی گرایی / عراقی: ستایش عشق و کاربرد بیشتر غزل

۲) خراسانی: باور به اختیار و اراده / عراقی: باور به قضا و قدر و بی اعتباری دنیا

۳) خراسانی: بازتاب بیشتر علوم در شعر / عراقی: بازتاب اندک علوم در شعر

۴) خراسانی: واقع گرایی و توجه به دنیا بیرون / عراقی: ذهن گرایی و رواج روحیه اخلاقی

۷۲- کدام گزینه صحیح نیست؟

۱) در دوره عراقی، ضعف و سستی در ساختهای دستوری و جملات نثر وجود دارد.

۲) «ظفرنامه شامی» قدیمی‌ترین تاریخ نوشته شده درباره چنگیز است.

۳) ملاحسین واعظ کاشفی «کلیله و دمنه» را به انشای خود بازگرداند و «انوار سهیلی» نامید.

۴) «محاکمة اللغتین» و «بابرنامه»، هر دو به زبان ترکی نوشته شده‌اند.

۷۳- با توجه به ویژگی‌های زبانی، کدام بیت مربوط به سبک عراقی است؟

۱) مر او را خرد نی و تیمار نی به شوخيش اندر جهان يار نی

۲) دل من همی داد گفتی گوایی که باشد مرا روزی از تو جدایی

۳) بـهـانـداـزـه لـشـکـر او نـبـودـی گـرـهـاـزـهـ

۴) نـهـ کـوـتـاهـدـسـتـی و بـیـچـارـگـی

۷۴- کدام بیت فاقد مجاز می‌باشد؟

۱) فلک جام مروت در گلوی خم نمی‌ریزد شود گر سرنگون این بحر پرخون نمی‌ریزد

۲) شام نمی‌شود دگر صبح کسی که هر سحر

خاری به خود می‌بندی و ما را ز سر وا می‌کنی؟

۳) یوسف ما در لباس گرگ می‌آید به چشم صائب از اخوان چرا ياري طمع داريم ما؟

۷۵- در کدام بیت مجاز به علاقه شباهت مشهود است؟

۱) در باغ سحر نرگس تر دیده گشود با چشم تواش بنای همچشمی بود

۲) عالمی در رهگذارت دل به کف استاده‌اند از تغافل عالمی دل را زیان خود مکن

۳) جایی که عروسان چمن جلوه نمایند گل را چه محل چون که گلستان من آن جاست

۴) هر آن سری که ندارد سر وطن خواهی الهی آن که شود سرنگون که سریار است

۷۶- در کدام ابیات آرایه مجاز به کار رفته است؟

بها و قیمت انگشتري بود ز نگین	الف) نگین توبي و چوانگشتري است ملك جهان
سرم سپيد شد از گرد آسياي جهان	ب) نگار سبز سيهدل ز من گribzed az آنك
کاندر همه عالم خبر از آب بقا نیست	ج) تا نشوي از مردهدلان این سخن سرد
تو بنشين و اشارت کن به چشمی يا به ابرویی	د) نمی ارزد بدان خونم که ساعد را بیازاري
که مفرز را نتوان کرد از استخوان معلوم	ه) در این جهان نشود حال آن جهان معلوم
هر که را عشق جوانمرد جگر می بخشد	و) خوابگاهش دهن شیر بود چون مجنون
- ۴) ب - ۵ - ه ۳) الف - و - ه ۲) د - ج - ه ۱) الف - ب - ج

۷۷- در کدام مصraig واژه «سر» در معنای مجازی به کار نرفته است؟

۲) سر آن ندارد امشب که برآيد آفتای	۱) سفید شد چو درخت شکوفهدار سرم
۴) هر شبيم با غم هجران تو سر بر بالين	۳) سر اگر در سر کار تو کنم دوری نیست

۷۸- وزن کدام بیت متفاوت است؟

عود و صندل در میان يا مشک و عنبر در کنار	۱) سنبل اندر جیب داری یاسمن در آستین
تا نمیرد کي به جنت ره دهنند ادريس را	۲) جان بدنه تا محرم خلوتگه جانان شوی
هر که مقصودش تو باشی تا نفس دارد بکوشد	۳) سود بازارگان دریا بی خطر ممکن نگردد
ظاهرم با جمع و خاطر جای دیگر می شود	۴) تا نپنداری که با دیگر کسم خاطر خوش است

۷۹- وزن کدام مصraig با بقیه متفاوت است؟

۲) کوه اگر پا داشت تا حالا از این جا رفته بود	۱) کدامین چشمeh سمی شد که آب از آب می ترسد
۴) تو اما در میان گوبی دماوندی که تنهاي	۳) گهی افغان و خیزان چون غباری در بیابانی

۸۰- مفهوم کدام بیت با بیت «ما به غم خو کردهایم ای دوست ما را غم فرست/ تحفهای کز غم فرستی نزد ما هر دم فرست» یکسان است؟

اندکي گر بودم صبر، ز من بسیار است	۱) وحشی از من مطلّب صبر بسی در غم دوست
بس است این دشمنی تا چند با خویش	۲) به دست غم مده خود را از این بیش
یا چاره کار عشق بتواند برد	۳) کس نیست که غم از دل ما داند برد
مُرد و حرفی گله‌آمیز از او نشنیدم	۴) وحشی از عشق خبر داشت که با صد غم یار

فصل سوم
(درس های ۷ تا ۹)
صفحه های ۵۹ تا ۷۶

اگر به سؤال های ۷۱ تا ۸۰ پاسخ نداده اید، به سؤال های ۸۱ تا ۹۰ پاسخ دهید.

علوم و فنون ادبی (۱)

-۸۱- به ترتیب چهارمین دوره شعر فارسی در تقسیم‌بندی بهار کدام است و نام‌گذاری «سبک حماسی» و «سبک خراسانی» طبق نظریه ارسسطو، بر چه اساسی صورت گرفته است؟

(۲) سبک هندی - هدف - مخاطب

(۱) سبک هندی - موضوع - محیط جغرافیایی

(۴) دوره بازگشت - هدف - مخاطب

(۳) دوره بازگشت - موضوع - محیط جغرافیایی

-۸۲- معشوق شاعر در کدام بیت، مطابق با ویژگی‌های عمدۀ سبک خراسانی نیست؟

به بوسه نقش کنم برگ یاسمین تو را

(۱) گرفت خواهم زلفین عنبرین تو را

معشوق همین جاست بیایید بیایید

(۲) ای قوم به حج رفته کجا یید کجا یید؟

ز سرو قامت بردهست و نیکوئی ز صنم

(۳) همیشه سرو و صنم خصم او شدند که او

شود فتنه مردم چو بیند فتن

(۴) شدم فتنه بر غمزگانش بلی

-۸۳- با توجه به ویژگی‌های زبانی و ادبی شعر خراسانی، کدام بیت مربوط به این سبک نیست؟

مرد باید کو به خشم سخت بر قادر شود

(۱) قدرتش بر خشم سخت خویش می‌بینم روان

بر آسمان رو از زمین منزل به منزل تا لقا

(۲) با خار بودی همنشین چون عقل با جانی قرین

آنچنان شد که چون او هیچ ختنبر نبود

(۳) با فراخی است ولیکن به ستم تنگ زید

که در نوا فکنده مان نوا او

(۴) فغان ازین غراب بیین و واي او

-۸۴- کدام بیت قاد تشبيه و دارای موازنه و استعاره است؟

عقل را از چشم فتان تو مفتون کرده‌اند

(۱) خلق را لعل می‌گون تو مستی داده‌اند

سنبل خط تو بر یاقوت می‌آرد برات

(۲) عنبر زلف تو بر کافور می‌بندد نقاب

ز تیغ تو بهرام بریان شود

(۳) ز گرز تو خورشید گریان شود

وین تطاول کز سر زلف تو من دیدم که دید

(۴) این لطیف کز لب لعل تو من گفتم که گفت

-۸۵- کدام بیت مرصع، دارای تشبيه است؟

تیغ جفای او را جز جان سپر نباشد

(۱) تیر بلای او را جز دل هدف نباشد

گیتی چه خواهد از من درمانده گدای

(۲) گردون چه خواهد از من بیچاره ضعیف

مسخ کن این صورت اجرام را

(۳) نسخ کن این آیت ایام را

ای زبان هم رنج بی‌درمان توبی

(۴) ای زبان هم گنج بی‌پایان توبی

۸۶- با توجه به نظم هجایی مصراع زیر، کدام مصراع می‌تواند ادامه آن باشد؟

«خوش آن ساعت نشیند دوست با دوست»

(۲) ز هر موی هزاران دل فرو ریزد

(۱) که بپسندد از باغبانان گل

(۴) ز اشکم سنگ می‌گردد ولیکن

(۳) بهسان آه سرد من صبای او

۸۷- تقطیع بیت زیر در کدام گزینه به صورت صحیح آمده است؟

ز هر در می‌دهم پندش ولیکن در نمی‌گیرد «دلم جز مهر مهربان طریقی برنمی‌گیرد»

--U-U--U---U / --U-U--U---

--U---U-U-U / ---U---U-U-U

---U---U---U---U / ---U---U---U---U

-U-U---U-U-U / -U-U---U-U-U---

۸۸- تقطیع هجایی کدام مصراع در مقابل آن نادرست است؟

(۱) واله و شیداست دائم همچو بلبل در قفس: -U---U---U--UU-

(۲) تو پیک خلوت رازی و دیده بر سر راهت: --U-U-U--UU-U-U-

(۳) جهان را بدیدم و فایی ندارد: --U---U--U--U-

(۴) مطرب بگو که کار جهان شد به کام ما: -U-U--UU-U-U--

۸۹- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

ما کمان و تیرانداز خداست

(۱) گر بپرآنیم تیر، آن نه ز ماست

خانه خانه کرده قالب را چو موم

(۲) ما چو زنبوریم و قالبها چو موم

ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست

(۳) ما چو ناییم و نوا در ما ز توست

بُرد و مات ما ز توست ای خوش صفات

(۴) ما چو شترنجیم اندر بُرد و مات

۹۰- مفهوم بیت زیر با همه ابیات قرابت دارد؛ به جز:

برد مرغ دون دانه از پیش مور»

«مروت نباشد بر افتاده زور

حدر کن ز نالیدنش بر خدای

(۱) اگر زیردستی در آید ز پای

ضعیفان میفکن به کتف قوی

(۲) نصیحت به جای است اگر بشنوی

زبردست افتاده مرد خداست

(۳) اگر زبردستی بیفتند چه خاست؟

نیرزد که خونی چکد بر زمین

(۴) به مردی که ملک سراسر زمین

علوم اجتماعی
 (فواید علوم اجتماعی، شاخه‌های علوم اجتماعی)
 نظم اجتماعی
 صفحه‌های ۱۲ تا ۲۱

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
 وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

- کدام گزینه، به ترتیب پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

- رابطه میان علوم انسانی و علوم اجتماعی چگونه است؟

- موضوع مورد مطالعه علوم اجتماعی چیست؟

- وجه اشتراک دانش روان‌شناسی، سیاست، جامعه‌شناسی چیست؟

(۱) عموم و خصوص مطلق - پدیده‌های اجتماعی - در زمرة علوم انسانی‌اند.

(۲) عموم و خصوص منوجه - کنش‌های انسانی و پیامدهای آن - از شاخه‌ها و دانش‌های اجتماعی‌اند.

(۳) عموم و خصوص مطلق - کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن - پدیده‌های اجتماعی را مطالعه می‌کنند.

(۴) عموم و خصوص منوجه - چگونگی تأثیر و تأثیر اجتماعات بر انسان‌ها - در انتخاب رشته، جزء اولین انتخاب‌ها قرار نمی‌گیرند.

۹۲- هر یک از موارد زیر، به ترتیب پیامد کدام فایده علوم انسانی است؟

- پیش‌بینی آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی

- شرح تأثیر اجتماعات بر زندگی انسان

- نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری

(۱) آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی - شناخت قواعد زندگی - شناخت طبیعت و قوانین آن

(۲) شناخت پدیده‌های اجتماعی - کشف قواعد جهان اجتماعی - داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن

(۳) داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها - موضع‌گیری اجتماعی مناسب - شناخت طبیعت و قوانین آن

(۴) انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها - داوری درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها - آگاهی از فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری

۹۳- کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با موارد زیر، صحیح است؟

- علم شناخت کنش اجتماعی

- موضوع متافیزیک

- شکل‌گیری شاخه‌ها و دانش‌های اجتماعی متفاوت

(۱) جامعه‌شناسی خرد - شناسایی قوانین کلی موجودات - ساختار اجتماعی

(۲) جامعه‌شناسی کلان - قانون علیت - ساختار اجتماعی

(۳) جامعه‌شناسی کلان - مطالعه قوانین کنش‌های آدمیان - نیازمندی جامعه‌شناسی خرد و کلان به یکدیگر

(۴) جامعه‌شناسی خرد - اصل وجود - ابعاد زندگی اجتماعی انسان

۹۴- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- کسانی که موضوع علوم انسانی و علوم اجتماعی را یکسان ولی روش آن دو را متفاوت می‌دانند، معتقدند روش علوم انسانی همان روش علوم طبیعی، یعنی روش تجربی ولی روش علوم اجتماعی، روش‌های غیرتجربی است.

- علومی که به فعالیت‌های غیرارادی می‌پردازنند، با آنکه درباره انسان بحث می‌کنند، جزو علوم انسانی نیستند.

- حتی اگر درباره علوم طبیعی اطلاعات چندانی نداشته باشیم، می‌پذیریم که این علوم خوب هستند و نتایج سودمندی دارند.

- دوری و نزدیکی به علوم انسانی، عامل شکل‌گیری سه رویکرد اصلی جامعه‌شناسی است.

(۱) ص - غ - غ - ص (۲) غ - ص - غ (۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - ص - غ - ص

۹۵- «انتشار خبر دروغین فوت آفرین نوبل، شیمی دان سوئدی، مخترع دینامیت و صاحب کارخانه اسلحه‌سازی بوفورس در یک روزنامه، او را به فکر انداخت که تصویر بهتری از خود برای آیندگان به جا گذارد. در آن خبر آمده بود: «فرشتة مرگ مرد. فردی که با یافتن راهی برای کشتن افراد بیشتر در زمانی کمتر، ثروتمند شده بود، دیروز مرد». نوبل بیشتر دارایی خود را به جایزه‌ای به نام خود اختصاص داد تا همه ساله به افراد شایسته اهدا گردد.» عبارت بالا به کدام ویژگی علوم اجتماعی، اشاره ندارد؟

(۱) ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن

(۲) فراهم شدن زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر و کمک به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها

(۳) آگاهی بخشی درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها

(۴) آموزش شیوه صحیح استفاده از طبیعت و علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن

۹۶- موارد مرتبط با عبارات زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«علت بیشتر به چشم آمدن بی نظمی از نظم، نظم اجتماعی، آشنایی‌زدایی»

(۱) آشنایی‌زدایی - عامل پیش‌بینی رفتار دیگران - کشف نظم‌های پنهان و منحصر به فرد

(۲) عادت - نتیجه قواعد مورد پذیرش انسان‌ها - مشاهده نظم در کنار بی‌نظمی

(۳) قواعد اجتماعی - آشنایی‌زدایی از امور آشنا و مأнос - نزدیک شدن به عمق پدیده‌های اجتماعی

(۴) عادت - نگریستن به موقعیت‌ها از چشم‌انداز فردی غریبه - تضمین پیش‌بینی رفتار دیگران

۹۷- مصاديق «الف، ب و ج» به ترتیب کدام است؟

ب	منظور و معنای تبیین	پیامد تصور جامعه همچون طبیعت
الف	نتایج یکسان دانستن طبیعت و جامعه با انسان	
ج		

(۱) بیان آن دسته از روابط علت و معلولی میان پدیده‌ها که با حس و تجربه مشاهده‌پذیر است. - تقلیل انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی - نظم اجتماعی بیرون و مستقل از ما خواهد بود و می‌توانیم تغییراتی بنیادین در جامعه به وجود آورده‌یم.

(۲) طرح روابط جدید میان پدیده‌هایی که پیش‌تر در ارتباط با هم دیده می‌شدند. - انسان صرفاً موجود طبیعی پیچیده‌تر از موجودات طبیعی است و جامعه محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌ها است. - جامعه صرفاً پدیده‌ای طبیعی و پیچیده است و تفاوت میان جوامع مختلف، تنها تفاوتی کمی خواهد بود.

(۳) بیان چراًی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن - تقلیل انسان به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی - دستاوردهی انسانی نخواهد بود و واقعیتی بیرونی است که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت اداره می‌شود.

(۴) پدیده‌هایی که قبلاً مستقل از هم به نظر می‌رسیدند در ارتباط با یکدیگر قرار می‌گیرند. - تفاوت‌های بنیادین انسان‌ها با سایر موجودات - فقط می‌توان از داشش‌های ابزاری استفاده کرد و جامعه و پدیده‌های اجتماعی را شناخت.

۹۸- کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با «پیامدهای یکسان‌گاری طبیعت و جامعه با انسان» و «نظام اجتماعی» درست و نادرست است؟

(۱) انسان را بر جامعه مسلط ساخت، همان‌گونه که بر طبیعت تسلط یافته است. - منظور از پویا بودن نظام اجتماعی این است که بخش‌های مختلف آن از یکدیگر مستقل‌اند و هر یک برای تأمین نیازهای خود دارای سازوکارهای خاصی هستند.

(۲) انسان در این دیدگاه، صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات طبیعی دانسته می‌شود. - اگر ساختار اجتماعی را به خودرویی که روشن شده و در حال حرکت است تشبيه کنیم، نظام اجتماعی همان خودرو است که در یک جا پارک شده و پدیده‌ای ایستاست.

(۳) انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد و او را مغلوب جامعه می‌سازد. - مفهوم دیگری است که با نظم در ارتباط است و برای حفظ بلندمدت خود همانند یک موجود زنده تلاش می‌کند.

(۴) انسان در این دیدگاه تفاوت‌های بنیادین با سایر موجودات طبیعی دارد. - به ترتیب برداشت روزافروز از منابع تجدیدناپذیر و رشد جمعیت از جمله تغییراتی هستند که نظام اجتماعی در خود و در محیط خود ایجاد می‌کند.

۹۹- هر عبارت، به ترتیب نشانگر کدام مفهوم است؟

- رویکردی که جامعه‌شناسی را در زمرة دانش‌های تجربی و ابزاری قرار می‌دهد.

- چگونگی هماهنگ شدن قواعد اقتصادی با قواعد سیاسی و قواعد زندگی خانوادگی

- پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

- برخی از آن‌ها قابل مشاهده‌اند و می‌توان آن‌ها را با روش کمی و آماری مطالعه کرد.

(۱) پوزیتیویستی - ساختار اجتماعی - موضوع جامعه‌شناسی تبیینی - پدیده‌های اجتماعی

(۲) تبیینی - ساختار اجتماعی - هدف جامعه‌شناسی تبیینی - پدیده‌های اجتماعی

(۳) تبیینی - ساختار اجتماعی - هدف جامعه‌شناسی تبیینی - پدیده‌های هم‌تغییر

(۴) طبیعی - نظام اجتماعی - روش جامعه‌شناسی تبیینی - پدیده‌های هم‌تغییر

۱۰۰- هر عبارت، به ترتیب پیامد، علت و پیامد چیست؟

- بر جسته کردن شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی همچون ماشین و بدن انسان

- محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی

- کشف نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیز

(۱) موقوفیت‌های دانشمندان علوم طبیعی - معتبر دانستن تنها روابط علت و معلولی مشاهده‌پذیر - هنر عادت‌زدایی و عبور از دانش علمی

(۲) نزدیک شدن جامعه‌شناسی به علوم ابزاری به ویژه علم فیزیک - به رسمیت شناختن صرفاً تبیین‌های تجربی - شناسایی بی‌نظمی در کنار نظم

(۳) موقوفیت‌های دانشمندان علوم طبیعی - به رسمیت شناختن صرفاً تبیین‌های تجربی - هنر آشنایی‌زدایی از امر مأнос

(۴) یکسان دانستن روش مطالعه طبیعت و جامعه - نزدیک شدن جامعه‌شناسی به علوم طبیعی - هنر آشنایی‌زدایی از امر نامأнос

پیامدهای جهان اجتماعی
ارزیابی جهان‌های اجتماعی
صفحه‌های ۴۱ تا ۵۹

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۱۰۱- کدام گزینه، به ترتیب به فرهنگ سکولار، اساطیری و توحیدی اشاره دارد؟

۱) جهان دیگر در محدوده منافعی که برای خواسته‌های این جهانی بشر دارد، پذیرفته می‌شود. - با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد. - تصرفات انسان در طبیعت مقید به اراده حکیمانه الهی است.

۲) محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است. - طبیعت موجودی زنده و آیت و نشانه خداوند حکیم و به خواست او مسخر انسان است. - زندگی این جهان را در سایه حیات برتر، مقدس و متعالی می‌گرداند.

۳) بهره‌وری‌های بی‌نظیر و بحران‌های زیست‌محیطی کنونی در دنیا، محصول همین دیدگاه است. - محصول انحراف بشر از فرهنگ دنیوی است. انسان خلیفه الهی و مسئول عمران و آبادانی طبیعت است.

۴) همه ظرفیت‌ها و استعدادهای انسان را در خدمت دنیا به کار می‌گیرد. - منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات، نمونه‌ای از محدودیت‌های این فرهنگ است. - به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است.

۱۰۲- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- جهان اجتماعی پس از آن که تحقق پیدا کرد، پیامدها و الزامهایی را به دنبال می‌آورد که وابسته به قرارداد و اراده افراد نیست.

- جهان اجتماعی موجود، ممکن است از بسط جهان اجتماعی جدید جلوگیری کند.

- ارزیابی جهان‌های اجتماعی مختلف براساس آرمان‌ها، ارزش‌ها و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، صورت می‌گیرد.

- جهان متعدد، غرب قبل از قرون وسطی تاکنون یعنی جهان غرب چهارصد سال اخیر را در بر می‌گیرد.

(۱) ص - ص - غ - ص (۲) غ - ص - ص - غ (۳) ص - غ - ص - غ (۴) غ - ص - غ

۱۰۳- هر یک از موارد زیر، به ترتیب پیامد چیست؟

- شکل‌گیری جهان اجتماعی

- ظهور حقوق و تکالیف افراد

- واگذاری داوری آرمان‌های بشری به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق

(۱) آگاهی و اراده انسان‌ها - بایدها و نبایدهای جهان اجتماعی - غلبه کنش‌های دنیوی که اهداف عقلانی را تعقیب می‌کنند.

(۲) مشارکت اجتماعی - قرارداد و اراده افراد - گسترش عقلانیت ابزاری

(۳) باورها و ارزش‌های افراد - پیامدهای کنش اجتماعی - تقدس‌زدایی

(۴) آگاهی و اراده انسان‌ها - فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی - افول علوم فراتجری

۱۰۴- کدام گزینه در رابطه با جهان اجتماعی دنیاگیری، نادرست و در رابطه با فرصت‌های جهان متعدد از دیدگاه «وبیر» درست است؟

(۱) فرصت شکوفایی فطرت آدمیان را فراهم نمی‌ورد. - رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی تنگ می‌کند.

(۲) از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن دنیا استفاده نمی‌کند. - آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف، از علوم تجربی استفاده می‌کنند.

(۳) استعداد و سرمایه‌های معنوی انسان را نادیده می‌گیرد. - علوم تجربی با روش تجربی و فتاوی حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی و مسلط شدن بر آن‌ها را به انسان می‌دهد.

(۴) نسبت به نیازهای مادی و معنوی انسان بی‌توجه‌اند. - عناصر معنوی طرد می‌شوند و جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده که همه در اختیار و کنترل بشوند.

۱۰۵- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول است؟

ب	وابستگی به یکدیگر و عدم تحقق بدون دیگری	الف	عدالت اجتماعی
زوال معنا	۵	قفس آهنهنین	ج

- آرمان اصیل انسانی

- از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها

- پیامدهای جهان اجتماعی

- از دست رفتن اهداف و ارزش‌ها

(۴) ج - الف - ب - د

(۳) الف - ج - ۵ - ب

(۲) ج - ۵ - ب - الف

(۱) ج - ب - ۵ - الف

- ۱۰۶- هر عبارت، به ترتیب کدام نوع عقاید و ارزش‌ها را نشان می‌دهد؟
- درخواست جدایی نژادی در مدارس توسط طرفداران تبعیض نژادی
 - تقدیس حیوانات در معابد هندوستان
 - تحمل دیگران و مدارا با کسانی که از شناخت حقیقت محروم مانده‌اند
- (۱) آرمان باطل - آرمان نادرست - قلمرو واقعی حق
 - (۲) آرمان باطل - قلمرو واقعی درست - آرمان حق
 - (۳) عقاید و ارزش‌های باطل - آرمان باطل - عقاید و ارزش‌های حق
 - (۴) ارزش‌ها و هنجارهای باطل - قلمرو واقعی درست - آرمان حق
- ۱۰۷- دیدگاه جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند و عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی معتبر نمی‌دانند، در ارتباط با عقاید و آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی چگونه است؟
- (۱) علوم تجربی نه تنها توان داوری درباره فنون و روش‌های اجرایی را دارند، بلکه می‌توانند درست یا نادرست بودن عقاید و ارزش‌ها را بشناسند.
 - (۲) حق و باطل بودن ارزش‌ها و عقاید کلان درباره انسان و جهان را با روش‌ها و علوم تجربی نیز می‌توان شناخت و روش حسی و تجربی ابزار مهمی برای شناخت ماهیت عقاید و ارزش‌های است.
 - (۳) نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند و عقاید و ارزش‌های اجتماعی، پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند.
 - (۴) فقط می‌توانند بودن یا نبودن ارزش‌ها و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آن‌ها را بشناسند و برای داوری درباره واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی سخن بگویند.
- ۱۰۸- هر عبارت، به ترتیب نشان‌گر کدام مفهوم یا موضوع است؟
- تصور اعضای جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ، سیاست، اقتصاد و خانواده است.
 - مرز آن‌ها براساس عمل مردم، تغییر می‌کند.
 - در سراسر تاریخ از آرمان‌های بشري بوده و اغلب جهان‌های اجتماعی، رعایت برخی از آن‌ها و مقابله با برخی دیگر را لازم دانسته‌اند.
 - حقانیت و درستی آن‌ها با موافقت و مخالفت آدمیان، تغییر نمی‌پابند.
- (۱) قلمرو واقعی - عدالت و آزادی - ایجاد شرایط مناسب برای رشد و تعالی همه انسان‌ها
 - (۲) آرمان اجتماعی - حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی - حق و باطل - آزادی انسان‌ها از همه بندها و موانع راه سعادت آن‌ها
 - (۳) قلمرو آرمانی - حدود قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی - استقلال و برتری یک قوم و گروه خاص - عدالت و ایجاد شرایط مناسب برای رشد و تعالی همه انسان‌ها
 - (۴) آرمان اجتماعی - قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی - حق و باطل - توحید و رویبیت خداوند سبحان نسبت به همه مخلوقات
- ۱۰۹- هریک از عبارات زیر، به ترتیب پیامد، علت و پیامد کدام مورد است؟
- عدم توان داوری علوم اجتماعی درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی
 - برخی جهان‌های اجتماعی حق و باطل بودن پدیده‌ها را به خواست و عمل افراد در موقعیت‌ها، زمان‌ها و مکان‌های مختلف وابسته می‌دانند.
 - حق و باطل بر مدار بینش و گرایش جهان‌های اجتماعی، دچار تغییر نمی‌شود.
- (۱) علم را به معنای تجربی آن محدود کند. - هیچ حقیقتی را ورای خواسته و اراده افراد به رسمیت نمی‌شناسند. - حقایق ثابت‌اند.
 - (۲) صرفاً از روش حسی و تجربی استفاده کند. - حق و باطل بودن پدیده‌ها به تمایلات افراد وابسته است. - حقایق از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی تغییرناپذیرند.
 - (۳) علم را به معنای تجربی آن محدود کند. - درستی یا نادرستی عقاید و ارزش‌ها با موافقت و مخالفت آدمیان تغییر نمی‌پابند. - حقایق ثابت‌اند.
 - (۴) صرفاً از روش حسی و تجربی استفاده کند. - حق یا باطل بودن عقاید و ارزش‌ها با نوع مواجهه جوامع مختلف با آن‌ها دگرگون می‌شود. - حقایق در قلمرو آرمانی و واقعی تغییرناپذیرند.
- ۱۱۰- پاسخ سوالات زیر، به ترتیب کدام است؟
- چگونه جوامع مختلف، عقاید و ارزش‌های حقیقی را به قلمرو آرمانی، وارد می‌کنند؟
 - کدام بخش‌های جهان اجتماعی، حق است؟
 - چگونه فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی کاهش می‌پابند؟
 - اشتراک پدیده‌های تکا و قبیله‌گرایی چیست؟
- (۱) اعمال خود را براساس عقاید و ارزش‌های حقیقی سامان دهنند. - از نظر علمی صحیح و مطابق فطرت انسان باشد. - مردم مطابق آرمان‌های خود عمل کنند - آرمان‌های باطلی که درون قلمرو واقعی‌اند.
 - (۲) به عقاید و ارزش‌های حقیقی، ایمان آورند. - توان داوری درباره فنون و روش‌های اجرایی را داشته باشد. - اعضای جهان اجتماعی مطابق ارزش‌ها عمل کنند. - آرمان‌هایی که بیرون قلمرو واقعی هستند.
 - (۳) به عقاید و ارزش‌های حقیقی، ایمان آورند. - از نظر علمی صحیح و مطابق فطرت انسان باشد. - مردم، مطابق آرمان‌های خود عمل کنند. - ارزش‌ها و هنجارهای باطل هستند.
 - (۴) حقایق در قلمرو آرمانی آن‌ها قرار گیرد. - با روش‌های حسی و تجربی قابل دفاع باشد. - مردم، مطابق ارزش‌ها عمل کنند. - ارزش‌ها و هنجارهای باطل هستند.

جامعه‌شناسی (۲)

فصل دوم: فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی
(درس‌های ۷ و ۸)
صفحه‌های ۵۵ تا ۷۲

در این بخش، از میان سوالات جامعه‌شناسی (۲) و جامعه‌شناسی (۱) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوال‌های ۱۱۱ تا ۱۲۰ «ب» به سوال‌های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۱۱- اگر فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و اثرگذار، ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشند، جامعه جهانی با چه وضعیتی مواجه خواهد شد؟
۱) تعاملات، گفت‌و‌گوها و برخوردهای فرهنگی و تمدنی شکل می‌گیرد. - چالش‌های جامعه جهانی از نوع چالش‌های درون‌فرهنگی و تمدنی خواهد بود.

۲) موجب مواجهه فرهنگ غرب با فرهنگ اسلام می‌شود. - زمینه ستیز و چالش میان فرهنگ‌ها فراهم می‌شود.

۳) چالش‌های درون فرهنگی رخ خواهد داد. - فرهنگ سلطه، جامعه جهانی را به بخش‌های مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند.

۴) چالش‌های جامعه جهانی از نوع چالش‌های بین‌فرهنگی و تمدنی خواهد بود. - جامعه جهانی از انسجام برخوردار نخواهد بود.

۱۱۲- وضعیت کشور عثمانی و اندونزی در دوره استعمار، به ترتیب چگونه بود؟
۱) از طریق تهدید نظامی، نفوذ گروه‌های مبلغ مسیحی و روابط اقتصادی به صورت کشوری ضعیف درآمد. - از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در نظام نوین جهانی ادغام شد.

۲) در قرن هفدهم و بعد از نفوذ مسیحیت، دروازه‌های خود را به روی کشورهای غربی با تهدید کشورهای اروپایی گشود. - در اثر نفوذ گروه‌های مبلغ مسیحی و فراماسونری، تهدید نظامی و روابط اقتصادی از هم پاشید.

۳) تحت نفوذ کشورهای استعمارگر قرار گرفت و در شرایط نیمه‌استعماری به سر می‌برد. - با تهدید فراماسونرها مجبور به برقراری روابط تجاری تحت شرایط مورد نظر کشورهای اروپایی شد.

۴) در اثر نفوذ گروه‌های مبلغ مسیحی و فراماسونری، تهدید نظامی و روابط اقتصادی از هم پاشید. - توسط استعمارگران به اشغال کامل نظامی درآمد.

۱۱۳- در فرایند تکوین نظام نوین جهانی، کدام روند به درستی ذکر شده است؟

۱) زوال تدریجی قدرت کلیسا ← حاکمیت فنودال‌ها و اربابان بزرگ ← شکل‌گیری دولت‌هایی با هویت نژادی و قومی ← انقلاب فرانسه

۲) جایگاه برتر بازرگانان نسبت به زمین‌داران ← رشد تجارت و بردباری ← انتقال برددهای سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی ← پیوند قدرت با ثروت و تجارت

۳) ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید ← استعمار ← ایجاد سیاست سکولار ← گسترش جهانی قدرت غرب

۴) نیازمندی جوامع غربی به نیروی کار ارزان و بازار مصرف کشورهای غیرغربی ← استفاده از مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری ← درهم‌شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی که سلطه و نفوذ جوامع غربی را تحمل نمی‌کردند.

۱۱۴- موارد «الف، ب، ج و د»، به ترتیب کدام است؟

الف	ابزاری برای تخریب جامعه جهانی پیشین
ج	تسريع انبیاشت ثروت سرمایه‌داران
ب	عامل ایجاد حالت‌های متفاوت جامعه جهانی
د	اختلال در فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی

۱) مبلغان مسیحی - میزان نفوذ و سیطره جوامع - صنعت - سازمان‌های فراماسونری

۲) لژهای ماسونی - قدرت سیاسی و اقتصادی جوامع - استعمار - سازمان‌های فراماسونری

۳) سازمان‌های فراماسونری - ویژگی‌های فرهنگی و قدرت تأثیرگذاری جوامع - صنعت - تبلیغ مسیحیت

۴) دولت ملت‌های جدید - روابط سیاسی و فرهنگی جوامع با یکدیگر - استعمار - تبلیغ مسیحیت

۱۱۵- کدام گزینه، به ترتیب در رابطه با وضعیت جامعه جهانی قبل از ظهور غرب جدید، نادرست و در رابطه با پیامد عملکرد غرب در دو سده نوزدهم و بیستم، صحیح است؟

۱) فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف، هر یک در بخشی از جهان، حاکمیت سیاسی مربوط به خود را به وجود آورده بودند. - اقتصاد گستردۀای شکل گرفت که تقسیم کارش از مزه‌های سیاسی و فرهنگی موجود فراتر رفت.

۲) فرهنگ‌های مختلف می‌توانستند از مزه‌های جغرافیایی خود از طریق روابط تجاری یا گفت‌و‌گوهای مستقیم علمی و معرفتی، عبور کنند. - فرهنگ‌کشورهای غیرغربی در حاشیه روابط و سازمان‌های سیاسی و اقتصادی جهانی، وضعیتی متزلزل و آسیب‌پذیر پیدا کرد.

۳) کشورهای مورد هجوم نظامی، همواره گروه مهاجم را درون خود هضم و جذب می‌کردند. - شکل جدیدی به روابط میان جوامع با جامعه جهانی بخشیده شد.

۴) سرنوشت تعاملات فرهنگی تابع روابط سیاسی، نظامی یا اقتصادی بود. - سازماندهی سیاسی و اقتصادی جدیدی به وجود آمد که سبب شکل‌گیری جوامع مرکز و پیرامون شد.

۱۱۶- «ناتعادل شدن مبادلات تجاری در سطح جهانی» و «وابستگی اقتصادی به کشورهای استعمارگر» به ترتیب نتیجه کدام موارد است؟

- ۱) انتقال برخی صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده - تداوم انتقال ثروت به طرف کشورهای غربی
- ۲) انتقال برخی صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده - از بین رفتن قدرت چانهزنی در اقتصاد جهانی
- ۳) وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده - از بین رفتن قدرت چانهزنی در اقتصاد جهانی
- ۴) وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده - تداوم انتقال ثروت به طرف کشورهای غربی

۱۱۷- عوامل مؤثر در پیدایش هریک از پدیده‌های زیر، به ترتیب کدام‌اند؟

«عبور از مرحله استعمار به استعمار نو»، «پیدایش دولت- ملت‌های جدید» و «کاهش اهمیت مرزهای سیاسی»

- ۱) وابستگی کشورهای استعمارزده - هویت ناسیونالیستی و قوم‌گرایانه - مخدوش شدن سیاست‌های ملی
- ۲) به رسمیت شناختن استقلال سیاسی و اقتصادی کشورهای استعمارزده - پیدایش جغرافیای سیاسی جدید - جهانی شدن فرهنگ
- ۳) به رسمیت شناختن استقلال سیاسی و اقتصادی کشورهای استعمارزده - افول قدرت کلیسا - شکل‌گیری هویت‌های جدید قوم‌گرایانه
- ۴) وابستگی کشورهای استعمارزده - افول قدرت کلیسا - پدیدآمدن شرکت‌های بزرگ چندملیتی

۱۱۸- کدامیک از گزینه‌های زیر در ارتباط با مخالفان دیدگاه «نظم نوین جهانی شدن» صحیح است ولی در ارتباط با اقتصاد سرمایه محور در حرکت‌های

آغازین خود، صحیح نیست؟

- ۱) نقش کشورها و دولت‌های آن‌ها در نظم جهانی تغییر کرده است و با جریان‌های نیرومند تجارت و تولید بین‌المللی آن را پیش می‌رانند. - اقتصاد سرمایه محور از طریق سازمان‌های بین‌المللی، موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی را برمی‌دارند.
- ۲) ابعاد اقتصادی و سیاسی جهانی شدن در حال حاضر به‌گونه‌ای نیست که انسجام مطلوب جهانی را به‌دنبال آورد. - سرمایه‌گذاری به منطقه‌ای خاص محدود نمی‌شود و با استفاده از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی تغییرات اقتصادی در سطح جهانی را شناسایی و مدیریت می‌کنند.
- ۳) مقابله با چالش‌ها و تضادهای جهانی شدن بیشتر توسط جنبش‌هایی انجام می‌شود که فراتر از مرزهای سیاسی دولت‌ها عمل می‌کنند. - همچنان نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای است ولی به تدریج از اهمیت مرزهای سیاسی کاسته می‌شود.
- ۴) جهانی شدن فرایندی است که هیچ انتنایی به مرزهای ملی ندارد. - با انبساط ثروت و گسترش صنعت ارتباطات فاصله‌های زمانی و مکانی کوتاه می‌شود.

۱۱۹- نگرش کشورهای عضو برقس نسبت به گروه خود چیست و از سازمان همکاری شانگهای با چه عنوانی یاد می‌شود؟

- ۱) برداشتن موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی و حفظ منافع خود - پیمان باسل
- ۲) حامی و ارتقاء‌دهنده وضعیت کشورهای در حال رشد و نیروی برای حفظ صلح جهان - ناتوی شرق
- ۳) شکل‌گیری براساس سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر اروپایی و آمریکایی - ناتوی شرق
- ۴) شناسایی تغییرات اقتصادی در سطح جهانی با سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی - جنبش عدم تعهد

۱۲۰- کدامیک از گزینه‌های زیر در ارتباط با آموزش علوم طبیعی به کشورهای در حال توسعه توسط غرب، صحیح نیست ولی در رابطه با تربیت نخبگان

کشورهای غیرغربی، صحیح است؟

- ۱) عمیق‌ترین نقش را در توزیع جهانی فرهنگ غربی ایفا می‌کند و فرهنگ‌های معنوی و دینی، هویت خود را از نگاه غربی بازخوانی می‌کنند. - با روشن‌های معرفتی بعد از رنسانس، حیات و زندگی خود را به‌گونه‌ای معنوی تعریف می‌کنند.
- ۲) از آموزش دانش‌هایی که برای آن‌ها نقش راهبردی دارد، خودداری می‌کنند و تنها بخشی را برای خدمت‌رسانی به کشورهای در حال توسعه آموزش می‌دهند. - بیشتر با تثبیت مرجعیت علمی غرب و توزیع هدفمند علوم طبیعی و علوم انسانی، انجام می‌شود.
- ۳) بخشی از علوم طبیعی را که مورد نیاز برای خدمت‌رسانی به کشورهای غربی است، آموزش می‌دهند. - فرهنگ‌ها را از علمی که مبنی بر بنیان‌های معرفتی سکولار و دینی باشد، محروم می‌کنند.
- ۴) از آموزش بخش‌هایی از علوم طبیعی که برای آن‌ها نقش راهبردی دارند، خودداری می‌کنند. - برای تثبیت مرجعیت علمی غرب و توزیع هدفمند علوم انجام می‌شود.

پیامدهای جهان اجتماعی
ارزیابی جهان های اجتماعی
صفحه های ۴۱ تا ۵۹

اگر به سوال های ۱۱۱ تا ۱۲۰ پاسخ نداده اید، به سوال های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.

جامعه شناسی (۱)

۱۲۱- عبارات زیر را به ترتیب از نظر درستی یا نادرستی مشخص کنید.

- هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت افراد پابرجاست پیامدهای آن نیز باقی است.

- جهان های اجتماعی مختلف را می توان براساس هنجارها و نمادها و نیز فرصت ها و محدودیت های آن ارزیابی کرد.

- رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن را زوال عقلانیت ذاتی می گویند.

- فرصت ها و محدودیت ها دو روی یک سکه اند و هر کدام بدون دیگر محقق می شوند.

(۱) ص - غ - غ - غ (۲) ص - ص - غ - غ (۳) ص - غ - ص - ص (۴) غ - ص - غ - ص

۱۲۲- عبارت های زیر، به ترتیب مربوط به کدام فرصت ها یا محدودیت های جهان متعدد از نگاه «وبر» است؟

- از دست رفتن امکان ارزیابی آرمان ها و ارزش های بشری

- قوت افرنگ از علم و فن است از همین آتش، چرا غش روشن است

- از دست رفتن اراده و آزادی انسان ها

- قدرت پیش بینی و پیشگیری حوادث و مسائل طبیعی

(۱) گسترش عقلانیت ابزاری - عقلانیت ابزاری - زوال معنا - گسترش عقلانیت ابزاری

(۲) زوال معنا - طرد عناصر مقدس - رواج کنش های حسابگرانه معطوف به دنیا - از دست رفتن دانش اهداف و ارزش ها

(۳) گسترش عقلانیت ابزاری - عقلانیت ذاتی - قفس آهنین - گسترش دانش وسایل

(۴) زوال معنا - گسترش عقلانیت ابزاری - قفس آهنین - گسترش عقلانیت ابزاری

۱۲۳- هر عبارت به ترتیب به کدام جهان اجتماعی مربوط است؟

- محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

- به خداوند گاران و قدرت های فوق طبیعی قائل است.

- همه ظرفیت ها و استعدادهای انسان را در خدمت دنیا به کار می گیرد.

- منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات، نمونه ای از محدودیت های این جهان است.

(۱) جهان اساطیری - جهان توحیدی - جهان اساطیری - جهان توحیدی

(۲) جهان دنیوی - جهان اساطیری - جهان توحیدی - جهان اساطیری

(۳) جهان اساطیری - جهان اساطیری - جهان دنیوی - جهان اساطیری

(۴) جهان دنیوی - جهان توحیدی - جهان دنیوی - جهان توحیدی

۱۲۴- پاسخ پرسش های زیر به ترتیب کدام است؟

- ساختن جهان اجتماعی جدید نیازمند چه چیزی است؟

- هر جهان اجتماعی چگونه افق ها و ظرفیت های جدیدی برای انسان فراهم می کند؟

- فرصت ها و محدودیت های جهان اجتماعی به چه صورت ظاهر می شوند؟

(۱) پیدایش و گسترش اگاهی نوین - براساس هنجارها و آرمان های خود - بایدها و نبایدها

(۲) پیدایش و گسترش آگاهی نوین - براساس عقاید و ارزش های خود - حقوق و تکالیف

(۳) پیامدهای محدود کننده جهان اجتماعی - براساس عقاید و ارزش های خود - بایدها و نبایدها

(۴) پیامدهای محدود کننده جهان اجتماعی - براساس هنجارها و آرمان های خود - حقوق و تکالیف

۱۲۵- کدام مورد درباره الزامات اراده و آگاهی افراد در جهان اجتماعی، درست است؟

(۱) افراد نمی توانند موقعیت های جدیدی به واسطه پیامدهای پیش آمده ایجاد کنند.

(۲) پیامدها موقعیت جدیدی را برای افراد به وجود نمی آورند.

(۳) رفتار و زندگی انسان از پیامدهای ارادی او متأثر نمی شوند.

(۴) الزامات و پیامدها و استهله به قرارداد و اراده تک تک افراد نیست.

۱۲۶- تلاش برنامه‌ریزان فرهنگی در چه جهتی است؟

۱) تغییر رابطه فرهنگ آرمانی و فرهنگ واقعی

۲) وارد کردن بخشی از فرهنگ آرمانی که خارج از فرهنگ واقعی است به عرصه فرهنگ واقعی

۳) گسترش نهادهای فرهنگی در راه تعلیم و تربیت فرهنگ حق و باطل

۴) تطبیق فرهنگ حق و باطل بر فرهنگ واقعی

۱۲۷- بهترتبیب بخشی از فرهنگ را که مردم به آن عمل می‌کنند، چه می‌نامند و دو ابزار مهم شناخت عقاید و ارزش‌ها درباره انسان و جهان کدام‌اند؟

۱) فرهنگ واقعی - عقل و وحی

۲) فرهنگ آرمانی - حس و تجربه

۳) فرهنگ واقعی - حس و تجربه

۱۲۸- تحمل دیگران از جمله عقاید و ارزش‌های ... است و حق و باطل بودن هر بخش از فرهنگ، از طریق ... شناخته می‌شود.

۱) حق - علم مناسب با همان بخش

۲) باطل - نوع نگاه و رفتار جامعه

۳) باطل - علم مناسب با همان بخش

۱۲۹- در جوامعی که علم را محدود به دانش تجربی و آزمون‌پذیر می‌دانند، ارزش‌ها و عقاید اجتماعی چگونه تلقی می‌شوند؟

۱) پدیده‌های اجتماعی هستند که در فرهنگ عمومی و واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما می‌توانیم بودن یا نبودن آن‌ها را بشناسیم و درباره حق و باطل بودن آن‌ها قضاوت کنیم.

۲) این ارزش‌ها و عقاید در فرهنگ عمومی و آرمانی جوامع تحقق می‌یابند و ما قادر به تشخیص بودن یا نبودن آن‌ها نیستیم و برای داوری در مورد درست یا غلط بودن آن‌ها راهی نداریم.

۳) آن‌ها هم پدیده‌های تاریخی و هم فرهنگی هستند که در فرهنگ عمومی و آرمانی جوامع پدید می‌آیند و ما می‌توانیم بودن یا نبودن آن‌ها را بشناسیم، اما قادر به داوری در مورد حق و باطل بودن آن‌ها نیستیم.

۴) پدیده‌های صرفاً تاریخی هستند که در فرهنگ آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن آن‌ها را بشناسیم اما راهی برای داوری درباره درست و غلط بودن آن‌ها نداریم.

۱۳۰- بهترتبیب حقیقت چگونه به عرصه فرهنگ آرمانی و واقعی جوامع راه پیدا می‌کند؟

۱) با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی - با سازمان‌دهی هنجرها، کنش‌ها و اعمال خود براساس عقاید و ارزش‌های حقیقی

۲) با جانبداری مردم و رعایت آن - با خروج از فرهنگ باطل و قبول فرهنگ حق

۳) با سازمان‌دهی هنجرها، کنش‌ها و اعمال خود براساس عقاید و ارزش‌های حقیقی - با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی

۴) با جانبداری مردم و رعایت آن - با نوع نگاه و رفتار جوامع به حقیقت

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه
۱۴۰۱/۸/۲۰

آزمون ۲۰ آبان ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

نام درس	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	معمول آن داشت آموزان در هر رده ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.
عربی زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۴	۳	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۱۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی زبان قرآن (۳) و (۱)	اجباری	۲۰	۱۵۰	۱۳۱	۲۰
۲	عربی زبان قرآن (۲)	انتخابی	۱۰	۱۶۰	۱۵۱	۱۰
	عربی زبان قرآن (۱)		۱۰	۱۷۰	۱۶۱	۱۰
۳	تاریخ و جغرافیا (۳)	اجباری	۱۰	۱۸۰	۱۷۱	۱۰
۴	تاریخ و جغرافیا (۱)	اختیاری	۱۰	۱۹۰	۱۸۱	۱۰
	تاریخ و جغرافیا (۲)		۱۰	۲۰۰	۱۹۱	۱۰
۵	تاریخ و جغرافیا (۱)	اختیاری	۱۰	۲۱۰	۲۰۱	۱۰
۶	تاریخ و جغرافیا (۲)	اختیاری	۱۰	۲۲۰	۲۱۱	۱۰
۷	فلسفه دوازدهم	اجباری	۱۰	۲۳۰	۲۲۱	۱۰
۸	فلسفه یازدهم	انتخابی	۱۰	۲۴۰	۲۳۱	۱۰
	منطق		۱۰			

عربی (۳):
من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علي (ع)
درس ۱
صفحههای ۵ تا ۱۸
عربی (۱):
هذا خلق الله
درس ۵
صفحههای ۴۷ تا ۵۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۱۳۱ - ۱۳۹)

١-١٣١ ﴿أَوْلِيَسْ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ﴾:

- (۱) آیا کسی که آسمان و زمین را آفریده، نمی‌تواند همانند آن‌ها را بیافریند؟!
- (۲) آیا آفریننده آسمان‌ها و زمین بر این توان نیست که مثل ایشان را بیافریند؟!
- (۳) آیا آنکه آسمان و زمین را خلق کرده است، قادر بر آفرینش مثل آن‌ها نیست؟!
- (۴) آیا کسی که آسمان‌ها و زمین را خلق کرده، نمی‌تواند که مانند ایشان را خلق کند؟!

١-١٣٢ - «كَانَ هُؤُلَاءِ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ حَوَاجَ النَّاسِ إِلَيْهِمْ تَكُونُ مِنْ نِعَمِ اللَّهِ الْعَظِيمَةِ عَلَيْهِمْ!»:

- (۱) گویی ایشان ندانستند که نیازهای مردم به آن‌ها از نعمت‌های خدای بزرگ بر آنان می‌باشد!
- (۲) گویی این‌ها ندانسته‌اند که نیازهای مردم به آن‌ها از نعمت‌های بزرگ خداوند بر ایشان می‌باشد!
- (۳) گویی اینان نمی‌دانستند که احتیاجات مردم به آن‌ها از بزرگترین نعمت‌های خداوند بر آنان است!
- (۴) گویی این‌ها ندانسته‌اند همانا احتیاجات مردم به آن‌ها از نعمت‌های بزرگ خداوند بر ایشان بوده است!

١-١٣٣ - «مِنْ الْعَجَابِ أَنْ تَرِيَ الْحَرَبَاءَ فِي اِتْجَاهِنِ فِي وَقْتٍ وَاحِدٍ دُونَ أَنْ تَسْتَطِعَ تَحْرِيكَ رَأْسَهَا!»: از شگفتی‌هاست که

- (۱) یک آفتاب‌پرست در یک زمان در دو جهت ببیند بدون اینکه سرش بتواند حرکت کند!
- (۲) آفتاب‌پرست در یک زمان در دو جهت ببیند بدون اینکه بتواند سر خود را حرکت دهد!
- (۳) آفتاب‌پرست در یک زمان در دو طرف مختلف ببیند بدون اینکه سرش بتواند حرکت کند!
- (۴) در یک زمان آفتاب‌پرست بتواند در دو سمت ببیند بدون اینکه قادر به حرکت دادن سرش باشد!

١-١٣٤ - «مَنْ لَا يُبَصِّرُ عَالَمًا كَبِيرًا فِيهِ فَكَيْفَ يَبْحَثُ عَنْ خَالقِ لَا بَصَرَ يَقْدِرُ مُشَاهِدَتَهُ؟!»:

- (۱) کسی که جهان بزرگ را در خود نمی‌بیند، چگونه می‌تواند خالقی را بیابد که بیننده‌ای قادر به مشاهده‌اش نیست!
- (۲) اگر کسی جهان بزرگی را که در خود دارد، نبیند چگونه در پی خالقی می‌گردد که هیچ دیده‌ای قادر به دیدنش نیست!
- (۳) هر که به جهان بزرگی که در خودش هست، ننگرد چطور آفریدگاری را می‌جوید که هیچ بیننده‌ای نمی‌تواند او را ببیند!
- (۴) هر کس جهانی بزرگ را که در اوست، نبیند چگونه آفریدگاری را جستجو می‌کند که هیچ دیده‌ای نمی‌تواند او را ببیند!

١-١٣٥ - «أَظَنَّ أَنَّ هَذِينَ الشَّاعِرِينَ قَدْ أَنْشَادَا قَصْدِيَّتَهُنَّ حِينَما شَاهَدَا أَحَدَ قُصُورِ الْمُلُوكِ السَّاسَانِيَّتَينِ!»:

- (۱) حدس می‌زنم که این دو شاعر هنگامی که یک قصر از پادشاهان ساسانی‌ها را دیدند، دو قصیده سروندند!
- (۲) گمان می‌کنم که این دو شاعر وقتی که یکی از قصرهای پادشاهان ساسانی را دیدند، دو قصیده سروده‌اند!
- (۳) گمان می‌کنم که همین دو شاعر دو قصیده سروندند، وقتی که یکی از قصرهای پادشاهان ساسانی‌ها را دیدند!
- (۴) گمان می‌کنم که این دو، شاعرانی‌اند که دو قصیده سروده‌اند زمانی که یکی از قصرهای پادشاهی ساسانی را دیدند!

١٣٦- عین الصحيح:

- ۱) كأن إرضاء جميع الناس غاية عظيمة لا تدرك أبداً!: گویی خشنود ساختن همه مردم، هدف بزرگی است که آن را هرگز به دست نمی‌آوری!
- ۲) هؤلاء الناس لا يطعموا المساكين مِمَّا لا يأكلون!: این مردم از آنچه نمی‌خورند به نیازمندان نمی‌خورند!
- ۳) كنْتْ أَسْأَلْ رَبِّي أَلَا يُحَمِّلْنِي مَا لَا طَاقَةَ لِي بِهِ!: از پروردگارم درخواست می‌کردم که تحمل نکند بر من آنچه را که هیچ توانی نسبت به آن ندارم!
- ۴) هذه تمارين سهلة جدًا لكن أكثر زملائي يخافون منها!: این تمرینات، بسیار آسان هستند، اما بیشتر هم‌شاگردی‌های من از آن می‌ترسند!

١٣٧- عین الخطأ:

- ۱) إستقىدوا من الأعشاب الطَّبِيعَة لأنها قَد تكون أَفْضَل من الأدوية الكيميائية!: از گیاهان دارویی استفاده کنید، زیرا آن‌ها گاهی از داروهای شیمیایی بهترند!
- ۲) أَتَعْلَمْ أَنْ عَدْدًا نُفِرِزْ سائلاً مُطْهَرًا تَقْعُ في لسان الْقَطْ!: آیا می‌دانی که غده‌ای که مایعی پاک‌کننده تولید می‌کند، در زبان گربه قرار دارد!
- ۳) الأَحْمَق هو الَّذِي يُغْرِق فِي مدح السَّائِرِين وَ دَمَّهُم!: نادان همان کسی است که در ستایش و نکوهش دیگران زیاده‌روی می‌کند!
- ۴) ذلك الحيوان يَسْتَطِع إِدَارَة رَأْسَه مِئَتِين وَ سَبْعِين درجة!: آن حیوان می‌تواند سرش را دویست و هفتاد درجه بچرخاند!

١٣٨- «کاش فصل زیبای بهار در سرزمین ما کوتاه نباشد!» عین الصحيح:

- ۱) ليت فصل الربيع الجميل لا يكون قصيراً في بلدنا!
- ۲) ليت فصل الربيع جميل لا يكون في بلدنا قصيراً!
- ۳) ليت الربيع و جمالها لا يُصبح في بلادنا قصيراً!
- ۴) ليت فصل الجميل الربيع يكون طويلاً في بلدنا!

١٣٩- «ما قسم الله للإنسان شيئاً أفضل من العقل!» عین الأبعد عن مفهوم العبارة:

ستایش خرد را به از راه داد	خرد بهتر از هرچه ایزد بداد
لؤلؤ عقل نهادست خدای	آدمی را صدفی دان که در او
مابقی خود استخوان و ریشه‌ای	ای برادر تو همه اندیشه‌ای
ولیکن عشق اکسیر حیات است	خرد نقد حیات کائنات است

■ ■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (١٤٠-١٤٢)

١٤٠- ﴿... فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنَعْمَتِهِ إِخْوَانًا﴾ :

- ١) أصبحتم: فعل ماضٍ - للمخاطبين - مزيد ثالثي / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
- ٢) إخوان: اسم - جمع سالم للمذكور (مفرد: أخ) - معرب / خبر الأفعال الناقصة و منصوب
- ٣) قلوب: اسم - جمع تكسير (مفرد: قلب) - معرب / مجرور بحرف الجر؛ بين قلوب: جار و مجرور
- ٤) ألف: فعل ماضٍ - للغائب - مزيد ثالثي (مصدره: تأليف؛ على وزن: تفعيل) / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية

١٤١- «أَتَرْعَمُ أَنَّكَ جَرْمٌ صَغِيرٌ وَ فِيكَ إِنْطَوْيُ الْعَالَمُ الْأَكْبَرُ!»:

- ١) صغير: اسم - مفرد (جمعيه: «صغار») - نكرة - معرب / صفة و مرفوع
- ٢) ترعم: فعل مضارع - للمخاطب - مجرد ثالثي من مادة (زع) / فعل وفاعله: «جرم»
- ٣) العالم: اسم - مفرد - مذكر - اسم فاعل (على وزن: فاعل) - معرفة / فاعل و مرفوع بالضمة
- ٤) أنّ: حرفٌ من الحروف المتشبهة بالفعل و يُستعمل لتأكيد الجملة / إسمه «ك» و خبره «جرم» و الجملة إسمية

١٤٢- «هؤلاء عمالٌ مُجدون يشتغلون في المصانع!»:

- ١) عمال: اسم - جمع التكسير (مفرد: عميل) - معرب / خبر و مرفوع بعلامة الضمة
- ٢) مجدون: اسم - جمع سالم للمذكور (مفرد: مجد، اسم فاعل) - نكرة / صفة و مرفوع بالواو
- ٣) يشتغلون: فعل مضارع - للغائبين - له حرفان زائدان (ى ، ت) - متعدٍ / مع فاعله جملة فعلية
- ٤) المصانع: اسم - جمع التكسير - مذكر - اسم مكان و حروفه الأصلية: (م ص ن) / مجرور بحرف الجر

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٤٣ - ١٥٠)

١٤٣- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ١) استغفار المؤمنون ربهم لجميع الذنوب!
- ٢) أيها الأولاد! استغفروا للأباء و الأمهات جميعاً!
- ٣) تكلم زملاؤنا الأعزاء في الصّف باللغة العربية جيداً!
- ٤) أيها الشباب! تكلموا عما تشعرون به في مواجهة الصعب!

١٤٤- عین العبارة التي جاء فيها المتضاد:

- ١) هل تراهم خلقوا من فضة أم حديد أم نحاس أم ذهب
- ٢) هـ و ضربـ لـنـا مـثـلاـ و نـسـيـ خـلـقـهـ!
- ٣) فـقـرـ بـعـلـمـ و لـا تـطـلـبـ بـهـ بـدـلاـ فالناس مـوتـىـ و أـهـلـ العـلـمـ أـحـيـاءـ
- ٤) تحـولـ الأـسـمـاـكـ ظـلـامـ الـبـحـرـ إـلـىـ نـهـارـ مـضـيـءـ!

١٤٥- عين الفاعل يكون موصوفاً:

١) هل تعلم أن الحيوانات تملك لغة عامة للتقاهم مع بعضها!

٢) قد دلت الحيوانات على خواص النباتات الطبية!

٣) تستعمل الطيور الغُشْب المُنَاسِب للوقاية من الأمراض!

٤) من الممكن أن تساعدنا مُعْجَزَة بحرية في إتاحة المدن!

١٤٦- عين الجملة إسميةً:

١) نقل العُمَال التقط إلى المَصْفَى بِوَاسْطَة الأنابيب!

٢) نقل النَّفْط قبل يومين بِنَاقْلَاتِهِ من الميناء!

٣) نقل النَّفْط عبر الأنابيب أقل نفقةً في تلك الموانئ!

٤) نقل النَّفْط أكثر الدُّول المُصِدِّرة له عبر الأنابيب!

١٤٧- عين ما يحتاج إلى الخبر:

١) التجارب المُرَأَة التي اكتسبتها طوال حياتي!

٢) المُخترعات الحديثة ساعدت البشر في تسهيل الأمور!

٣) الحراس أمام البناء واقفون للحفاظ عليه!

١٤٨- عين «من» يكون خيراً:

١) أكرم في حياتك من يطعم الفقراء و المساكين!

٢) أعقل الناس من يعتقد الأمانة و يجتنب عن الخيانة!

٣) رب اجعلني ممن يتعلم و يُعلم الآخرين!

٤) لا ينسى اللاعبون من يُشجّعونهم في المبارزة!

١٤٩- «... المؤمنين يعتقدون ... الله لا يحمل أحداً ما ... طاقة به!» عين ما يكمل العبارة صحيحة:

١) إنما - بأن - لعل

٢) ليث - إن - ليس

٣) لعل - بأن - لا

١٥٠- عين حرف «لا» قد غير آخر المضارع:

١) بعد تلك القضية المُرَأَة لا تعامل بيني و بين ذلك البائع!

٢) لا تتكلسلي يا بُنَيَّ لكي تَتَال غايياتك العظيمة!

٣) إن تَصْبِرُوا عند المصائب في حياتكم لا تَقْشِلُوا!

٤) يا رجل! إعلم أن البُخل و الكذب لا يجتمعان في مؤمن!

عجائبِ المخلوقات
درس ۳
صفحه‌های ۳۱ تا ۴۴

در این بخش، از میان سوالات عربی (۲) و عربی (۱) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالهای ۱۵۱ تا ۱۶۰ «با» به سوالهای ۱۶۱ تا ۱۷۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۲)

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۱۵۱ - ۱۵۵)

۱۵۱- ﴿إن أحسنتم أحستم لأنفسكم وإن أساءتم فلها﴾:

- ۱) چنانچه نیکوکار باشید برای نفستان نیکی کردید و اگر بدی کردید به خودتان بدی کردید!
- ۲) اگر کار نیکو کنید در حقیقت نیکی کرده‌اید و اگر بدی نمایید به خودتان بدی می‌کنید!
- ۳) چنانچه نیکی کردید به خودتان نیکی کردید و هر که بدی کند به خود بدی کرده است!
- ۴) اگر نیکی کنید به خودتان نیکی می‌کنید و اگر بدی کنید به خودتان بدی می‌کنید!

۱۵۲- «ثُدُّ الْغَابَاتِ ذَاتُ الْأَشْجَارِ الْقَدِيمَةِ بِيَئَةٍ أَنْسَبُ لِنَقَارِ الْخَبْرِ الَّذِي يَنْقَرُ جَذْعَ الشَّجَرَةِ دُونَ أَنْ يَصْرُّ دِمَاغَهُ!»:

- ۱) جنگل‌های دارای درختان قدیمی، محیط مناسب برای دارکوبی به شمار می‌آید که به پوسته درخت ضربه می‌زند بی‌آنکه مغزش آسیب ببیند!
- ۲) جنگل‌هایی که درختان قدیمی دارند، محیط مناسب‌تری برای دارکوبی برشمرده می‌شود که به تنۀ درخت نوک می‌زنند بی‌آنکه به مغزش آسیب برساند!
- ۳) جنگل‌های دارای درختان قدیمی، محیط مناسب‌تری برای دارکوبی به شمار می‌آید که به تنۀ درخت نوک می‌زنند بدون اینکه به مغزش آسیب برساند!
- ۴) جنگل‌های دارای درختان قدیمی، محیط مناسبی برای دارکوبی محسوب می‌شود که به تنۀ درخت نوک می‌زنند بدون اینکه به بینی‌اش صدمه بزنند!

۱۵۳- «لَيَتْ فَرِيقَيْ «إِسْتِقْلَالٍ» وَ «بَرْسِبُولِيسٍ» مَا تَعَدَّلَا فِي هَذِهِ الْمَبَارَةِ لَأَنَّ مُتَفَرِّجِي الْفَرِيقَيْنِ الَّذِيَنْ كَانُوا قَدْ مَلَؤُوا الْمَلَعْبَ لِتَشْجِيعِ فَرِيقَهُمْ أَصْبَحُوا عَظِيمِينَ جَدًّا!»:

- ۱) کاش دو تیم استقلال و پرسپولیس در این مسابقات برابر نشده بودند، زیرا تماشاجیان این دو تیم که ورزشگاه را برای تشویق تیمهای خود پُر کرده بودند، بسیار خشمگین شدند!
- ۲) کاش دو تیم استقلال و پرسپولیس در این مسابقه مساوی نمی‌کردند، برای اینکه تماشاجیان دو تیم که ورزشگاه را پُر کرده بودند تا تیمشان تشویق شود، بسیار عصبانی شدند!
- ۳) کاش این مسابقه استقلال و پرسپولیس به تساوی کشیده نمی‌شد، زیرا تماشاجیان دو تیم که برای تشویق تیمشان به ورزشگاه آمده بودند، بسیار عصبانی شدند!
- ۴) کاش دو تیم استقلال و پرسپولیس در این مسابقه برابر نمی‌شدند، زیرا تماشاجیان دو تیم که ورزشگاه را برای تشویق تیم خود پُر کرده بودند، بسیار خشمگین شدند!

۱۵۴- «نَوْعُ مِنَ الْأَسْمَاكِ يُسَمَّى السِّمَكُ الطَّائِرُ يَقْفَرُ مِنَ الْمَاءِ بِحِرْكَةٍ مِنْ ذِيلِهِ الْقَوِيِّ!»:

- ۱) یک نوع از ماهی‌ها که ماهی پرنده نام دارد، با حرکتی از باله قوی‌اش از آب می‌جهد!
- ۲) یک نوع از ماهی‌ها که ماهی پرنده نامیده می‌شود، با حرکتی از دم نیرومند خود، از آب می‌جهد!
- ۳) نوعی از ماهی‌ها که ماهی پرنده نام‌گذاری شده است، با یک حرکت از باله قوی خود از سطح آب می‌پردا!
- ۴) نوعی از ماهی‌ها وجود دارد که ماهی پرنده نامیده می‌شود، به وسیله دم نیرومندش با یک حرکت از روی آب می‌پردا!

١٥٥- عین الخطأ عن مفهوم العبارات:

- ١) الصَّبَرُ مفتاح الفرج! در عشق صبر باید تا وصل رو نماید
- ٢) مَنْ يُحاوِلْ كثِيرًا يَصِلُ إلَى هَدْفَهُ! گفت پیغمبر که چون کوبی دری
- ٣) ﴿إِذَا خَاطَبُهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا﴾: سخن تا نگویی بر او دست هست
- ٤) ﴿وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ﴾: گفت مخور گول ابلیس، تا جان دهد
- هر آن کس که دندان دهد نان دهد

٦١- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

- ١) أنفس: جمع تكسير (مفردة: نفس) - معرب / مجرور بحرف الجر؛ مضاف؛ مضافق عليه: كُم
- ٢) خير: اسم - مفرد مذكر - نكرة - اسم تقضيل / مجرور بحرف الجر؛ من خير: جاز و مجرور
- ٣) تجدوا: فعل مضارع - للمخاطبين - مجرد ثلاثي - معلوم - لازم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
- ٤) تقدمو: فعل مضارع - للمخاطبين - متعد - مزيد ثلاثي (من باب تفعّل) - مجھول / فعل شرط

١٥٧- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ١) العاقِلُ إِنْ يَتَقَبَّلْ مَوَاضِعَ النَّهَمِ يَشَاءُ مِنْ لِسَانِ النَّاسِ وَ يَدِهِمْ!
- ٢) مَنْ لَا يُفْكِرُ قَبْلَ الْكَلَامِ يَقْعُدُ فِي خَطَايَا لَا يُمْكِنُ إِصْلَاحَهُ!
- ٣) إِنْ يَعْرِفَ الْكَلَمَاتُ الْمُعَربَةُ يَعْلَمُنَ أَنَّ الْمُؤْلِفَ عَمِلَ بِجَدٍ!
- ٤) ﴿وَ مَا تُقْدِمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ﴾

١٥٨- عین «من» مُختلفاً:

- ١) مَنْ يُفْكِرُ قَبْلَ الْكَلَامِ، فَهُوَ فِي الْحَقِيقَةِ سَالِمٌ عَنِ الْخَطَايَا!
- ٢) مَنْ يُرِشدَنِي يُوصِلُنِي إِلَى النَّجَاحِ فَهُوَ يَكُونُ مُعْلِمِي!
- ٣) مَنْ اخْتَرَعَ جَهَازًا صَغِيرًا حَتَّى تجتمع المَعْلُومَاتُ فِي بَلْدِي!
- ٤) مَنْ طَلَبَ الْمَعَالِيَ الْكَثِيرَةَ سَعِيَ لِكَسْبِهَا!

١٥٩- عین جواب الشرط يختلف نوعه عن الباقي:

- ١) مَنْ يَكْتُمُ كَذِبًا يُظْهِرُ كَذِبَهُ فِي صَفَحَاتِ وَجْهِهِ فَلَا تَكْذِبُ أَبَدًا!
- ٢) إِنْ تُكَلِّمِي زَمِيلَتَكَ عَلَى قَدِيرٍ عُقُولَهُنَّ تَكْسِبِي مَوْنَتَهُنَّ!
- ٣) إِنْ يَكُنْ لَكَ وَجْهٌ عَيْوَسٌ يَنْفَرِقُ الْأَصْدِقَاءُ مِنْ حَوْلِكَ!
- ٤) مَنْ أَرَادَ أَنْ يَفْهُمَ لِغَةَ أُخْرَى فَعَلَيْهِ أَنْ يُدْرِكَ مُفَرَّدَاتَهَا!

١٦٠- عین «من» أو «ما» شرطية:

- ١) لَمْ يَزْرِعْ بِذُورِ الْخَيْرِ سَرُورُ كَثِيرٌ فِي حَيَاتِهِ!
- ٢) مَنْ يَتَقَوَّنُ اللَّهَ فِي الْخَلْوَةِ هُمُ الْمُفْلُحُونَ!
- ٣) مَا يَدْعُوكَ إِلَى أَنْ تَعْمَلَ عَمَلاً لَا تُحِبُّهُ!

«هذا خلق الله»
درس ۵
صفحه‌های ۴۷ تا ۵۸

اگر به سوال‌های ۱۵۱ تا ۱۶۰ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۱۶۱ تا ۱۷۰ پاسخ دهید.

عربی زبان قرآن (۱)

■ عین الأنساب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۱۶۱ - ۱۶۵)

۱۶۱- «كُلَّ حَيْوَانٍ يَمْتَلِكُ لُغَةً خَاصَّةً يَتَكَلَّمُ بِهَا مَعَ مِثْلِهِ!»:

۱) همه حیوانات زبانی خاص دارند، که بهوسیله خود آن با همنوعشان تکلم می‌کنند!

۲) هر حیوانی که زبان خاصی دارد، با دیگران بهوسیله آن صحبت می‌کنند!

۳) هر حیوانی زبان خاصی دارد، که با آن با همنوع خود صحبت می‌کند!

۴) همه حیوانات زبان خاصی دارند، که با آن با دیگران صحبت می‌کنند!

۱۶۲- «قَدْ وَجَدَ بَعْضُ عُلَمَاءِ الْأَحْيَاءِ أَنَّ الْحَرَبَاءَ يُمْكِنُهَا أَنْ تُدِيرَ عَيْوَنَهَا فِي اِتْجَاهَاتٍ مُخْتَلِفةً!»:

۱) برخی از زیست‌شناسان دریافته‌اند که آفتاب‌پرست می‌تواند چشمانش را در جهت‌های مختلف بچرخاند!

۲) بعضی دانشمندان زیست یافتند که ممکن است آفتاب‌پرست‌ها چشمان خود را در جهت مختلف بچرخانند!

۳) برخی از زیست‌شناسان دریافته‌اند که چشم‌های آفتاب‌پرست‌ها می‌توانند در جهت‌های گوناگونی بچرخند!

۴) بعضی پژوهشگران زیست پی بردنده به این که آفتاب‌پرست ممکن است بتواند چشم خود را در جهت گوناگون بچرخاند!

۱۶۳- «لِلْبُومَةِ نَقْصٌ فِي عَيْنِيهَا وَ هُوَ عَدْمُ تَحْرِكِهِمَا لِكُنْهَا ثُعُوقُ ذَلِكَ عِنْدَمَا تُحْرِكُ رُؤْسَهَا دُونَ أَنْ يَتَحَرَّكَ جَسْمُهَا!»:

۱) برای جند در دو چشمش نقصی است و آن عدم تحرک آن‌هاست، اما وقتی سرش را حرکت می‌دهد بی‌آنکه جسمش را حرکت دهد، این نقص را جبران می‌کند!

۲) نقص جند در چشمانش عدم حرکت دادن آن‌هاست، اما آن نقص را زمانی جبران می‌کند که سرش را تکان می‌دهد بدون آنکه جسمش حرکت کند!

۳) جند یک کاستی در دو چشم خود دارد و آن عدم حرکت دادنشان است، لیکن آن را وقتی جبران می‌کند که سرش را حرکت دهد بدون اینکه جسمش حرکت کند!

۴) جند در چشمانش نقصی دارد و آن عدم حرکت کردن آن‌هاست، اما آن را جبران می‌کند، هنگامی که سرش را حرکت می‌دهد بی‌آنکه جسمش حرکت کند!

۱۶۴- «كَلَاغٌ صَدَايِيْ دَارَدَ كَهْ بَا آنَ بِهِ بَقِيَّهِ حَيَوانَاتِ هَشَدَارِ مَيْدَهَدَا!» عَيْنُ الصَّحِيحِ:

۱) صوت الغراب تُحَذِّرُ الْحَيَوانَاتِ الْأُخْرَى!

۲) للغراب صوت يُحذّر به بقية الحيوانات!

۳) للغراب صوت يُحذّر به الطيور الأخرى!

۱۶۵- عَيْنُ الْمَفْهُومِ الْمَنَسِبِ لِهَذِهِ الْعِبَارَةِ: «صُدُورُ الْأَحْرَارِ قُبُورُ الْأَسْرَارِ!»

۱) كتمانُ السِّرِّ مِنْ صَفَاتِ الْأَحْرَارِ!

۲) الأَحْرَارُ يَكْشِفُونَ الْأَسْرَارَ!

۳) الحر لا يحافظ على الأسرار!

۴) إن لم يكن لكم دين فكونوا أحرازاً!

١٦٦- عَيْنُ الْخَطَا فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «إِنَّ لِسَانَ الْقِطْطِ مَمْلُوًّا بِعَدِ تَفَرِّزْ سَائِلًا مُطَهَّرًا يَلْعَقُ جُرْحَهُ!»

١) لِسَانٌ: اسم- مفرد مذكّر (جَمْعُهُ: أَلْسُنٌ، عَلَى وَزْنِ أَفْعُلٍ)- مُعرَبٌ

٢) غَدَّةٌ: اسم- جَمْعُ التَّكْسِيرِ - عَلَى وَزْنِ فُعْلٍ- مفرد مذكّر (جَمْعُهُ: غُدَّاتٌ)- مُؤَنَّثٌ

٣) تَفَرِّزُ: لِلمُفْرَدِ الْمُؤَنَّثِ الْغَايِبِ- مَزِيدٌ بِحُرْفٍ وَاحِدٍ- مَصْدُرُهُ: إِفْعَالٌ

٤) يَلْعَقُ: مُضَارِعٌ- لِيسَ لَهُ حُرْفٌ زَانِدُ- مَصْدُرُهُ: لَعْقٌ

١٦٧- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضِبْطِ حِرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

١) إِنَّ الْبَوْمَةَ تُحَرِّكُ رَأْسَهَا فِي كُلِّ نَاحِيَةٍ!

٢) «يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ»

٣) تَشَرِّفَنَا بِزِيَارَةِ الْعَتَبَاتِ الْمُقدَّسَةِ فِي الْمُدُنِ الْأَرِبِيعَةِ!

١٦٨- عَيْنُ الْجَمْلَةِ الَّتِي لَيْسَ فِي بِدَايَتِهَا فَعْلٌ:

١) تَجَمَّلُ فِي حَيَاتِكَ بِأَحْسَنِ الصِّفَاتِ!

٢) تَقْرَبُ الْمُؤْمِنَ إِلَى مَعْبُودِهِ مُخْلِصًا!

٣) تَحَسَّرُ النَّاسُ يَوْمَ الْحِسَابِ كَانَ مُؤْلِمًا!

١٦٩- عَيْنُ فَعْلًا يُمْكِنُ أَنْ يَتَّصلَ بِضَمِيرِ الْكَافِ:

١) إِنَّ الشَّرْطِيَ يَحْفَظُ الْأَمْنَ فِي الْبَلَادِ بِالْكَلَابِ!

٢) يَتَجَلَّ اتَّهَادُ الْأُمَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ فِي صُورِ كَثِيرَةٍ!

٣) إِنَّ هَذِهِ الْبَوْمَةَ تَنَامُ فِي النَّهَارِ وَ تَخْرُجُ فِي اللَّيْلِ!

١٧٠- عَيْنُ الْفَعْلِ فِي مَحْلِ الْخَبْرِ:

١) الْمُؤْمِنُ لَا يَسْبُطُ مِنْ قَدْسَيْهِ بِسَبِّ جَهَلِهِ!

٢) يُشَدُّ الشَّاعِرُ قَصْدِيَّةَ جَمِيلَةَ فِي مدحِ الْأَمَّ!

٣) الْمُسْلِمُ مِنْ سَلْمِ الْآخِرُونَ مِنْ يَدِهِ وَ لِسَانِهِ!

٤) أَفْضَلُ النَّاسِ مِنْ يُسَاعِدُ إِخْرَانِهِ عِنْدِ الشَّدَادِ!

تاریخ (۳):

ایران و جهان در آستانه
دوره معاصر

سیاست و حکومت در عصر قاجار
صفحه‌های ۱۶ تا ۴۶

جغرافیا (۳):
شهرها و رستاها
مدیریت شهر و روستا
(تا انتدای مدیریت روستاها)
صفحه‌های ۱ تا ۳۰

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ و جغرافیا (۳)

۱۷۱- معاهده صلحی که در زمان افشاریه بین ایران و عثمانی منعقد شد، تا چه زمانی دوام آورد؟

(۱) اعمال نفوذ انگلستان در امور عثمانی و ایران

(۲) بازگشت زائران ایرانی از عتبات عالیات

(۳) تصرف بصره در اوخر حکومت کریم خان

۱۷۲- کدام گزینه درباره تحولاتی که در قرن ۱۷ م. در کشور انگلستان به وقوع پیوست، نادرست است؟

(۱) نظام پادشاهی فروپاشید و پارلمان به وجود آمد.

(۲) الیور کرامول به عنوان رئیس جمهور، مجلس را منحل کرد.

(۳) مجلس در جنگ با پادشاه به پیروزی رسید و انقلاب باشکوه به وقوع پیوست.

(۴) انگلستان پس از انقلاب، مستعمرات خود را در سراسر جهان گسترش داد.

۱۷۳- کدامیک از موارد زیر در ارتباط با نظام سیاسی ایران در عصر قاجار صحیح نیست؟

(۱) قدرت سیاسی و نظامی ایلات و نفوذ قدرت‌های استعمارگر، دامنه اختیارات شاهان را محدود می‌کرد.

(۲) عالی‌ترین مقام بعد از شاه صدراعظم قرار داشت که از امنیت جانی و مالی کافی بهره‌مند نبود.

(۳) شاهان قاجار همواره برای اعمال قدرت مطلقه و استبدادی خود از ارتش ثابتی برخوردار بودند.

(۴) یکی از سیاست‌های شاهان قاجار برای استحکام سلطنت خود، برقراری پیوند ازدواج با خاندان‌های زمین‌دار و بزرگان محلی بود.

۱۷۴- کدام گزینه از جمله مفاد عهدنامه‌ای است که پس از دور اول جنگ‌های ایران و روسیه میان دو کشور منعقد شد؟

(۱) انتخاب رود اترک به عنوان مرز بین دو کشور

(۲) تعهد ایران مبنی بر پرداخت ۵ میلیون تومان غرامت به روسیه

(۳) محرومیت ایران از داشتن کشتی جنگی در دریای خزر

(۴) گسترش نفوذ اقتصادی روسیه بر نیمه شمالی کشور

۱۷۵- چرا اتحاد سیاسی و نظامی ایران و فرانسه در عهد قاجار چندان دوام نیاورد؟

(۱) امتیاز کاوش‌های باستان‌شناسی در ایران از احصار کشور فرانسه خارج شد.

(۲) ناپلئون تعهدات خود در برابر ایران را نقض کرد و با روسیه صلح کرد.

(۳) سنتگاندازی‌های روس‌ها و انگلیسی‌ها و بی‌رغبتی فرانسه، ادامه رابطه را مختل کرد.

(۴) حکومت ناپلئون بر فرانسه به سبب درگیری‌های مستمر با دولت‌های اروپایی از هم پاشید.

۱۷۶- کدامیک از ویژگی‌های شهرها است؟

(۱) گستردگی فضاهای باز و چشم‌اندازهای طبیعی

(۲) تراکم فعالیت‌های متتنوع در فضاهای محدودتر

(۳) اشتغال بالای مردم شهر در بخش‌های صنعتی و کشاورزی

(۴) خدمات و تسهیلات کمتر بهدلیل جمعیت زیاد

۱۷۷- توضیح مقابله کدامیک از سکونتگاه‌های زیر درست است؟

(۱) متروبیل: این شهر همواره به عنوان پایتخت یک ناحیه بر سایر سکونتگاه‌ها برتری دارد.

(۲) مگاسیتی: از گسترش زنجیره‌وار دو یا چند مادر شهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل پدید می‌آید.

(۳) منطقه ابرشهری: با افزایش جمعیت مادر شهرها و گسترش حومه‌های آن‌ها به وجود می‌آید.

(۴) جهان‌شهر: شهرهایی هستند که به‌سبب نقش مهم آن‌ها در اقتصاد و تجارت جهانی، حوزه نفوذ بسیار وسیعی در سطح جهان دارند.

۱۷۸- براساس پدیده «وندالیسم شهری» و کاهش امنیت اجتماعی شهری، کدام مورد نادرست است؟

(۱) به کمک هوشمندسازی شهری و امکانات آن از گسترش این پدیده جلوگیری می‌شود.

(۲) برنامه‌ریزان شهری از طریق مبلمان شهری، گسترش این پدیده را کنترل می‌کنند.

(۳) با برگزاری کارگاه‌های آموزشی می‌توان تا حدودی از پیشرفت آن جلوگیری نمود.

(۴) با افزایش اسکان غیررسمی به‌ویژه زاغه‌نشینی، روند آن تشديد می‌شود.

۱۷۹- تشکیل پرونده سوابق سلامت برای هر شخص در پزشکی، اهمیت کدامیک از موارد زیر را در مدیریت صحیح و کارآمد شهرها، برجسته‌تر کرد؟

(۱) امنیت شهری و آسیب‌های اجتماعی

(۲) افزایش تجهیزات و خدمات عمومی

(۳) هوشمندسازی شهر

۱۸۰- کدام گزینه در تعریف «شهر پایدار» جای نمی‌گیرد؟

(۱) درنظر گرفتن فرهنگ و هویت شهر وندان در طراحی و معماری شهرها

(۲) عادلانه بودن نحوه برطرف‌شدن نیازهای ساکنان شهرها

(۳) به حداقل رسیدن فعالیت‌های شهری که اثر نامطلوب بر محیط‌زیست دارند.

(۴) تناسب در برطرف‌شدن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان شهرها

تاریخ(۱):
ایران در عصر باستان؛
سراغاز هویت ایرانی
(درس های ۷ و ۸)
صفحه های ۶۱ تا ۷۹
جغرافیا(۱):
جغرافیای طبیعی ایران
(درس ۵)
صفحه های ۳۳ تا ۴۵

پاسخگویی به سؤال های این درس **اختیاری** است.
در صورت پاسخگویی نمره آن در کارنامه اعلام خواهد شد.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ و جغرافیا (۱)

- ۱-۱۸۱- امروزه کدام سلسله ها به عنوان دوره افسانه ای و اساطیری تاریخ ایران شناخته می شوند؟
 ۱) اشکانیان - ساسانیان
 ۲) اشکانیان - کیانیان
 ۳) پیشدادیان - ساسانیان
- ۱-۱۸۲- دلیل ضعف تاریخ نگاری در ایران عصر باستان چه بوده است؟
 ۱) ایرانیان در ابتدا از دانش و آگاهی تاریخی بالایی برخوردار نبودند.
 ۲) علاقه و عادت به حفظ سینه به سینه مطالب در بین ایرانیان وجود داشت.
 ۳) ثبت و ضبط وقایع و حوادث مهم مورد توجه نبوده است.
 ۴) همچون تمدن های یونان و روم دیرین مخصوص برای اشتغال به تاریخ نگاری وجود نداشت.
- ۱-۱۸۳- دستاوردهای ساکنان فلات ایران در زمینه های «ساخت ظروف سفالی» و «چکش کاری بر روی رگه های طبیعی مس» به ترتیب مربوط به چه دورانی از تاریخ بوده است؟
 ۱) پیش از تاریخ - تاریخی
 ۲) تاریخی - پیش از تاریخ
 ۳) تاریخی - پیش از تاریخ
- ۱-۱۸۴- کدامیک از عبارات زیر در مورد شهر و شهرنشینی در قلمرو تمدن ایلام، نادرست است؟
 ۱) ایلامیان در بخش شرقی قلمرو خود، پایتخت دیگری به نام آنسان یا آنزان داشتند.
 ۲) از دیگر شهرهای ایلام سیمیش است که احتمالاً به جای خرم آباد کنونی قرار داشته است.
 ۳) شهر بزرگ و آباد شوش در نتیجه اقدامات آشور بانیپال عظمت و شکوه دیرین خود را بازیافت.
 ۴) در دوره ایلام، معماری پیشرفته چشمگیری کرد و استفاده از آجر در ساختن بنای رایج شد.
- ۱-۱۸۵- مفرغ های کدام منطقه در ایران، بهترین نمونه از صنعت و هنر فلز کاری، به شمار می روند؟
 ۱) قزوین
 ۲) کرمان
 ۳) چیرفت
 ۴) لرستان
- ۱-۱۸۶- شهر درود در استان لرستان و طبس در استان خراسان جنوبی تقریباً در یک عرض جغرافیایی قرار دارند؛ تفاوت دما و رطوبت این دو شهر به کدام دلیل می تواند باشد؟
 ۱) نحوه و جهت قرار گیری نسبت به زاگرس
 ۲) سنگینی و فرونگینی هوا
 ۳) میزان بهره مندی از انرژی خورشید
- ۱-۱۸۷- حضور دشت کویر در قم، جنگل های انبو ناحیه مرتبط خزری، نقاط برف نشسته کوه هشتاد پله لوی لرستان و هوای شرجی جزیره کیش بیانگر چیست و علت آن را در چه مواردی می توان جست و جو کرد؟
 ۱) تنوع ناهمواری ها - شیوه زندگی و فعالیت های انسان، مجموعه عناصر جوی غالب در هر منطقه و وضعیت جغرافیایی کشور
 ۲) تنوع آب و هوایی - موقعیت جغرافیایی، میزان ارتفاع و جهت کوه هستن ها و ورود توده های هوا به کشور
 ۳) تنوع ناهمواری ها - موقعیت جغرافیایی، میزان ارتفاع و جهت کوه هستن ها و ورود توده های هوا به کشور
 ۴) تنوع آب و هوایی - شیوه زندگی و فعالیت های انسان، مجموعه عناصر جوی غالب در هر منطقه و وضعیت جغرافیایی کشور
- ۱-۱۸۸- کدام گزینه در خصوص توده های هوایی که وارد کشور می شوند صحیح است؟
 ۱) توده هوای گرم و خشک، در تابستان هوای گرم را از آقیانوس هند به ایران وارد می کند و باعث افزایش دما می شود.
 ۲) توده هوای مرتبط موسیمی، برخی سال ها در زمستان از آقیانوس اطلس به ایران نفوذ می کند و موجب باران های سیلابی می شود.
 ۳) توده هوای سودانی، گاهی در دوره سرد سال دریای سرخ را به کشور می آورد و باعث بارندگی می شود.
 ۴) توده هوای مرتبط غربی، رطوبت دریایی مدیترانه را در تابستان به ایران منتقل می کند و باعث بارش باران می شود.
- ۱-۱۸۹- با توجه به نقش آب و هوای فعالیت های نظامی، کدام مورد متن زیر را به درستی تکمیل می کند؟
 «زمانی که توده هوای مرتبط غربی به ایران وارد می شود، وضعیت دما در مناطق ... آن، برای فعالیت های نظامی ... می شود.»
 ۱) جنوبی و غربی - مطلوب
 ۲) شمالی و غربی - مطلوب
 ۳) جنوبی و غربی - نامطلوب
 ۴) شمالی و غربی - نامطلوب
- ۱-۱۹۰- بروز بحران ریزگردها در سال های اخیر نشان دهنده بی توجهی به کدامیک از ابعاد برنامه ریزی تصمیم گیران است و کدام مورد شکل گیری این پدیده را شدت بخشیده است؟
 ۱) بُعد انسانی - افزایش بی سابقه باتلاق ها
 ۲) بُعد مکانی - خشک شدن باتلاق ها
 ۳) بُعد انسانی - خشک شدن باتلاق ها

تاریخ (۲):

ظهور اسلام، حرکتی تازه
در تاریخ بشر

ایران؛ از ورود اسلام تا

پایان صفویه

(درس‌های ۷ و ۸)

صفحه‌های ۶۶ تا ۸۸

جغرافیا (۲):

نواحی طبیعی

(درس ۵)

صفحه‌های ۵۳ تا ۶۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس **اختیاری** است.

در صورت پاسخ‌گویی نمره آن در کارنامه اعلام خواهد شد.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ و جغرافیا (۲)

۱۹۱- هدف عباسیان از تأکید بر خویشاوندی خود با پیامبر اسلام (ص) چه بود؟

۱) کسب اعتماد سران قبایل عرب

۲) توجیه مشروعیت و حقانیت خلافت خود

۳) جلب توجه و محبوبیت بین مردم

۴) کسب حمایت سرزمین‌های اسلامی

۱۹۲- به چه علت ایرانیان در دوره خلافت عباسی از جایگاه ممتازی در حکومت برخوردار شدند؟

۱) حمایت ایرانیان از بنی عباس در به قدرت رسیدن

۱) اجتناب از سیاست عرب‌گرایی

۲) از میان برداشتن تعییض و نابرابری‌های اقتصادی

۲) جلوگیری از جنبش‌های استقلال طلبی

۱۹۳- پیشینه تأسیس دیوان در دوران اسلامی، به زمان خلافت چه کسی بازمی‌گردد؟

۳) سفاح

۳) منصور

۲) عمر بن خطاب

۱) مروان بن حکم

۱۹۴- پس از سقوط تیسفون، بقایای ارتش ساسانی در کدام ناحیه گرد هم آمدند و با مهاجمان جنگیدند و نتیجه نبرد چه شد؟

۱) جلو لا - ساسانیان بسیاری از مناطق اشغالی را آزاد کردند.

۱) جلو لا - ساسانیان شکست خوردن.

۲) نهاآند - سرنشیت قطعی جنگ مشخص و اعراب شکست خوردن.

۲) نهاآند - بسیاری از ساسانیان کشته شدند.

۳) نهاآند - سرنشیت قطعی جنگ مشخص و اعراب شکست خوردن.

۳) نهاآند - بسیاری از ساسانیان کشته شدند.

۱۹۵- کدام گزینه در رابطه با جنبش شعوبیه درست آمده است؟

۱) این جنبش سیاسی با برپایی قیام‌هایی به مبارزه با بیدادگری امویان پرداخت.

۲) این قیام زمینه مناسبی را برای شکل‌گیری سلسله‌های ایرانی در مناطق شرقی ایران فراهم آورد.

۳) این گروه از پیروان امام علی (ع) بودند که به شیوه تبلیغ با حکومت عباسی مبارزه می‌کردند.

۴) این نهضت در بعد اجتماعی و فرهنگی بر برابری تمامی اقوام تأکید می‌کردند.

۱۹۶- تمایز زیستبوم‌ها از نظر انواع خاص و مشابه گیاهان، کدام مفهوم جغرافیایی را یادآور می‌شود؟

- (۱) ناحیه جغرافیایی
 (۲) جغرافیای طبیعی
 (۳) آب‌وهواشناسی
 (۴) اثر موقعیت جغرافیایی

۱۹۷- کدام گزینه مطلب نادرستی را درباره نواحی زیستی بیان می‌کند؟

- (۱) هر بومسازگان از دو بخش زنده و غیرزنده تشکیل شده است.
 (۲) گوشت خواران، مصرف کنندگان رده اول در یک بومسازگان هستند.
 (۳) ویژگی‌های متفاوت زیستبوم‌ها موجب تنوع آن‌ها شده است.
 (۴) گیاهان، تنها موجودات زنده تولیدکننده در یک بومسازگان هستند.

۱۹۸- با توجه به تصویر زیر، کدام مورد درست است؟

- (۱) هر چه ارتفاع افزایش یابد، سرعت رشد گیاهان بیشتر و تنوع گونه‌ها بیشتر می‌شود.
 (۲) هر چه ارتفاع افزایش یابد، سرعت رشد گیاهان بیشتر و تعداد گونه‌ها کمتر می‌شود.
 (۳) هر چه ارتفاع کاهش یابد، فصل رویش گیاهان کوتاه‌تر و تنوع گونه‌ها بیشتر می‌شود.
 (۴) هر چه ارتفاع کاهش یابد، فصل رویش گیاهان طولانی‌تر و تنوع گونه‌ها بیشتر می‌شود.

۱۹۹- کدام‌یک از عبارت‌های زیر، درباره زیستبوم‌ها صحیح بیان نشده‌اند؟

- الف) میانگین دما در جنگل‌های تایگا بیشتر از پوشش گیاهی ساوان است.
 ب) هرچه سرعت رشد پوشش گیاهی در یک ناحیه بیشتر باشد، میزان تولید ماده آلی در آنجا بیشتر است.
 ج) در دامنه‌های پرشیب ضخامت خاک کمتر است و این دامنه‌ها کمتر می‌توانند آب را در خود نگه دارند.
 د) تولید خالص اولیه در زیستبوم توندرا از جنگل‌های پهنه‌برگ بیشتر است.

- (۱) الف، د
 (۲) ب، ج
 (۳) ب، د
 (۴) الف، ج

۲۰۰- کدام عامل تنوع زیستی سواحل را در معرض خطر قرار داده است و یکی از راهکارهای حفاظت از این نواحی چیست؟

- (۱) بالاًمدن سطح آب دریاها - انتقال ماسه از نواحی دیگر به ساحل
 (۲) بالاًمدن سطح آب دریاها - ازمیان برداشتن تپه‌های ماسه‌ای مصنوعی
 (۳) تمرکز بالای جمعیت در سواحل - انتقال ماسه از نواحی دیگر به ساحل
 (۴) تمرکز بالای جمعیت در سواحل - ازمیان برداشتن تپه‌های ماسه‌ای مصنوعی

جهان ممکنات
جهان علی و معلولی
صفحه‌های ۲۱ تا ۸

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری است.**
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۰۱- در رابطه با قضیه «مریع سه‌ضلعی نیست.» کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) کذب قضیه اجتناب‌ناپذیر است.
- (۲) عقل اقتضائی نسبت به صدق و کذب ندارد.
- (۳) صدق قضیه اجتناب‌ناپذیر است.
- (۴) عقل نسبت به پذیرش صدق آن امتناع دارد.

۲۰۲- اگر کیف یک قضیه امکانی را از حالت ایجابی به سلبی تغییر دهیم؛ ...

- (۱) امکانی یا امتناعی می‌شود.
- (۲) قطعاً امتناعی می‌شود.
- (۳) نمی‌تواند ایجابی شود.
- (۴) امتناعی یا ایجابی می‌شود.

۲۰۳- کدام گزینه در رابطه با ماهیتی ممکن‌الوجود که مصادقی در جهان خارج ندارد، صحیح نیست؟

- (۱) ذاتش از حالت تساوی نسبت به وجود و عدم خارج نمی‌شود.
- (۲) علت به وجود آورنده آن معده است.
- (۳) با توجه به ذات و ماهیت خود نمی‌تواند موجود شود.
- (۴) ذاتش ترجیحی نسبت به وجود و عدم ندارد.

۲۰۴- کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

- (۱) واجب‌الوجود بالذات خودش، خودش را پدید آورده است.
- (۲) واجب‌الوجود بالذات ضرورت وجود برایش پدید آمده است.
- (۳) آنچه واجب‌الوجود بالذات است ذاتش ضرورت وجود دارد.
- (۴) اگر ذاتی ممتنع‌الوجود نباشد واجب‌الوجود است.

۲۰۵- کدام گزینه درباره رابطه علیت صحیح نیست؟

- (۱) از کهن‌ترین مسائلی است که بشر به آن پرداخته است.
- (۲) نمی‌توان گفت که تنها رابطه‌ای است که با تجربه کشف نمی‌شود.
- (۳) رابطه‌ای است که بین یک علت و یک معلول در جهان واقع برقرار می‌شود.
- (۴) یک سویه این رابطه علت و سویه دیگر آن فرایند وجودی‌بخشی از جانب علت می‌باشد.

۲۰۶- کدام عبارت بیان‌گر تفاوت اصلی رابطه علیت با سایر روابط نمی‌باشد؟

- (۱) یک قاعدة عقلی است و از تجربه به دست نمی‌آید.
- (۲) تا علت نباشد، معلول هم پدید نمی‌آید.
- (۳) یک طرف رابطه علیت، خود رابطه است.
- (۴) رابطه‌ای نیست که مبتنی بر وجود دو طرف باشد.

۲۰۷- کدام گزینه در رابطه با دیدگاه فلاسفه اروپایی درباره اصل علیت صحیح است؟

- (۱) دکارت معتقد بود هر انسانی اصل علیت را با استفاده از عقل خود درمی‌یابد.
- (۲) تجربه‌گرایان معتقدند که انسان از طریق حس به اصل علیت پی می‌برد.
- (۳) دیوید هیوم بیان کرد که ما یک نوع تداعی را تجربه می‌کنیم و خود علیت را درک نمی‌کنیم.
- (۴) به نظر تجربه‌گرایان ذهن انسان رابطه علیت را نه رابطه‌ای ضروری بلکه توالی حادث می‌پندرد.

۲۰۸- اگر فردی تجربه‌گرا بیان کند که «در موارد تجربه‌نشده نمی‌توان گفت علتهای خاص، معلول‌های خاص خود را دارند.» کدام گزینه می‌تواند مثال

نقضی برای ادعای او باشد؟

- (۱) اصل سنتیت اصلی تجربی است که پشتونه عقلی تحقیقات علمی می‌باشد.
- (۲) با استفاده از سنتیت است که می‌توان به شناخت ویژگی‌ها و تفاوت اشیاء پی برد.
- (۳) هر انسانی در عمل و در مواجهه با پدیده‌های جدید انتظار آثار ثابت و یکسانی را از اشیاء دارد.
- (۴) باید دانست پیداکردن نمونه‌ها و مصاديق اصل سنتیت به‌واسطه حس و تجربه صورت می‌گیرد.

۲۰۹- کدام گزینه به ترتیب بیان‌گر اختلاف نظر «دیوید هیوم» با «دکارت» و «بن‌سینتا» در باب اصل علیت است؟

- (۱) نشانی از اصل علیت در حس و تجربه یافت نمی‌شود. - نمی‌توان از یک رابطه ضروری علی در جهان خارج سخن گفت.
- (۲) درک ما از علیت ناشی از عادت ذهنی در اثر تعاقب حادث است. - نمی‌توان از یک رابطه ضروری علی در جهان خارج سخن گفت.
- (۳) نشانی از اصل علیت در حس و تجربه یافت نمی‌شود. - حکم به مصاديق علیت به‌وسیله عقل محض صورت می‌گیرد.
- (۴) درک ما از علیت ناشی از عادت ذهنی در اثر تعاقب حادث است. - حکم به مصاديق علیت به‌وسیله عقل محض صورت می‌گیرد.

۲۱۰- کدامیک از ابیات زیر نسبت به سایر گزینه‌ها، به یک اصل متفاوت از میان فروع اصل علیت اشاره دارد؟

- (۱) اگر یک ذره را برگیری از جای خلل یابد همه عالم سرپاای
- (۲) زمین شوره سنبل بر نیارد در او تخشم عمل ضایع مگردان
- (۳) چو بد کردی مشو غافل ز آفات که واجب شد طبیعت را مكافات
- (۴) بلی در طبع هر داننده‌ای هست که با گردنده گرداننده‌ای هست

اقسام استدلال استقرایی
قضیه حملی
صفحه های ۳۹ تا ۶۱

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۲۱۱- کدام عبارت درباره استقرای تمثيلي درست است؟

(۱) نتیجه آن در اکثر موارد درست و معتبر است.

(۳) به طور کلی از استدلال تعتمیمی به مراتب قوی تر است.

۲۱۲- «احساسات انسان همچون لیوانی شیشه ای است؛ اگر به آن ضربه محکمی وارد شود دیگر به هیچ وجه قابل ترمیم نیست.» در این عبارت چه مغالطه ای مشهود است؟

(۱) تمثیل ناروا (۲) تعمیم شتاب زده (۳) استدلال دوری (۴) توسل به معنای ظاهری

۲۱۳- برای مقابله با استدلال مطرح شده در کدام گزینه «توجه به وجود اختلاف» می تواند کارآمد باشد؟

(۱) علی نمی تواند در دانشگاه تهران تحصیل کند؛ زیرا همه دانشجویان این دانشگاه در کنکور رتبه خوبی کسب کرده اند.
(۲) اقتصاد سرمایه داری نزد مردم آمریکا مقبولیت دارد؛ زیرا در یک رأی گیری ده هزار نفری معلوم شد اکثریت قریب به اتفاق آن ها طرفدار چنین اقتصادی هستند.

(۳) گیاهان موجودات زنده محسوب می شوند؛ پس مانند همه موجودات زنده دیگر برای زنده ماندن به آب و هوای نیازمند هستند.

(۴) یک نفر در رأس جامعه باید کنترل گر اشاره مختلف باشد؛ زیرا بدن انسان هم برای کنترل افعال خود نیاز به یک مغز دارد.

۲۱۴- استدلال داده شده، چه نوع استدلای است؟

«تجربه به من می گوید رشتہ فلسفه بازار کار ندارد. وضعیت رشتہ های جغرافیا و تاریخ هم مانند فلسفه است.»

(۱) استقرای تعتمیمی (۲) استدلال قیاسی (۳) استقرای تمثیلی (۴) استنتاج بهترین تبیین

۲۱۵- کدام گزینه درباره شرایط استقرای تعتمیمی قوی اطلاعات صحیحی ارائه نمی دهد؟

(۱) تعداد افراد حاضر در جامعه آماری باید عدد قابل توجهی را شامل شود.

(۲) نمونه ها نبایستی صرفاً از یک رده و طیف خاص باشند.

(۳) تصادفی نبودن نمونه ها منجر به مغالطة «تعمیم شتاب زده» می شود.

(۴) تعداد نمونه ها نسبت به جامعه آماری نباید کمتر از حد باشد.

۲۱۶- از استنتاج بهترین تبیین برای بررسی ... استفاده می شود و در آن با ... به نتیجه می رسیم.

(۱) فرضیه های علمی - حذف تبیین های اشتباه

(۲) نظریه های علمی - حذف تبیین های اشتباه

(۳) فرضیه های علمی - حدس زدن تبیین احتمالی

۲۱۷- در کدام گزینه یک قضیه یافت می شود؟

(۱) می خواهی با رفتارت من را دق بدھی؟

(۳) می شود که روزی نفس راحت بکشیم؟

۲۱۸- بهتر ترتیب محمول و نسبت در قضایای «گرافیت غیرفلز است» و «قهرمان شاهنامه، رستم است» کدام است؟

(۱) «فلز - نیست»، «رستم - است»

(۳) «فلز - نیست»، «قهرمان شاهنامه - است»

۲۱۹- کدام یک از گزینه های زیر محصوره نیست؟

(۱) فریب به اتفاق سگها گاز می گیرند.

(۳) جوانان ایران به آزادی می رسند.

۲۲۰- در کدام گزینه به ترتیب قضیه ای بیان شده است که محمول آن بر تک مصادیق موضوع حمل می شود و مثال درستی برای آن ذکر شده است؟

(۱) قضیه شخصیه - دو ماشین در پارکینگ قرار دارد.

(۴) قضیه مخصوصه - آزادی مفهومی زیبا و انسانی است.

(۳) قضیه شخصیه - آزادی مفهومی زیبا و انسانی است.

زنگی براساس اندیشه
امکان شناخت
صفحه‌های ۳۶ تا ۴۹

در این بخش، از میان سوالات فلسفه بازدهم و منطق تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۲۲۱ تا ۲۳۰ «یا» به سوالات ۲۳۱ تا ۲۴۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه بازدهم

- ۲۲۱- کدام مورد درباره سقراط صحیح می‌باشد؟

- (۱) سقراط بالاصله بعد از پایان دادگاه اعدام و به دار آویخته شد.
- (۲) از نظر او دانای حقیقی کسی است که چیزی نمی‌داند.
- (۳) آثار مکتوب او حکایت واقعی فلسفه است.
- (۴) سقراط به وجود جهان دیگر و روز داوری اعتقاد داشت.

- ۲۲۲- اساس اندیشه سوفسطایی در زمان سقراط چه بود؟

- (۱) واقعیت نداشتند جهان
- (۲) قابل شناخت نبودن جهان
- (۳) حق جلوه دادن باطل
- (۴) دوری از حقیقت و فضیلت

- ۲۲۳- کدام گزینه پیرامون سقراط و عقایدش درست است؟

- (۱) از نظر سقراط دانای حقیقی کسی است که پداند که هیچ نمی‌داند.
- (۲) سقراط در آثارش خداوند را از طریق صفات و نشانه‌هایی که دارد اثبات کرد.
- (۳) سقراط رشد و توسعه نیکی‌ها و بسامانی‌ها در فرد و جامعه را نتیجه فضیلت می‌دید.
- (۴) سقراط در روش خود از طریق پاسخ دادن دقیق به سوالات مخاطب او را به حقیقت می‌رساند.

- ۲۲۴- کدام گزینه درباره دادگاه سقراط صحیح است؟

- (۱) سقراط خورشید را سنگ و ماه را کرهای خاکی می‌دانست.
- (۲) ملت‌وس بدون ذکر شواهد سقراط را به عنایوین مختلف متهم کرد.
- (۳) اصلی‌ترین اتهامی که به سقراط نسبت داده شد عدم اعتقاد او به خدا بود.
- (۴) سقراط بیان کرد که هر کسی که از فرمان خداوند سر بتاخد سزاوار محکمه است.

- ۲۲۵- کدام گزینه درباره آراء سقراط در دفاعیه‌اش درباره خدا نادرست است؟

- (۱) او باور و اعتقادش به خداوند را از طریق قائل‌بودن خود به آثار و لوازم او اثبات کرد.
- (۲) دانای حقیقی فقط خداوند است ولی این سخن به معنی نادانی و جهل مطلق ما نیست.
- (۳) پیش‌فرض او در استدلال اثبات اعتقادش به خدا تقدم لوازم یک امر بر خود آن است.
- (۴) تنها خداوند است که می‌تواند از سرنوشت هر کس و بهره او در جهان دیگر آگاهی داشته باشد.

- ۲۲۶- اینکه به سمت چیزی حرکت می‌کنیم و تلاش می‌کنیم خودمان را از خطوات مصون بداریم، مربوط به کدام بحث در معرفت‌شناسی است؟

- (۱) محدوده شناخت
- (۲) معنای شناخت
- (۳) امکان شناخت
- (۴) اعتبار شناخت

- ۲۲۷- درباره معرفت و شناخت کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) معنا و مفهوم آن بدیهی است.
- (۲) تعریف دقیق مفهومی از آن ممکن است.
- (۳) می‌توان تعریف لغوی از آن را داد.
- (۴) آگاهی و علم به چیزی معادل آن است.

- ۲۲۸- کدام گزینه در رابطه با امکان معرفت صحیح می‌باشد؟

- (۱) انجام کارهای روزمره نشانه بدهات مفهوم شناخت است.
- (۲) امروزه با پیشرفت پیوسته دانش انسان امکان معرفت امری غیرقابل انکار است.
- (۳) شک در توانایی خود برای شناخت، منجر به شک در اصل امکان شناخت می‌گردد.
- (۴) از منظر گرگیاس انکار اصل وجود واقیت مقدم بر انکار امکان شناخت واقیت است.

- ۲۲۹- کدام گزینه بیانگر پایه‌ای ترین و نخستین زمینه درک ما از اصل امکان شناخت است؟

- (۱) پذیرش واقعیت مستقل از ذهن و ارتباط با اشیای گوناگون
- (۲) تلاش مستمر برای دستیابی به دانش در شاخه‌های گوناگون علم
- (۳) آگاهی نسبت به دانش‌ها و حقایق بسیار که تاکنون ادراک نکرده‌ایم
- (۴) آگاهی به دچار شدن به تنافض در گفتار و عمل در اثر نقض امکان شناخت

- ۲۳۰- این که منجمان قدیم عموماً فکر می‌کردند خورشید به دور زمین می‌گردد ولی منجمان جدید پی‌برندند که این نظر اشتباه بوده به کدام مسئله معرفت‌شناسی مربوط است؟

- (۱) نسبیت در شناخت
- (۲) تکمیل دانش
- (۳) گستره شناخت
- (۴) امکان شناخت

دفترچه شماره (۳) – دروس اختیاری نیمسال دوم

صبح جمعه

۱۴۰۱/۸/۲۰

آزمون ۲۰ آبان ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

معمول‌دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					نام درس	
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
	۱	۲	۳	۴	۶	ریاضی و آمار
	۱	۲	۳	۵	۶	علوم و فنون ادبی
	۱	۲	۵	۷	۸	جامعه‌شناسی
	۱	۲	۳	۵	۶	عربی زبان قرآن
	۱	۲	۳	۴	۶	فلسفه

مدت پاسخ‌گویی: ۴۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اختیاری	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۰
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	اختیاری	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۱۰
۳	جامعه‌شناسی (۳)	اختیاری	۵	۲۶۱	۲۶۵	۵
۴	عربی زبان قرآن (۳)	اختیاری	۱۰	۲۶۶	۲۷۵	۱۰
۵	فلسفه دوازدهم	اختیاری	۵	۲۷۶	۲۸۰	۵

دنباله‌های حسابی
دنباله‌های هندسی
صفحه‌های ۷۸ تا ۶۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس **اختیاری است.**
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۲۴۱- در یک دنباله حسابی $a_9 = -17$ و $a_2 = 4$ هستند، جمله عمومی این دنباله کدام است؟

$$a_n = 2 - 3n \quad (۴)$$

$$a_n = 10 - 3n \quad (۳)$$

$$a_n = 3n - 10 \quad (۲)$$

$$a_n = 3n - 2 \quad (۱)$$

۲۴۲- بین دو عدد a و -7 ، شش عدد را طوری قرار داده‌ایم که این هشت عدد، دنباله حسابی تشکیل دهند (a جمله اول است). اگر اختلاف مشترک

این دنباله برابر -3 باشد، جمله پنجم دنباله کدام است؟

$$2 \quad (۴)$$

$$\frac{3}{2} \quad (۳)$$

$$-1 \quad (۲)$$

$$-\frac{1}{2} \quad (۱)$$

۲۴۳- در یک دنباله هندسی با جمله عمومی $a_n = \frac{1}{3}(2^{2n-2})$ مجموع جمله اول و قدر نسبت مشترک کدام است؟

$$4/25 \quad (۴)$$

$$4 \quad (۳)$$

$$3/25 \quad (۲)$$

$$3 \quad (۱)$$

۲۴۴- جملات سوم و هشتم یک دنباله هندسی به ترتیب 3 و 729 می‌باشد، جمله دوم کدام است؟

$$1 \quad (۴)$$

$$2 \quad (۳)$$

$$27 \quad (۲)$$

$$6 \quad (۱)$$

۲۴۵- در یک دنباله حسابی، مجموع ۹ جمله اول 207 و جمله دهم برابر 43 است. جمله سوم این دنباله کدام است؟

$$15 \quad (۴)$$

$$16 \quad (۳)$$

$$9 \quad (۲)$$

$$8 \quad (۱)$$

۲۴۶- مجموع 35 عدد طبیعی بخش‌بذری بر 3 که تشکیل دنباله حسابی می‌دهند و بزرگترین عدد آن 150 باشد، کدام است؟

$$3420 \quad (۴)$$

$$3475 \quad (۳)$$

$$3465 \quad (۲)$$

$$3500 \quad (۱)$$

۲۴۷- در دنباله حسابی a_n با اختلاف مشترک 5 ، داریم $a_1 + a_2 + a_3 + a_4 = a_7 + a_8 + a_9 + a_{10} = 20$ ، مجموع شش جمله اول این دنباله چقدر است؟

$$2 \quad (۴)$$

$$2 \quad (۳)$$

$$2 \quad (۲)$$

$$-\frac{2}{5} \quad (۱)$$

۲۴۸- در دنباله حسابی با جمله عمومی $a_n = 2n - 1$ ، حاصل $\frac{2}{a_1 a_2} + \frac{2}{a_2 a_3} + \dots + \frac{2}{a_{12} a_{13}}$ کدام است؟

$$0/98 \quad (۴)$$

$$0/96 \quad (۳)$$

$$0/94 \quad (۲)$$

$$0/92 \quad (۱)$$

۲۴۹- اگر مجموع n جمله اول یک دنباله حسابی از رابطه $S_n = 2n^2 - n$ به دست آید، جمله عمومی دنباله کدام است؟

$$a_n = 2n + 3 \quad (۴)$$

$$a_n = 2n - 1 \quad (۳)$$

$$a_n = 4n + 5 \quad (۲)$$

$$a_n = 4n - 3 \quad (۱)$$

۲۵۰- در دنباله هندسی $2, x, y, 54, \dots$ جمله پنجم کدام است؟

$$128 \quad (۴)$$

$$216 \quad (۳)$$

$$162 \quad (۲)$$

$$108 \quad (۱)$$

اغراق، ایهام و ایهام تناسب
و کارگاه تحلیل فصل سوم
صفحه‌های ۸۸ تا ۹۴

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۲۵۱- در کدام بیت ایهام تناسب به کار نرفته است؟

یعنی طمع مدار وصال مدام را
حیف باشد مه من کاین همه از مهر جدایی
شمارم مو به مو شرح غم شب‌های تارم را
چون بوی تو دارد جان جان را هله بنوازم

- (۱) در بزم دور یک دو قدح درکش و برو
- (۲) ای که از کلک هنر نقش دلانگیز خدایی
- (۳) اگر روزی به دست آرم سر زلف نگارم را
- (۴) جان ریخته شد با تو آمیخته شد با تو

۲۵۲- در کدام بیت بیشترین ایهام مشهود است؟

همچو اسماعیل در کوی وفا قربان شدن
جواب داد که خواجه و دوات می‌جوییم
کاین سیدل مردمان هم کافرو هم ساحرند
سوی حجاز که از ساز رفت راه عراق

- (۱) ای دل ارخواهی صفا می‌باید از تیغ خلیل
- (۲) علاج درد مرا گفتمش خطی بنویس
- (۳) از فریب مردم چشم بتان این مباش
- (۴) از آن مقام مکن راست جامیا آهنگ

۲۵۳- در کدام بیت «ایهام تناسب» به کار رفته است؟

که در سختی کند یاری فراموش
کسی دگر نتوانم که بر تو بگزینم
آن چنان است که در چنگ همایی مگسی
چون اشک، در قفای تو با سر دویدام

- (۱) نه یاری سست‌پیمان است سعدی
- (۲) من از تو صبر ندارم که بی تو بشینم
- (۳) باز در چنگال شهباز غمت مرغ دلم
- (۴) چون خاک، در هوای تو از پافتاده‌ام

۲۵۴- در کدام بیت، اغراق در خدمت «توصیف صحنه‌ای از جنگ» است؟

بدان سو کجا دشمن آمد پدید
به زهر آب دادند نوک سنان
برآورده بر قلب و بربسته راه
کس اندر جهان کوه و صحراندید

- (۱) سپه را ز هامون به دریا کشید
- (۲) فگندند بر یال اسپان عنان
- (۳) حصاری بُداز پیل پیش سپاه
- (۴) چو کاووس لشکر به خشکی رسید

۲۵۵- در کدام بیت، آرایه «ایهام» وجود دارد؟

که سرود غم من در دل او کار نکرد
وزین سرگشته مجنون چه می‌خواهی نمی‌دانم
به تو این چارگوهر را شرف‌هاست
ز چرخش ده دزه ره آواز رود

- (۱) هیچ سنگین دل بی‌رحم به غیر از تو نبود
- (۲) تو خورشیدی و یا زهره و یا ماهی نمی‌دانم
- (۳) درین دریا که نه چرخش صدف‌هاست
- (۴) که حافظ چو مستانه سازد سرود

۲۵۶- کدام بیت به آرایه‌های ایهام و اغراق آواسته شده است؟

حالا چشم جهانی نگران من و توست
گفت سعدی در نگیرد با منت
او را هزار عاشق زار است همچو من
چند گویی که مرا پرده به چنگ تو درید

- ۱) روزگاری شد و کس مرد ره عشق ندید
- ۲) گفتم آتش در زنم آفاق را
- ۳) گل را چه غم زاری بلبل که در چمن
- ۴) آخر ای مطرب از این پرده عشاق بگرد

۲۵۷- در کدام بیت، «اغراق» به کار رفته است؟

ز ملکت پراکنیدگی دور باد
از نازکی آزار رساند بدنش را
که من مستی و مستوری ندانم
در ظاهر اگر مالک دینار نبودیم

- ۱) دل و کشورت جمع و معمور باد
- ۲) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را
- ۳) بگوییم تا بداند دشمن و دوست
- ۴) صائب! مدد خلق نمودیم به همت

۲۵۸- همه گزینه‌ها دارای آرایه اغراق می‌باشند؛ به جز ...

اگر به کوه دهم شرح آرزوی تو را
وین دم که می‌زنم ز غمت، دود مجرم است
آب و رنگ صد چمن را صرف یک گل کرده است
بوی عطری به مشام زد و بیدار شدم

- ۱) ز غصه، چون پر کاهی شود ز قصه من
- ۲) جانا دلم چو عود بر آتش بسوختی
- ۳) این چه رخسار است گویا چهره‌پرداز بهار
- ۴) خواب دیدم که سر زلف تو در دستم بود

۲۵۹- در کدام دو بیت مفهوم «کمال بخشی عشق» دیده می‌شود؟

کجاست مرد که با ما سفر دارد
اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم
طلب نکرد کسی نیز در جهان اکسیر
ز نور عشق بر عیوق باشیم

- الف) هلاک ما به بیابان عشق خواهد بود
- ب) گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد
- ج) بزرگواران چون نفع خدمتش دیدند
- د) بلی گر کشته معشوق باشیم

۴) ب - ۴

۳) ج - ۵

۲) الف - ب

۱) ب - ج

۲۶۰- ابیات کدام گزینه مفهوم مشابهی را بیان می‌کنند؟

تا راهرو نباشی کی راهبر شوی
بیچاره رهروی که پی راهبر فتاد
نبود دنдан، لا بل چراغ تابان بود
همی فدا کنمی پیش آن لب و دندان
سوی دلم به سرانگشت امتحان نگشود
غایب از دیده ما و تو کمانداری هست
عهدناپستان از آن به که ببندی و نپایی
بر زبان‌ها گفته شد لیکن مرا باور نبود

- ۱) ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی
- ۲) سرگشتنگی است حلقة در کعبه‌جوی را
- ۳) مرا بسود و فروریخت هرچه دندان بود
- ۴) و گر هزار دلسی مرا چنان که یکی
- ۵) نماند تیری در ترکش قضا که فلک
- ۶) یکبه‌یک تیر قضا می‌رسد و می‌افتد
- ۷) من ندانستم از اول که تو بی‌مهر و وفایی
- ۸) قصه‌ها از بی‌وفایی‌های تو با عاشقان

نابرابری اجتماعی
صفحه‌های ۷۱ تا ۸۵

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۲۶۱- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) تحصیلات و قد به ترتیب، نابرابری اجتماعی و نابرابری طبیعی هستند.
- (۲) نمی‌توان افراد را براساس تفاوت‌های اسمی رتبه‌بندی کرد.
- (۳) تفاوت‌های رتبه‌ای، تفاوت‌هایی هستند که می‌توان افراد را بر اساس آن‌ها رتبه‌بندی کرد.
- (۴) در طول تاریخ، عده‌ای همهٔ تفاوت‌ها و نابرابری‌ها را نابرابری طبیعی می‌پنداشتند و همهٔ این نوع نابرابری‌ها را مضر و مخرب می‌دانستند.

۲۶۲- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- در رویکرد دوم به نابرابری اجتماعی، نقطهٔ شروع رقابت یکسان نمی‌شود و راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.
- در انگلستان، زنان در مقابل شوهر، مالک دارای خویش نبودند.
- مفهوم قشریندی در جامعه‌شناسی از زمین‌شناسی گرفته شده است.

(۴) غ - غ - ص

(۳) غ - ص - غ

(۲) غ - ص - ص

۲۶۳- پاسخ سوالات زیر، به ترتیب کدام است؟

- از جمله راهکارهای کاهش نابرابری در جوامع مختلف کدام است؟

- از دیدگاه رویکرد اول به نابرابری اجتماعی، منشاً نابرابری‌های اجتماعی چیست؟
- در رویکرد دوم به نابرابری اجتماعی، معتقدند که چگونه عدالت برقرار می‌شود؟
- مهم‌ترین نکته‌ای که طرفداران قشریندی اجتماعی به آن توجه نمی‌کنند، چیست؟

(۱) پرداخت یارانه به اقساط کم برخوردار - نابرابری‌های طبیعی - با رعایت عدالت اقتصادی - نباید با طبیعی دانستن قشریندی اجتماعی نقش انسان‌ها و جوامع را در پدیدآمدن و ادامه یافتن آن نادیده بگیریم.

(۲) گرفتن مالیات از اقساط برخوردار - بی‌عدالتی - توزیع برابر ثروت - نباید با طبیعی دانستن قشریندی اجتماعی نقش انسان‌ها و جوامع را در پدیدآمدن و ادامه یافتن آن نادیده بگیریم.

(۳) پرداخت یارانه به اقساط کم برخوردار - بی‌عدالتی - با رعایت عدالت اقتصادی - در رقابت عادلانه باید نقطهٔ شروع رقابت، یکسان باشد.

(۴) گرفتن مالیات از اقساط برخوردار - نابرابری‌های طبیعی - توزیع برابر ثروت - در رقابت عادلانه باید نقطهٔ شروع رقابت، یکسان باشد.

۲۶۴- در متن زیر چند اشتباه وجود دارد؟

«در رویکرد عادلانه، مالکیت خصوصی لغو می‌شود و جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند. بدین منظور دولت باید نیازهای ضروری همهٔ افراد را تأمین کند. این رویکرد نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق. طرفداران آن به دنبال برقراری عدالت اجتماعية هستند اما به بهانه عدالت اجتماعية، آزادی افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین می‌برند.»

(۴) سه

(۳) دو

(۲) یک

(۱) صفر

۲۶۵- در کدام گزینه، به ترتیب بخش اول، درست و بخش دوم، نادرست است؟

(۱) در نظام آپارتايد، تفکیک نژادی در اماكن عمومي اجرا می شد. - تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی در صورتی که به نابرابری‌های اجتماعی منجر شوند، مورد توجه جامعه‌شناسان قرار می‌گيرند.

(۲) در مدل کمونیستی رقابت مطرح است. - در نظام فئodalی دهقانان شبیه بودند؛ مالک چیزی نبودند و به فئodal تعلق داشتند.

(۳) از نظر جامعه‌شناسان، علت نابرابری‌های اجتماعية عدم توزیع برابر مزایای اجتماعية میان افراد است. - رویکرد اول به نابرابری اجتماعية باور دارد که نابرابری‌ها نتیجهٔ روابط سلطه‌جویانه میان افراد هستند.

(۴) رویکرد دوم به نابرابری اجتماعية بر آن است که قشریندی پدیده‌ای است که در همهٔ زمان‌ها و مکان‌ها وجود دارد. - برخی افراد برای دستیابی به مزایای اجتماعية راه هموارتری پیش رو دارند.

ثلاثٌ قصصٌ قصيرةٌ
نظام الطبيعة
دروسٌ ٣ و ٤
صفحه های ٤٣ تا ٥٨

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أُو إلى العربية (٢٦٦ - ٢٧١)

٢٦٦- «قَدْ يُسْبِبُ تلوُّثُ الهواء مشاكل كثيرةً في البيئة و هذا الأمر يُهدِّدُ نظام الطبيعة تهديداً فَعَلَيْنَا أَنْ تُراقبَ أنفسنا و البيئة مُراقبةً كثيرةً!»:

۱) آلودگی هوا باعث بروز مشکلات بسیاری در محیط زیست می‌شود و این امر نظام طبیعت را تهدید می‌کند، پس بی‌گمان باید از خود و محیط زیست مراقبت کنیم!

۲) گاهی آلودگی هوا باعث ایجاد بسیاری از مشکلات در محیط زیست است و قطعاً این کار نظم طبیعت را تهدید می‌کند، پس بر ماست که از خود و محیط زیستان بسیار مراقبت کنیم!

۳) آلودگی هوا در محیط زیست گاهی سبب بروز مشکلات زیادی می‌شود و این امر نظام طبیعت را بسیار تهدید می‌کند، پس ما باید بسیار مراقب خویش و محیط زیست باشیم!

۴) آلودگی هوا گاهی سبب مشکلات بسیاری در محیط زیست می‌شود و این امر نظام طبیعت را بی‌گمان تهدید می‌کند، پس ما باستی از خود و محیط زیست بسیار مراقبت کنیم!

٢٦٧- «عادَت الشَّيْءَ إِلَى هَذَا بَعْدِ إِعْتَاقَهَا وَ مَا دَعَتْ إِلَى إِلَّا قَوْمَهَا!»:

۱) شیماء پس از آزادی اش به آنجا بازگشت و تنها قومش را به اسلام دعوت کردا

۲) شیماء را پس از آزاد کردنش به آنجا بازگرداند و او آنها را جز قومش به اسلام فراخواند!

۳) شیماء را پس از آزاد کردنش به آنجا دعوت کرد و قومش تنها به سوی اسلام بازگشت!

۴) شیماء پس از آزادی اش بدانجا بازگشت و به جز قومش، کسی را به اسلام دعوت نمی‌کرد!

٢٦٨- «لَا تُكْثِرُوا فِي اسْتِخْدَامِ الْمُبَدِّدَاتِ الزِّرَاعِيَّةِ الَّتِي تُلوِّثُ الْمُنْتَجَاتِ الزِّرَاعِيَّةِ إِكْثَارًا كَثِيرًا لِأَنَّهَا مُهَدِّدَةٌ نَظَامَ الطَّبِيعَةِ!»: در استفاده از

۱) آفت‌کش‌های کشاورزی که تولیدات کشاورزی را آلوده می‌کنند بسیار زیاده‌روی نکنید، زیرا آن محیط زیست را تهدید می‌کند!

۲) آفت‌کش‌های زراعی که محصولات کشاورزی توسط آن‌ها بسیار آلوده می‌شوند زیاده‌روی نکنید، چون آن‌ها تهدید‌کننده نظام طبیعت هستند!

۳) آفت‌کش‌های زراعی که تولیدات کشاورزی را بسیار آلوده می‌کنند زیاده‌روی نکنید، برای اینکه آن‌ها تهدید‌کننده نظام طبیعت هستند!

۴) آفت‌کش‌های کشاورزی که محصولات کشاورزی را آلوده می‌کنند بسیار زیاده‌روی نکنید، زیرا آن‌ها تهدید‌کننده نظام طبیعت هستند!

٢٦٩- عین الصحيح:

۱) ما عَرَسْ أَشْجَارًا إِلَّا الْآخِرُونَ لَنَأْكُلْ مِنْ ثَمَارِهَا!: دیگران فقط درختانی را کاشتند تا ما از میوه‌هایش بخوریم!

۲) كان هذان اللّاعبان يتظاهرون باللّعب جيّداً!: این دو بازیکن بودند که وانمود می‌کردند خوب بازی می‌کنند!

۳) عَاهَ الدُّمَارَعَ بِأَنْ يُراقبَ عَدْدَ فَرَاحَهَا مُراقبةً أَكْثَرَ!: به کشاورز قول داد که از تعداد جوجه‌هایش بیشتر مراقبت کند!

۴) إِنَّ لَكَ مَأْمُومٍ إِمَاماً يَسْتَضِيءُ بِنُورِ عِلْمِهِ!: بی‌شک هر پیشوایی رهروی دارد که از دانشش روشنی می‌گیرد!

٢٧٠- عین الصحيح: «کشاورزان در کشتزار وسیعان فقط نهال گردو خواهند کاشت!»

١) الفلاحونَ لَنْ يَغْرِسُوا فِي حُقولِهِمُ الْوَسِيْعَ إِلَّا فَسِيلَةُ الْجُوزِ!

٢) سَيَغْرِسُ الْفَلَاحَانِ فِي حَقْلِهِمَا الْوَسِيْعَ إِلَّا فَسِيلَةُ الْجُوزِ!

٣) لَنْ يَغْرِسُ الْفَلَاحُونَ فِي حَقْلِ وَسِيْعِهِمْ إِلَّا فَسِيلَةُ حَوْزِ!

٤) الْفَلَاحَانِ لَنْ يَغْرِسَا فِي حَقْلِهِمَا الْوَسِيْعَ إِلَّا فَسِيلَةُ الْجُوزِ!

٢٧١- «إِنَّ حَوَائِجَ النَّاسِ إِلَيْكُمْ نِعْمَةٌ مِّنْ اللَّهِ»؛ عین الأنسُب للمفهوم:

١) عَلَى كُلِّ النَّاسِ مُسَاعَدَةِ الْأَخْرَيْنِ شَكْرًا لِلَّهِ!

٢) طَلَبُ الْحَاجَةِ مِنْ غَيْرِ أَهْلِهَا أَشَدُّ مِنَ الْمَوْتِ!

٣) إِنَّ فِي طَلَبِ الدُّنْيَا إِصْرَارًا بِالْآخِرَةِ!

٤) طَلَبُ الْحَوَائِجِ إِلَى النَّاسِ مَذَلَّةٌ لِلْحَيَاةِ!

٢٧٢- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

١) يَنْفَضُّ كُلُّ شَيْءٍ بِالْإِنْفَاقِ إِلَّا الْعِلْمُ!

٢) لَمْ يَذْهَبْ إِلَى الْمَصْنَعِ يَوْمَ السَّبْتِ إِلَّا ذَلِكُ الْعَامِلُ!

٣) لَقَدْ ضَيَّعَ الْأَبْنَاءُ كُلُّهُمْ عُمَرَهُمْ إِلَّا الْبَنَ الصَّغِيرُ!

٤) عین الخطأ في المفهوم:

١) الإشارة: فواكه الأشجار التي يأكلها الناس!

٢) البيئة: المكان الذي يعيش فيها كُلُّ مخلوق!

٣) الحقول: أراضٍ صالحة للزراعة و الإغراس!

٤) الرداء: لباس طويل و واسع تلبسه على الملابس!

٢٧٤- عین المستثنى منه فاعلاً:

١) أحترم العمال في حفلة التكريم إلا واحداً منهم!

٢) لا يثور ضدَّ الظلم و الظالمين في العالم إلا المؤمن!

٣) قبل المدير كل الموظفين إلا شاباً يمذح نفسه!

٤) عین الفعل المنفي يترجم مثباً:

١) لا يشتري الناس في هذه الأسواق شيئاً إلا السراويل الملونة!

٢) لا نسمع الليل صوتاً من الشارع إلا صوت السيارات!

٣) ما نجح طلاب صفقنا في الامتحانات إلا تلميذين!

٤) نحن لا نستشير في أمورنا اليومية إلا العقلاء!

عقل در فلسفه (قسمت دوم)

آغاز فلسفه در جهان اسلام

صفحه‌های ۷۷ تا ۵۹

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۷۶- کدام باور علت مخالفت برخی جریان‌های فکری در جهان اسلام با فلسفه بود؟

۱) عدم سازگاری فلاسفه یونان باستان با فلاسفه اسلامی

۴) عدم سازگاری عقاید فلاسفه یونان باستان با عقاید اسلامی

۲۷۷- کدام گزینه در مورد «عقول» مطابق دیدگاه فارابی و ابن‌سینا صحیح نیست؟

۱) موجودات عالم عقول که فوق عالم طبیعت هستند، هم وجود دارند و هم ماهیت.

۲) همه این موجودات واجب‌الوجود بالغیری هستند که از واجب‌الوجود بالغیر دیگری صادر شده‌اند.

۳) وظیفه این موجودات (عقول) رساندن فیض از جانب خداوند به عالم دیگر است.

۴) عقل فعال که در میان عقول آخرين است، عامل فیض‌رسانی به عقل انسان‌هاست.

۲۷۸- کدام عبارت مطابق با دیدگاه ملاصدرا نیست؟

۱) احساس تعارض، میان دستاوردهای عقلی و داده‌های وحی ممکن نیست.

۲) تقابل حقیقی میان قوانین دینی با معرفت یقینی و قطعی ممکن نیست.

۳) فلسفه‌ای که قوانینش با قرآن و سنت مخالف باشد پذیرفته نیست.

۴) رهایی از توهمندی و گمان تعارض، میان یافته‌های عقلی و دینی ممکن است.

۲۷۹- کدام گزینه درباره «حیات عقلی» و «حیات فلسفی» نادرست است؟

۱) با ظهور اسلام فرصت تفکر و اندیشه‌ورزی برای مردم فراهم آمد و حیات عقلی با تکریم علم و عالمان همراه بود.

۲) پیامبر اکرم (ص) و قرآن کریم پایه‌گذار حیات عقلی جامعه اسلامی بودند که بعد از دو قرن به حیات فلسفی انجامید.

۳) فیلسوفانی مانند فارابی و ابن‌سینا با آموختن دانش فیلسوفان یونان، سبب پیدایش حیات عقلی و فلسفی در جامعه اسلامی شدند.

۴) نهضت ترجمة متون که از قرن دوم هجری آغاز شد، یکی از زمینه‌های شکل‌گیری «حیات فلسفی» در جهان اسلام بود.

۲۸۰- در رابطه با مدینه فاضله، کدام عبارت درست است؟

۱) فضایل مردم مدینه فاضله و اموری که به آن‌ها می‌پردازند، راهبر مدینه به سوی سعادت است.

۲) وظایف اعضای آن، مشابه یکدیگر است که این امر، زمینه‌ساز عدالت است.

۳) رهبر آن متصف به صفاتی است که عالی‌ترین آن‌ها، تعقل است.

۴) اتصال رهبر آن به ملک وحی، عامل سلامتی جسم و روح اعضای مدینه است.

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۴۰۱ آبان ۲۰

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۶۴۶۳-۰۲۱

«قمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توzenده‌جانی، کورش داودی، احمد رضا ذاکر زاده، امیر زراندوز، حمید رضا سجادی، علی شهرابی، علیرضا عبدی، امیر محمودیان، اسماعیل میرزاچی
اقتصاد	نسرين جعفری، مائده حسنی، سارا شریفی، مهدی ضیائی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سید علیرضا علویان، فرهاد علی‌نژاد، سجاد غلام‌پور، فرهاد فروزان کیا، مجتبی فرهادی، کاظم کاظمی، یاسین مهدیان
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آزیتا بیدقی، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی، نگار غلامی
عربی زبان قرآن	نوید امساکی، ولی برجمی، بهروز حیدری‌کی، حسین رضایی، کاظم غلامی، مرتضی کاظم‌شیرودی، علی محسن‌زاده، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه، سیده محیا مؤمنی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، سید علیرضا علویان، علی محمد کربیی، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنمایی، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، فرهاد قاسمی‌نژاد، علیرضا نصیری
روان‌شناسی	حمید رضا توکلی، مهدی جاهدی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند	الهه شهبازی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سara شریفی	فاطمه صفری	زهرا قمشی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، سید علیرضا علویان، امیر حسین واحدی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری	زهرا قمشی
عربی زبان قرآن	نوید امساکی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ	سید علیرضا علویان	سید علیرضا علویان	زهرا دامیار	خدیجه جنت‌علی‌پور
جغرافیا	سید علیرضا علویان	سید علیرضا علویان	زهرا دامیار	زهرا قمشی
منطق و فلسفه	سبا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد، امیر کیا باقری	
روان‌شناسی	مهرسا عفتی	مهرسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، فاطمه صفری	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی مقدم، مسئول دفترچه: زهرا قمشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهرشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

(محمد ابراهیم توزنده چانی)

$$n(S) = 2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 = 2^5$$

تعداد حالاتی که یک فرزند دختر و ۴ فرزند پسر باشد، به صورت زیر است:

$$A = \{(p, p, d, p, p), (p, d, p, p, p), (d, p, p, p, p), (p, p, p, p, d)\}$$

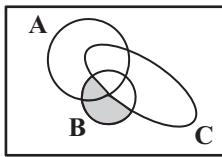
(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

$$P(A) = \frac{5}{32}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

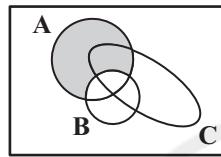
۵- گزینه «۱»

(علی شهربانی)

دو پیشامد را ناسازگار گوییم هرگاه اشتراکشان تهی باشد.
در بین گزینه‌های داده شده، فقط پیشامد های گزینه «۴»، اشتراکشان تهی می‌شود:

$$B \cap C' = B - C$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

$$A - B$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

(محمد ابراهیم توزنده چانی)

فضای نمونه‌ای آزمایش $n=36$ عضو دارد و پیشامد مطلوب به شکل زیر است:

$$A = \{(1,4), (1,5), (1,6), (2,5), (3,1), (5,1), (5,2), (6,1), (6,2), (6,3)\}$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{12}{36} = \frac{1}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

(اسماعیل میرزابی)

ابتدا تعداد اعضای فضای نمونه را بدست می‌آوریم:

$$n(S) = 6 \times 6 = 36$$

$$A = \{(2,2), (1,3), (3,1), (4,4), (2,6), (3,5), (5,3)\}$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{8}{36} = \frac{2}{9}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

(محمد ابراهیم توزنده چانی)

حالاتی که مطلوب این مسئله نیستند را حساب می‌کنیم:

$$1- سه مهره از سه رنگ مختلف باشند: \binom{6}{1} \binom{4}{1} \binom{5}{1} = 120$$

$$2- سه مهره از یک رنگ باشند: \binom{6}{3} + \binom{4}{3} + \binom{5}{3} = 34$$

اگر A' پیشامد متمم پیشامد خواسته شده باشد، داریم:

$$n(A') = 120 + 34 = 154, \quad n(S) = \binom{15}{3} = 455$$

$$\Rightarrow P(A) = 1 - \frac{154}{455} = \frac{43}{455}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

ریاضی و آمار (۳)**۱- گزینه «۲»**

(محمد بعیرابی)

احتمال باریدن باران را با $P(A)$ و احتمال نباریدن باران را $P(A')$ در نظر می‌گیریم:

$$\frac{P(A)}{P(A')} = \frac{3}{5} \Rightarrow P(A) = \frac{3}{5} P(A')$$

$$P(A') = 1 - P(A) = 1 - \frac{3}{5} P(A')$$

$$\Rightarrow P(A') + \frac{3}{5} P(A') = 1 \Rightarrow \frac{8}{5} P(A') = 1$$

$$\Rightarrow P(A') = \frac{5}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

۲- گزینه «۲»

(اسماعیل میرزابی)

تعداد اعضای فضای نمونه با توجه به خارج کردن ۳ کارت برابر است با:

$$n(S) = 24 - 3 = 21$$

از بین بقیه کارت‌ها (۲۱ کارت) ۹ کارت زوج و ۱۲ کارت فرد هستند.
بنابراین:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{9}{21} = \frac{3}{7}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

۳- گزینه «۱»

(امدرمانه ڈاکڑا)

چون $\{2, 4, 6\}$ و $A = \{2, 4, 6\}$ و $B = \{3, 6\}$ و پیشامد مطلوب مسئله $C = \{2, 3, 5\}$ باشد، $P(A \cup B) - C = \{2, 3, 5\} - \{2, 3, 5\} = \{4, 6\}$ است، پس:

$$(A \cup B) - C = \{2, 3, 5\} - \{2, 3, 5\} = \{4, 6\}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

۴- گزینه «۳»

(علی شهربانی)

برای آن که مجموع سه تاس مضرب ۸ باشد، باید مجموعشان ۸ یا ۱۶ باشد.

تعداد حالات	مجموع ۲ تاس دیگر	تاس اول
۶	۷	۱
۵	۶	۲
۴	۵	۳
۳	۴	۴
۲	۳	۵
۱	۲	۶
۱	۱۲	۴
۲	۱۱	۵
۳	۱۰	۶
۲۷	—	مجموع حالات

$$\Rightarrow n(A) = 27$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

اقتصاد

(مهندی فیزیائی)

«۲۱- گزینه» ۴

هزینهٔ فرصت تولید زیتون در کشور امارات، (۵ تن خرما) از هزینهٔ فرصت تولید زیتون در کشور قطر (۷ تن خرما) کمتر است، از طرفی کشور قطر (براساس مقادیر یکسانی از منابع تولید) نمی‌تواند به زیبادی کشور امارات، زیتون تولید کند. در نتیجه کشور امارات در تولید زیتون در مقایسه با کشور قطر، مزیت مطلق دارد.

از طرفی کشور قطر می‌تواند ۵ تن خرما تولید کند و کشور امارات، ۳ تن هم چنین کشور قطر می‌تواند خرماهایی با هزینهٔ فرصت کمتری نسبت به کشور امارات تولید کند. در نتیجه کشور قطر در تولید خرما مزیت مطلق دارد. پس کشور امارات باید به تولید زیتون در داخل بپردازد و خرمای مورد نیاز خود را از کشور قطر وارد کند و کشور قطر نیز باید به تولید خرما در داخل بپردازد و زیتون مورد نیاز خود را از کشور امارات وارد کند.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۹)

(ماتریس هسنی)

«۲۲- گزینه» ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: مالیات بر ارث، مهم‌ترین نوع مالیات بر دارایی است و مهم‌ترین نوع مالیات، مالیات بر درآمد اشخاص می‌باشد.

گزینهٔ «۳»: مالیات بر ارزش افزوده، چند مرحله‌ای است و در هر یک از مراحل تولید و تکمیل تا مصرف نهایی بر حسب ارزش افزوده گرفته می‌شود. مالیات بر ارزش افزوده با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش می‌دهد و از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند، چرا که مالیات پرداخت شده تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش بعدی کسر می‌شود. به عبارت دیگر،

کالا و خدمات واسطه‌ای از پرداخت مالیات معاف می‌شوند.

گزینهٔ «۴»: اگرچه مالیات بر مصرف نهایتاً توسط مصرف کننده نهایی پرداخت می‌شود، اما وظیفه قانونی پرداخت آن به عهده تولیدکنندگان و فروشنندگان است.

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

(کتاب آمیز)

«۲۳- گزینه» ۴

(۱) درآمد / (۲) مالیات / (۳) پرداخت‌های عوامل تولید / (۴) درآمد خانوار

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست، صفحه ۶۵)

(نسرین مجفری)

«۲۴- گزینه» ۲

= اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل پرداخت شده مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله قبل مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله دوم $\Rightarrow = 1,000$

= مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله دوم نزد مالیات بر ارزش افزوده \times ارزش تولید محصول در مرحله دوم

$$\Rightarrow \frac{b-1}{6} = 1 \Rightarrow b = 7$$

$$\Rightarrow y = -3x^2 + (7 + \frac{(-2)}{2})x + (-2) \Rightarrow y = -3x^2 + 6x - 2$$

$$y = -3(1)^2 + 6(1) - 2 = -3 + 6 - 2 = 1$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

«۱۸- گزینه» ۳

$$\underbrace{f(3x^2 - 1)}_c = \underbrace{3f(x) + 1}_c \Rightarrow c = 3c + 1 \Rightarrow c - 3c = 1$$

$$\Rightarrow -2c = 1 \Rightarrow c = -\frac{1}{2}$$

خواستهٔ مسئله برابر است با:

$$\Rightarrow \frac{f(-1) \times f(1)}{f(-2) + f(2)} = \frac{\frac{(-1)}{4} \times \frac{(-1)}{4}}{\frac{(-1)}{2} + \frac{(-1)}{2}} = \frac{\frac{1}{4}}{-\frac{1}{2}} = -\frac{1}{4}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

(اسماعیل میرزاپی)

«۱۹- گزینه» ۴

$$\begin{cases} 2a - 1 = 0 \Rightarrow 2a = 1 \Rightarrow a = \frac{1}{2} \\ b = 0 \\ c = 1 \\ \frac{d+c}{2} = 0 \Rightarrow d + c = 0 \Rightarrow d = -1 \end{cases}$$

$$\underbrace{f(\frac{1}{2}x)}_k = -\underbrace{f(x)}_{-k} + 1 = k \Rightarrow k = -k + 1 \Rightarrow 2k = 1 \Rightarrow k = \frac{1}{2}$$

$$\frac{k \times d}{k + b - c} = \frac{\frac{1}{2} \times (-1)}{\frac{1}{2} - 1} = \frac{-\frac{1}{2}}{-\frac{1}{2}} = +1$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

(محمد بهیراپی)

«۲۰- گزینه» ۱

با توجه به ضابطه‌ها و شرط دائمه هر ضابطه داریم:

$$\frac{f(1)=5}{\text{ضابطه بالایی}} \rightarrow 2(1) + b = 5 \Rightarrow b = 3$$

$$\frac{f(-1)=-5}{\text{ضابطه پائینی}} \rightarrow 3(-1) + a = -5 \Rightarrow a = -2$$

$$\Rightarrow f(b) + f(a) = f(3) + f(-2) = \underbrace{2 \times 3 + 3}_{\text{ضابطه پائینی}} + \underbrace{3 \times (-2) - 2}_{\text{ضابطه بالایی}}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

(سرا، شریفی)

گاهی دولتها برای حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر، تعرفه‌های گوناگونی بر واردات برخی از کالاهای وضع می‌کنند و گاهی در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۴)

«۲۷- گزینه ۳»

گاهی دولتها برای حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر، تعرفه‌های گوناگونی بر واردات برخی از کالاهای وضع می‌کنند و گاهی در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۴)

(سرا، شریفی)

(الف) مالیات بر بطری‌ها و قوطی‌های پلاستیکی منجر به افزایش قیمت آن‌ها می‌شود و این افزایش قیمت منجر به کاهش تقاضا و مصرف آن‌ها می‌شود. از طرف دیگر این مالیات به عنوان یکی از هزینه‌های تولید بنگاه است و افزایش هزینه تولید، منجر به کاهش تولید و در نتیجه دلسرد شدن از فعالیت اقتصادی می‌شود.

- افزایش مالیات شرکت‌ها منجر به افزایش هزینه‌های شرکت می‌شود و در نتیجه باعث کاهش تولید و دلسرد شدن از فعالیت اقتصادی بنگاه می‌شود.
- با حذف مالیات بر فروش خودروهای جدید، بنگاه‌ها تشویق می‌شوند خودروهای بیشتری بفروشند.

(ب) موارد ذکر شده در صورت سوال به ترتیب به مالیات بر دارایی، مالیات بر مصرف و مالیات بر درآمد اشاره دارد.

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست، صفحه ۶۶)

«۲۸- گزینه ۱»

(الف) مالیات بر بطری‌ها و قوطی‌های پلاستیکی منجر به افزایش قیمت آن‌ها می‌شود و این افزایش قیمت منجر به کاهش تقاضا و مصرف آن‌ها می‌شود. از طرف دیگر این مالیات به عنوان یکی از هزینه‌های تولید بنگاه است و افزایش هزینه تولید، منجر به کاهش تولید و در نتیجه دلسرد شدن از فعالیت اقتصادی می‌شود.

- افزایش مالیات شرکت‌ها منجر به افزایش هزینه‌های شرکت می‌شود و در نتیجه باعث کاهش تولید و دلسرد شدن از فعالیت اقتصادی بنگاه می‌شود.
- با حذف مالیات بر فروش خودروهای جدید، بنگاه‌ها تشویق می‌شوند خودروهای بیشتری بفروشند.

(ب) موارد ذکر شده در صورت سوال به ترتیب به مالیات بر دارایی، مالیات بر مصرف و مالیات بر درآمد اشاره دارد.

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست، صفحه ۶۶)

(سرا، شریفی)

«۲۹- گزینه ۴»

(الف) صادرات کالاهای به تولید کنندگان اجازه می‌دهد تا محصولات خود را در بازارهای بزرگ‌تری به فروش برسانند و به منظور رقابت با تولید کنندگان دیگر، به تلاش بیشتر برای تولید بهتر و کارآمدتر وارد شوند.
ب) اگر اصل مزیت‌های مطلق و نسبی رعایت نشود، اولاً از منابع و سرمایه‌ها به بهترین نحو ممکن استفاده نمی‌شود که به نوعی هدر رفت آن‌ها محسوب می‌شود، ثانیاً با تولید محصولات کمتر و بی‌کیفیت‌تر، رفاه جامعه کاهش می‌یابد.

(ج) جنگ‌ها و تحریم‌های اقتصادی قرن‌های اخیر و رفتار خودخواهانه برخی کشورها موجب شده است تا اقتصاددانان به اهمیت خودکفایی در برخی از تولیدات داخلی و عدم وابستگی برای تأمین آنها از خارج تأکید کنند.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۲ و ۷۵)

(مهربی فیبانی)

«۳۰- گزینه ۳»

(الف) دولت با تعریف و اجرای حقوق مالکیت، امنیت خرید و فروش و مبادلات را بهبود می‌بخشد. دولت اجازه نمی‌دهد تا زمانی که فروش‌نده اثبات نکند که مالک واقعی چیزی است، آن را بفروشد.

(ب) این دارایی‌ها، به نسل بعد نیز تعلق دارد و اگر با درآمد حاصل از فروش این منابع، دارایی‌های دیگری خلق نشود و صرفاً صرف هزینه‌های جاری کشور (نظیر پرداخت دستمزد و ...) شود، نسل بعد، ما را نخواهد بخشید.

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست، صفحه‌های ۵۱، ۵۴ و ۵۶)

$$\Rightarrow \frac{1}{100} \times \text{ارزش تولید محصول در مرحله دوم} = 1,000$$

$$\Rightarrow \frac{1,000 \times 100}{10} = 10,000$$

قیمت فروش با مالیات بر ارزش افروزه در مرحله دوم
 $= 10,000 + 1,000 = 11,000$

مالیات بر ارزش افزوذه جمع‌آوری شده توسط فروشند در مرحله چهارم

$$\frac{1}{100} \times 50,000 = 5,000$$

= اعتبار مالیات بر ارزش افزوذهایی که در مرحله قبل از مرحله چهارم مالیات بر ارزش افزوذه جمع‌آوری شده توسط فروشند در مرحله سوم $= 4,000$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست، صفحه ۶۳)

«۲۵- گزینه ۱»

(الف) گاهی دولتها برای حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر، تعرفه‌های گوناگونی بر واردات برخی از کالاهای وضع می‌کنند و گاهی در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند.

(ب) در اوخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم، کشورهای آلمان و اروپای شرقی و ایالات متحده در جهت تعویت و حمایت از صنایع داخلی خود، تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند.

(ج) ایالات متحده در دهه ۷۰ قرن بیستم نیز مجدداً به سیاست‌های حمایت‌گرایانه در مقابل تجارت آزاد روی آورد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۴)

«۲۶- گزینه ۴»

(الف) آنچه پشت سر امضای پیمان‌های تجاری بین‌المللی و یا نقض آن‌ها بوده است، همان «منافع ملی کشورها» است.

(ب) زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری به خاطر تخصص‌گرایی و تولید براساس مزیت، اقتصادی تک محصولی است.

(ج) در صورتی یک کشور می‌تواند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیکتر شود که:

- راههای تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند.

- از وضعیت تک محصولی فاصله بگیرد.

- با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند.

- به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه‌های ۵۱ و ۵۴)

(مهدی پاحدی)

«۳۵- گزینه ۳»
 محرك هدف در مثال صورت سؤال «حضور پلیس راهنمایی- رانندگی» است و راننده با «کاهش سرعت خودرو» حضور محرك را گزارش می‌دهد. زمانی که محرك در غیاب آن (عدم حضور پلیس راهنمایی) گزارش شود، سرعت کاهش پیدا کند) حالت «هشدار کاذب» محقق شده است.

(روان‌شناسی، احساس، توهه، ادرآک، صفحه ۷۷)

(همیرضا توکلی)

«۳۶- گزینه ۱»
 به ترتیب ترشح دوپامین و سروتونین به عامل فیزیولوژیکی، نوشته بدون عکس و مثال به عامل یکنواختی و ثبات نسبی محرك و دیدن مطالب از زوایای متنوع به جلوگیری از بروز آشنازی نسبی اشاره دارند.

(روان‌شناسی، احساس، توهه، ادرآک، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

(فرهاد علی‌نژاد)

«۳۷- گزینه ۲»
 محرومیت حسی آزارنده است، اما در گیری حواس با محرك‌های متنوع و مطلوب لذت‌بخش است.

(روان‌شناسی، احساس، توهه، ادرآک، صفحه‌های ۶۸ و ۷۱)

(همیرضا توکلی)

«۳۸- گزینه ۳»
 گوش دادن به موسیقی، گوش دادن به حرف شخص دیگر و دیدن تلویزیون نشان‌دهنده احساس هستند؛ اما صحبت درباره مسائل نیازمند شکل‌گیری ادراک و حافظه است.

(روان‌شناسی، احساس، توهه، ادرآک، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

(فرهاد علی‌نژاد)

«۳۹- گزینه ۲»
 الف) عملکرد ضعیف در آزمون‌های قبل، میزان انگیختگی ذهنی (روان‌شناسی) دانش‌آموز را در مواجهه با سؤالات درس روان‌شناسی، کاهش داده است. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

ب) نوشتمن کلمات با رنگ‌های متمایز، مانع تأثیر «یکنواختی و ثبات نسبی» می‌شود و از سوی دیگر، باعث بالارفتن «غییرات درونی محرك» می‌شود بنابراین، تمرکز را افزایش می‌دهد. (رد گزینه ۳)

(روان‌شناسی، احساس، توهه، ادرآک، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

(کتاب آین)

«۴۰- گزینه ۴»
 آزمودنی ۳۴ مرتبه دیدن محرك را اعلام کرده است؛ از این ۳۴ مرتبه، ۸ مرتبه هشدار کاذب بوده است، یعنی محرك وجود نداشته ولی آزمودنی ادراک آن را اعلام کرده است؛ پس تعداد تصمیم‌های درست آزمودنی برابر است با: $(۳۴ - ۸ = ۲۶)$ در نتیجه ۴ مورد از محرك‌ها ردیابی نشده‌اند.

(روان‌شناسی، احساس، توهه، ادرآک، صفحه ۷۷)

روان‌شناسی

«۳۱- گزینه ۳»

توجه با تمرکز متفاوت است. اگر توجه مدام و پایدار باشد، در آن صورت با تمرکز مواجه هستیم. اغلب به دلیل ارتباط نزدیک میان دو مفهوم توجه و تمرکز، همه افراد قادر به تفکیک آن دو نیستند.

(روان‌شناسی، احساس، توهه، ادرآک، صفحه ۷۳)

«۳۲- گزینه ۲»

به توانایی فرد برای یافتن محرك هدف در یک دوره زمانی طولانی، گوش به زنگی می‌گویند.

(روان‌شناسی، احساس، توهه، ادرآک، صفحه ۷۸)

«۳۳- گزینه ۱»

استفاده از چند حس برای یک فعالیت موجب بهتر عمل کردن «توجه» می‌شود. استفاده از یک حس برای چند فعالیت موجب آسیب رسیدن به توجه فرد شده و در این صورت فرد با «توجه پراکنده» مواجه می‌شود. در گزینه‌های «۲» و «۳» یک حس برای دو فعالیت استفاده شده است و در گزینه‌های «۱» و «۴» دو حس برای دو فعالیت استفاده شده است که موجب سهوالت انجام این دو تکلیف می‌شود. همچنین در صورت شباهت بیشتر تکالیف، دشواری کمتر آن‌ها و مهارت بیشتر فرد در انجام آن‌ها، اثر منفی توجه تقسیم شده کاهش پیدا می‌کند. در مثال گزینه «۱» مهارت مورد نیاز بیشتر و دشواری انجام تکالیف کمتر از گزینه «۴» است و در نتیجه، انجام همزمان آن‌ها ساده‌تر است.

(روان‌شناسی، احساس، توهه، ادرآک، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

«۳۴- گزینه ۳»

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)
 فرایند انتخاب یک محرك از بین محرك‌های حسی مختلف را توجه می‌نامند. توجه با تمرکز متفاوت است؛ اگر توجه مدام و پایدار باشد؛ در آن صورت با تمرکز مواجه‌ایم.

تشريح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مطابق صورت سؤال می‌شود در این فرایند تمرکز ندارد، اما توجه در او شکل گرفته است؛ بنابراین حواس او به وسیله محرك تحریک شده است.

گزینه «۲»: مطابق صورت سؤال آرمان به محرك بی‌توجه بوده است؛ بنابراین این محرك را اصلاً انتخاب نکرده است.

گزینه «۳»: می‌شود هر چند به این محرك توجه کرده، اما توجه او مدام و پایدار نبوده و به صورت گذرا و بی‌ثبات بوده است و بنابراین، تمرکز در او شکل نگرفته است.

گزینه «۴»: مطابق صورت سؤال آرمان به محرك بی‌توجه بوده است و تمرکز مرحله بعد از توجه است و بنابراین، در او تمرکزی هم رخ نداده است.

(روان‌شناسی، احساس، توهه، ادرآک، صفحه ۷۳)

(ماهنه هسنی)

۴۳- گزینه «۳»

- (الف) مونتاز کالای کرها در کشور اندونزی \leftarrow یکسان نبودن منابع و عوامل تولید در کشورها
 (ب) واردات انبه از کشور پاکستان به ایران \leftarrow تفاوت‌های اقلیمی و آب و هوایی
 (ج) صادرات واکسن کرونا از آمریکا به مکزیک \leftarrow یکسان نبودن کشورها از نظر دسترسی به فناوری

(اقتصاد، تبارت بین‌الملل، صفحه ۷۰)

(ماهنه هسنی)

۴۴- گزینه «۲»**تشريع مواد نادرست:**

- (ب) تعرفه‌های گمرکی به جز اینکه یکی از راههای درآمدزایی دولتها هستند، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شوند.
 (ج) انواع عوارض درج شده در قبضه‌های شهرداری، مالیات تلقی می‌شود.
 شهرداری در مقابل خدماتی که ارائه می‌کند، وجودی مانند عوارض خودرو یا عوارض نوسازی و دفع پسمند دریافت می‌کند. عوارض خودرو از انواع مالیات غیرمستقیم است.
 (د) حقوق و عوارض گمرکی ممکن است براساس قیمت و ارزش کالاهای براساس ویژگی‌ها و مشخصات آن‌ها (مانند حجم، وزن و ...) تعیین و دریافت شوند.

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

(مهربی فیائی)

۴۵- گزینه «۳»

- (الف) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود.
 (ب) همچنین در سال ۱۹۴۷ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا کردند که به نام قرارداد «گات» مشهور شد.
 (ج) آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفتا را امضا کردند.

(اقتصاد، تبارت بین‌الملل، صفحه ۷۴)

(سارا شریفی)

۴۶- گزینه «۲»**الف) صحیح است.**

- (ب) نادرست است. وابستگی در تأمین کالاهای راهبردی و ضروری مثل دارو، غذا و محصولات کشاورزی، حوزه انرژی (نفت، انرژی هسته‌ای و انرژی‌های نو)، صنایع نظامی و دفاعی می‌تواند موجب بهانه‌جویی و سلطه دشمن یا رقیب و ضعف وابستگی کشور شود.
 (ج) نادرست است. زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری به خاطر تخصص‌گرایی و تولید براساس مزیت، اقتصادی تکمحصولی است.
 (د) صحیح است.
 (ه) صحیح است.

(اقتصاد، تبارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۵، ۷۶ و ۷۸)

اقتصاد**۴۱- گزینه «۳»**

(کتاب آینی)
 کشور A در تولید برنج مزیت مطلق دارد. (این کالا را ارزان‌تر از سایر کشورها تولید می‌کند).
 کشور C در تولید گندم مزیت مطلق دارد. (این کالا را ارزان‌تر از سایر کشورها تولید می‌کند).
 بهتر است هر کشور در محصولی که مزیت دارد، تخصص و تمرکز یابد و سایر محصولات را از یکدیگر بگیرند. با این تقسیم کار، رفاه مردم دو کشور و مجموع تولیدات جهان افزایش می‌یابد.

بهتر است کشور A، برنج را در داخل تولید کند و گندم مورد نیاز خود را از کشور C وارد کند.
 ملاحظه می‌شود که کشور B در تولید برنج و گندم نسبت به کشورهای A و C مزیت اقتصادی ندارد؛ یعنی هیچ‌یک از دو کالا را به صرفه تولید نمی‌کند. اقتصاددانان در این حالت از مفهوم مزیت نسبی استفاده می‌کنند: هر چند کشور B در برنج و گندم نسبت به دیگر کشورها مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود گندم را ارزان‌تر از برنج تولید می‌کند و لذا در تولید گندم مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در تولید گندم تمرکز شود و برنج مورد نیاز خود را از کشور A وارد کند.

(اقتصاد، تبارت بین‌الملل، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۴۲- گزینه «۴»

مراحل	مراحل	مراحل	مراحل
۳	۲	۱	۳
$300 + (300 \times \frac{10}{100}) = 330$	$180 + (180 \times \frac{10}{100}) = 198$	$100 + (100 \times \frac{10}{100}) = 110$	قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده
$300 \times \frac{10}{100} = 30$	$180 \times \frac{10}{100} = 18$	$100 \times \frac{10}{100} = 10$	مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده
۱۸	۱۰	—	اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله پرداخت شده
$30 - 18 = 12$	$18 - 10 = 8$	۱۰	مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده
$10 + 8 + 12 = 30$			مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست، صفحه ۶۳)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

(مبتدی فرهادی)

«۵۱- گزینه ۳»

قالب عمده شعر این دوره قصیده است؛ قالب‌های سسط، ترجیع‌بند و مثنوی به تدریج در این دوره شکل گرفتند و قالب غزل در اواخر این دوره رشد یافت.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۶۳)

(مبتدی فرهادی)

«۵۲- گزینه ۴»

متن از مقدمه شاهنامه ابومنصوری انتخاب شده است که از نمونه نثرهای «دوره سامانی» است و از ویژگی‌های متن می‌توان به «لغات کم‌کاربرد فارسی (گروگان در معنای چیزی که به گرو گذارند)؛ کوتاهی جملات؛ ایجاز و اختصار در لفظ و معنا» اشاره کرد، درحالی که «افزایش کاربرد لغات عربی» از ویژگی‌های مربوط به سبک دوره غزنوی و سلجوقی است و در این متن دیده نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

(فرهاد فروزان‌کیا)

«۵۳- گزینه ۴»

رديف اين بيت (پرتابد بيش از اين)، رديفی بسيار طولاني است. اين ویژگی، با قافيه و رديف بسيار ساده در سبک خراساني در تضاد است. بيت، سروده خاقاني است.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱۱: ویژگی زيانی سبک خراساني: تفاوت تلفظ برخی از کلمات نسبت به امروز (آفادن) - ضمناً توجه کنيد که عشق بtan، گزارهای برای معشوق زمینی است (ویژگی فکري سبک خراساني).

گزینه ۲۲: استفاده از تشبيه حسى و ساده (ویژگي ادبی) و مধ پادشاه (ویژگي فكري سبک خراساني)

گزینه ۳۳: ویژگي زيانی سبک خراساني: استفاده از دو نشانه برای يك متهم (به سنگ اندر) و استفاده از لغت مهجور «سوق»

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

(سیدعلیرضا احمدی)

«۵۴- گزینه ۴»

تناظر سجع‌های متوازی در بيت گزینه ۴ منجر به ايجاد صنعت ترصيع شده است، ولی در سایر ابيات همه کلمات متناظر در دو مصراج سجع متوازی نساخته‌اند و همگي داراي آرایه موازنهاند.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بدیع لفظی، صفحه ۷۴)

(کاظم کاظمی)

«۵۵- گزینه ۴»

موازن: مقابل هم قرار گرفتن سجع‌های موازن و متوازی
جناس همسان: داد (حق) داد (عطای کرد)

استعاره: چرخ ← آسمان

مجاز: گیتی ← مردم عالم

واژه‌آرایی: تکرار واژه «تو» و «داد»

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، پیان و بدیع، ترکیبی)

(سara, شریفی)

«۴۷- گزینه ۱۱»

(الف)

ملييون تoman = ۳۰۰ = ۲۵ × ۱۲ = خريد مواد اوليه برای توليد سالانه بنگاه
ملييون تoman = ۱۶۸ = ۲۵ × ۷ × ۱۲ = مجموع حقوق سالانه تمامی کارگران بنگاه
ملييون تoman = ۸۶۸ = ۳۰۰ + ۴۰۰ + ۱۶۸ = هزينة سالانه بنگاه
هزينة - درآمد = سود یا زيان
(سود) مiliyon Toman = ۸۲ = ۹۵۰ - ۸۶۸

(ب)

مiliyon Toman = ۹۵ = $\frac{۱۰}{۱۰۰} \times ۹۵۰$ = هزينة ماليات سالانه بنگاه
مiliyon Toman = ۹۶۳ = ۳۰۰ + ۴۰۰ + ۱۶۸ + ۹۵ = هزينة سالانه بنگاه
هزينة - درآمد = سود یا زيان
(ضرر یا زيان) Miliyon Toman = -۱۳ = ۹۵۰ - ۹۶۳
(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست؟، صفحه ۶۷)

«۴۸- گزینه ۱۱»

(الف) بهبود عملکرد بازار

(ب) ارائه کالای عمومی

(ج) بهبود عملکرد بازار

(د) بهبود عملکرد بازار

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست؟، صفحه‌های ۵۹ و ۵۸)

(سara, شریفی)

«۴۹- گزینه ۳»

(الف) اساس و مبنای ماليات بر دارایی، ثروت مؤبدی است و در ماليات بر درآمد، درآمد افراد و شركت‌ها مبنای ماليات است.

(ب) مهم‌ترین انواع ماليات‌های غيرمستقيم که در کشور ما اجرا و اعمال می‌شوند، عبارت‌اند از: عوارض گمرکی و خدماتی، ماليات بر مصرف و ماليات بر ارزش افزوده.

(ج) ماليات بر ارزش افزوده با ايجاد شفافیت، فرار مالياتی را کاهش می‌دهد و از ماليات ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند، چرا که ماليات پرداخت شده تولیدکنندگان قبلی از ماليات بر فروش بعدی کسر می‌شود. به عبارت دیگر کالا و خدمات واسطه‌ای از پرداخت ماليات معاف می‌شوند.

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست؟، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

«۵۰- گزینه ۱۱»

(کتاب آبي)

(قیمت فروش با ماليات بر ارزش افزوده یک محصول =

$$\Rightarrow ۲۵,۲۰۰ = x + (x \times \frac{۲۰}{۱۰۰})$$

$$\Rightarrow ۲۵,۲۰۰ = \frac{۱۲}{۱۰۰} x \Rightarrow x = ۲۱,۰۰۰$$

= ماليات بر ارزش افزوده جمع‌آوري شده توسيط فروشنده ⇒

قیمت اولیه محصول - قیمت فروش با ماليات بر ارزش افزوده یک محصول =

ماليات بر ارزش افزوده جمع‌آوري شده توسيط فروشنده ⇒

تoman = ۴,۲۰۰ = ۲۵,۲۰۰ - ۲۱,۰۰۰

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست؟، صفحه ۶۳)

(مبتدی فرهادی)

۶۰- گزینه «۲»

خط عروضی صحیم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: (چُن سَ را مَدْ دُولَتِ شَبَهَا يَوْصَلَ)

گزینه «۳»: (تَ بَ اَيْنَ خَسَنَتْ وَانَى كِرَوِيْزَ خَلَقَ ذَرَ پُوشَى)

گزینه «۴»: (شَهَنَشَهَ چَنَشَنَى دَيْنَ سَخَتَ پَاسُخَ)

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

(ممتن اصغری)

در بیت گزینه «۳»، تقابل سجع‌های متوازی و متوازن دیده می‌شود. کلمات «غالیه، نسترن، سبل، سلسنه و ارغوان» به ترتیب استعاره از «زلف، چهره، گیسو، گیسو و چهره» هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان و برع، ترکیبی)

۵۶- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا احمدی)

۶۱- گزینه «۲»

خط عروضی بیت صورت سؤال در گزینه «۲» درست آمده است. در نوشتن

خط عروضی اشعار باید توجه داشته باشید همان‌گونه که می‌خوانیم،

می‌نویسیم. برای مثال در ابتدای شعر مذکور در صورت سؤال به جای

«گفتی امروز»، «گفتی یم روز» می‌خوانیم و همین‌طور خوانش صحیح

بیت ایجاب می‌کند به جای «شود ای کاش» بخوانیم «ش و دی کاش».

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

(سیدعلیرضا احمدی)

بیت نخست، مکالمه‌ای است بین شیرین و خسرو که از منظومه «خسرو و شیرین» نظامی گردیده است. در این بیت تلمیحی دیده نمی‌شود؛ چراکه در تلمیح اشاره غیرمستقیمی به یک روایت می‌شود، ولی در این بیت روایت جریان دارد و اشاره مستقیم به داستان خسرو، شیرین، فرهاد و ... دارد.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: اشاره غیرمستقیم به معجزه حضرت عیسی که با نفس خود مردگان را زنده می‌کرد.

گزینه «۳»: نیم‌نگاهی به حکایت خضر، اسکندر و آب حیات

گزینه «۴»: تلمیح به ماجراه مشهور یوسف نبی، پدرش، یعقوب و مشوقة‌اش زلیخا

(علوم و فنون ادبی (۳)، برع معنوی، صفحه‌های ۱۳ تا ۳۳)

۵۷- گزینه «۱»

(کاظم کاظمی)

مراوات نظری: رباط (کاروان‌سرا)، مسافر، مقیم، خانه - ره - خطر

استعاره: رباط دو در ← دنیا

توجه: در سایر گزینه‌ها استعاره به کار نرفته است.

مراوات نظری در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لاله، سرو، شمشاد، گل

گزینه «۲»: عقیق و لعل / گل و لاله / لب و عارض

گزینه «۴»: گنج، سیم، زر، ویرانه

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

۵۸- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا احمدی)

بیت گزینه «۳» دو زبانه (ملمع) است و حافظ در آن، از یک مصراع فارسی

و یک مصراع عربی استفاده کرده است. همچنین در مصراع دوم شاعر با

بیانی که در آن تشبيه هم به چشم می‌خورد، ذهر یا روزگار را در هجران

یارش مانند قیامت می‌بینند.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بیت فاقد تشبيه است و مصراع دوم از حافظ تضمین شده است.

گزینه «۲»: بیت فاقد تشبيه است و به طور واضح مصراع دوم از بیدل

دهلوی تضمین شده است.

گزینه «۴»: بیت فاقد تشبيه است و در مصراع دوم قسمتی از کلام خداوند

در قرآن آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

۶۳- گزینه «۳»

وزن مصراع گزینه «۳»، فاعلان مفاععلن فعلن است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

۶۴- گزینه «۲»

بیت گزینه «۲»، بر وزن «مفاععلن فعلان مفاععلن فعلن» می‌باشد که یک

وزن ناهمسان است؛ اما سایر ایات بر وزن «مفاععلن فعلان مفاععلن فعلان»

می‌باشند که یک وزن همسان دوری (دولختی) می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

(مبتدی فرهادی)

۶۵- گزینه «۳»

بیت بر وزن «مفاععلن فعلان مفاععلن فعلن» سروده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

علوم و فنون ادبی (۲)

(عزیز الیاسی پور)

۷۱- گزینه «۳»

علوم در سبک خراسانی بازتاب اندکی دارد و در سبک عراقی می‌توان بازتاب بیشتر آن‌ها را در شعر دید.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(عزیز الیاسی پور)

۷۲- گزینه «۲»

ظفرنامه شامی، دربارهٔ تیمور است نه چنگیز. این تاریخ قدیمی‌ترین تاریخ دربارهٔ تیمور است و با زبان ساده نوشته شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ و ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

(عزیز الیاسی پور)

۷۳- گزینه «۴»

در گزینه «۱»، استفاده از «مر» و «اندر»، در گزینه «۲» کاربرد پیشوند «همی» در فعل و در گزینه «۳» استفاده از واژهٔ کهن «شیانی» به معنای نوعی سکه قدیمی و نیز کاربرد فعل ماضی استمراری به صورت تاریخی (زندنی) از ویژگی‌های سبک خراسانی هستند.

بیت گزینه «۴» نشانه‌های کهن زبانی مشخص ندارد و سروده سعدی شیرازی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۳۶)

(سیار غلام‌پور)

۷۴- گزینه «۳»

در این گزینه «ای غنچه خندان» استعارة مصرحه دارد و مجاز نیست.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جام مجاز از شراب

گزینه «۲»: طره (به معنی جلوی مو) مجاز از کل مو

گزینه «۴»: چشم مجاز از نگاه

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

(مهتبی فرهادی)

۷۵- گزینه «۳»

«عروسان چمن» مجاز به علاقهٔ شباهت یا استعارة مصرحه از «گل‌های باغ» است.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «ترگس تردیده گشود» استعارة مکنیه و تشخیص

گزینه «۲»: «عالم» مجاز به علاقهٔ غیرمشابه (به معنای مردم)

گزینه «۴»: «سر» اول و دوم مجاز به علاقهٔ غیرمشابه (به ترتیب به معنای وجود و قصد و نیت)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۵۳)

(سیار غلام‌پور)

۶۶- گزینه «۳»

این گزینه بر وزن «مفهول فاعلان مفعول فاعلان» می‌باشد و بنابر دسته‌بندی هجایی دیگر آن به صورت وزن «مستفعلن فعلون مستفعلن فهولن» هم می‌باشد؛ اما سایر گزینه‌ها تنها به یک صورت دسته‌بندی هجایی می‌شوند:

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

گزینه «۲»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

گزینه «۴»: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۶۷- گزینه «۳»

مفهوم مشترک ابیات مرتبط با بیت صورت سؤال: درمان ناپذیری درد عشق مفهوم بیت گزینه «۳»: شاعر درد عشق را لذت‌بخش و بینیاز از درمان می‌داند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۸)

۶۸- گزینه «۳»

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۳»، «توصیه به رازداری و فاش نکردن راز عشق» است.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: توصیه به بی‌پروای در راه عشق

گزینه «۲»: «مستی بخشی» عشق

گزینه «۴»: ناگشوده بودن معتمای هستی

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۱)

۶۹- گزینه «۳»

شاعر در این بیت، دعوت به می‌خواری و شادنوشی و نواختن چنگ دارد.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: توصیف طبیعت و واقع گرایی

گزینه «۲»: غم‌گرایی و اغراق در ریختن اشک

گزینه «۴»: حاکم‌بودن روح حماسه

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه ۶۳)

۷۰- گزینه «۲»

مفهوم کلی بیت‌های گزینه دوم، بازگشت انسان به سوی حق است.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در بیت اول شاعر درد عشق را بی‌درمان می‌داند و راه رسیدن به یار را پر از خوف و آسیب، اما در بیت دوم این گزینه، شاعر درد را درمان پذیر می‌داند.

گزینه «۳»: در بیت اول این گزینه شاعر سخن نادرست را نتیجه شتاب در سخن‌گفتن می‌داند، اما در بیت دوم، شاعر رنج و آسیب را نتیجه سخنان نادرست می‌داند.

گزینه «۴»: در بیت اول شاعر از یگانگی و وحدت معبد و خداوند سخن می‌گوید، اما در بیت دوم این گزینه، شاعر اتحاد و یگانگی دوستان [یکدل] را همیشگی و غیرقابل تغییر می‌داند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

علوم و فنون ادبی (۱)

(کتاب آبی)

«۸۱- گزینه ۳»

- ملکالشعرای بهار شعر فارسی را به ۶ دوره تقسیم می‌کند که به ترتیب عبارت‌اند از:

۱- سبک خراسانی یا ترکستانی - ۲- سبک عراقی - ۳- سبک هندی - ۴- دوره بازگشت - ۵- دوره مشروطه - ۶- دوره معاصر

- طبق نظریه ارسطو نام‌گذاری سبک‌ها به «حماسی» یا «عرفانی» براساس موضوع و نوع اثر و نام‌گذاری آن‌ها به «خراسانی» یا «آذربایجانی» براساس محیط جغرافیایی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

(کتاب آبی)

«۸۲- گزینه ۲»

منظور شاعر از «معشوق» در بیت گزینه «۲» همان خدایی است که «قوم به حج رفتة» مخاطب شاعر، در جستجوی او به سفر حج رفته‌اند؛ پس در این بیت، معشوق آسمانی مدنظر است که مطابق با سبک خراسانی نیست.

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: توصیف حسی زیبایی‌های معشوق که شاعر در پی دستیابی به اوست، بیانگر عشق زمینی و سبک خراسانی است.

گزینه «۳»: در این بیت نیز، زیبایی و بلند قامتی معشوق با «صنم» و «سرمه» مقایسه شده است که نمایش دهنده عشق زمینی است.

گزینه «۴»: در بیت این گزینه هم صحبت از «غمزه» معشوق است و دیوانه‌شدن عاشق و هیچ عنصری که به عشق آسمانی اشاره کند، به چشم نمی‌خورد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۶۳)

(مبتدی فرهادی)

«۸۳- گزینه ۲»

در سبک خراسانی برای توصیف پدیده‌ها از تشبیهات حستی بهره گرفته می‌شود که در این گزینه تشییه «تو به عقل» از تشبیهات حستی نیست.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم: به خشم سخت بر

گزینه «۳»: کنه و مهجو بودن بخشی از لغات: ختنبر (تهی دستی که لاف توانگری زند)

گزینه «۴»: قافیه و ردیف بسیار ساده و زبان ساده شعر

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

(کاظمه کاظمی)

«۷۶- گزینه ۴»

ب) سر ← موى سر

د) خون ← كشن، قتل / ساعد

و) جگر ← جرأت و شهامت

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۵ تا ۵۳)

«۷۷- گزینه ۴»

مباز در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سر: مو

گزینه «۲»: سر: قصد

گزینه «۳»: سر اول: جان

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۵ تا ۵۳)

«۷۸- گزینه ۳»

بیت گزینه «۳» بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» سروده شده است، در حالی که سایر ابیات بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» سروده شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۵)

«۷۹- گزینه ۲»

وزن این مصراع «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» است، در حالی که وزن بقیه مصراع‌ها «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه ۴۳)

«۸۰- گزینه ۴»

(فرهاد فروزانی)

مفهوم کلی بیت صورت سؤال «دل‌سپاری به غم همیشگی یار» و «صبوری در غم عشق» است که این مفهوم در بیت گزینه «۴» دیده می‌شود. وحشی بافقی در بیت چهارم بیان می‌کند که به غم یار خواهد شد و چنان در غم عشق صبور است که در عشق جان داد و گله از یار نداشت. در گزینه‌های دیگر، تقریباً مفهوم مقابل این ابیات دیده می‌شود (صبوری نکردن بر غم عشق).

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: وحشی بافقی در این بیت بیان می‌کند که در غم عشق نمی‌تواند صبور باشد و همین اندک صبر [موجود] نیز بسیار است.

گزینه «۲»: دل‌سپردن به غم عشق کافی است و بهتر است این دشمنی با خود را کنار بگذاری (به حال خودت رحم کنی).

گزینه «۳»: شاعر در این بیت دچار غم عشق است، اما با ناامیدی به‌دنبال چاره می‌گردد تا این غم رهایی یابد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۴۹)

س	ه	آ	ن	س	ب
-	U	-	U	-	U
او	ي	با	ص	من	د
-	U	-	U	-	U

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

گزینه «۳»:

يان	رو	مه	ر	مه	جز	لم	د
-	-	-	U	-	-	-	U
رد	گی	می	ن	بر	قی	ری	ط
-	-	-	U	-	-	-	U

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

(مبتدی فرهادی)

گزینه «۲»:

قطعیع هجایی مصراع گزینه «۲» عبارت است از:
 تو پیک خلوت رازی و دیده بر سر راهت:
 --UU-U-U-UU-U-U

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

(مسن اصغری)

گزینه «۲»:

مشهوم مشترک ایات منطق:

تمام امور و اعمال آدمی از اراده پروردگار سرچشمه می‌گیرد.
 مفهوم بیت گزینه «۲»: وجود و روح آدمی مثل زنبور است که در جسم
 (مانند موم) نفوذ و حلول پیدا می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۷۶)

(مسن اصغری)

گزینه «۳»:

در بیت صورت سؤال شاعر به مخاطب توصیه می‌کند که از ستم کردن
 نسبت به زیرستان پرهیز کند. این مفهوم در گزینه‌های مرتبط مشهود
 است.

مفهوم بیت گزینه «۳»: افتادگی و تواضع از صاحب مقامان و قدر تمندان
 نکوست.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۷۶)

(مبتدی فرهادی)

تشبیه: بیت فاقد تشبیه است. / موازن: تقابل سجع‌های متوازن و متوازی در این بیت پدیدآورنده آرایه موازن است. / استعاره: «گریان شدن خورشید» تشخیص و استعاره است.

تشریح گرینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیه: تشبیه لعل (ل) به می از جهت سرخی (عل میگون) / موازن: تقابل سجع‌های متوازن و متوازی در این بیت پدیدآورنده آرایه موازن است. / استعاره: «لعل» استعاره مصرحه از «لب»، «چشم فتان» تشخیص و استعاره مکنیه

گزینه «۲»: تشبیه: «عنبر زلف»، «سنبل خط» (اضافه تشبیه) / موازن: تقابل سجع‌های متوازن و متوازی در این بیت پدیدآورنده آرایه موازن است. / استعاره: «کافور» استعاره از چهره، «یاقوت» استعاره از لب

گزینه «۴»: تشبیه: «لب لعل» (اضافه تشبیه) / موازن: تقابل سجع‌های متوازن و متوازی در این بیت پدیدآورنده آرایه موازن است. / استعاره: «تطاول سر زلف» تشخیص و استعاره مکنیه (تطاول: گردن کشی و درازدستی کردن)

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان و بدیع، ترکیبی)

گزینه «۴»:

تشبیه: مانند کردن زبان به گنج بی پایان و رنج بی درمان، ترصیع: تقابل گنج / رنج و بی پایان / بی درمان. سجع‌های متوازن پدیدآورنده آرایه ترصیع در این بیت است.

تشریح سایر گرینه‌ها:

گزینه «۱»: ترصیع ندارد.

گزینه «۲»: ترصیع و تشبیه ندارد.

گزینه «۳»: تشبیه ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان و بدیع، ترکیبی)

گزینه «۵»:

برای این که مضراعی بتواند ادامه مصراع دیگر باشد، علام هجایی (وزن) دو مصراع، باید کاملاً یکسان باشند.

علام هجایی مصراع صورت سؤال و گزینه «۴»:

دوست	با	ست	دو	ند	شی	ن	غت	سا	شان	خ
-	U	-	-	-	U	-	-	-	-	U
کن	لی	و	د	گر	می	گ	سَن	کم	أش	زِ

تشریح گرینه‌های دیگر:

گزینه «۱»:

گل	ن	نا	با	غ	با	دز	د	سَن	بِب	ک
-	U	-	-	U	-	-	U	-	-	U

گزینه «۲»:

زا	ه	بِ	بِ	مو	هر	ز
-	U	-	-	-	-	U
زَد	ری	رو	فُ	دَل	دَل	رَان
-	-	-	-	U	-	-

(فاطمه صفری)

۹۴- گزینه «۲»**تشرییم موارد نادرست:**

برخی علوم انسانی و علوم اجتماعی را یکی می‌دانند. برخی دیگر موضوع علوم انسانی و علوم اجتماعی را همان امور انسانی و بکسان می‌دانند ولی روش آن دو را متفاوت می‌دانند. این دسته، روش علوم اجتماعی (جمعیت‌شناسی، جامعه‌شناسی، مردم‌شناسی و ...) را همان روش علوم طبیعی، یعنی روش تجربی می‌دانند ولی روش علوم انسانی (برخی رشته‌های دانشگاهی مانند هنر، فلسفه علوم اجتماعی، مطالعات فرهنگی و ...) را روش‌های غیرتجربی می‌دانند.

در جامعه‌شناسی براساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی، رویکردهای مختلفی شکل گرفته است. جامعه‌شناسی تبیینی، جامعه‌شناسی تفسیری و جامعه‌شناسی انتقادی سه رویکرد اصلی جامعه‌شناسی‌اند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۶)

(نگار غلامی)

۹۵- گزینه «۲»

آنچه در زیر عکس صفحه ۱۴ کتاب درسی آمده است اشاره به فایده علوم اجتماعی درباره ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن دارد.

علوم اجتماعی درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به انسان‌ها کمک می‌کنند که از طبیعت و علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن به شیوه صحیح استفاده کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(کتاب آبی)

۹۶- گزینه «۲»

ما بی‌نظمی را بیشتر می‌بینیم و نظم را مشاهده نمی‌کنیم؛ زیرا به نظم عادت کرده‌ایم.

نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفتیم.

جامعه‌شناسان برای شناختن نظم، از امور آشنا و مأнос آشنایی‌زدایی می‌کنند؛ یعنی از دید یک فرد غریبه به موضوعات آشنا و روزمره اطراف خود نگاه می‌کنند و در کنار بین‌نظمی، نظم را می‌شناسند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(آریتا بیدقی)

۹۷- گزینه «۳»

(الف) بیان چراًی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن

(ب) تقلیل انسان به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی

(ج) جامعه دستاوردي انسانی نخواهد بود واقعیتی بیرونی است که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت اداره می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ و ۲۹)

جامعه‌شناسی (۳)**۹۱- گزینه «۱»**

موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند. بنابراین رابطه این دو علم «عموم و خصوص مطلق» است.

علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن؛ یعنی پدیده‌های اجتماعی را مطالعه می‌کنند.

تمامی علوم اجتماعی مثل سیاست و جامعه‌شناسی در زیرمجموعه علوم انسانی قرار می‌گیرند ولی برخی از علوم انسانی در زمرة علوم اجتماعی نیستند، مانند روان‌شناسی. بنابراین وجه اشتراک دانش روان‌شناسی، سیاست و جامعه‌شناسی، قرار گرفتن در زمرة علوم انسانی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱، ۱۵ و ۱۶)

۹۲- گزینه «۲»

علوم اجتماعی، با شناخت پدیده‌های اجتماعی، به انسان‌ها امکان می‌دهند که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند.

دانشمندان علوم اجتماعی تلاش می‌کنند نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند. آن‌ها با کشف این قواعد، می‌توانند تأثیر اجتماعات بر زندگی ما را توضیح دهند.

علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را نیز دارند. علوم اجتماعی، درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آن‌ها کمک می‌کنند که از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه صحیح استفاده کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۳)

۹۳- گزینه «۴»

جامعه‌شناسی خرد، کنش اجتماعی و سایر پدیده‌های اجتماعی خرد را بررسی و مطالعه می‌کند.

موضوع فلسفه (متافیزیک)، اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی، انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

زنگی اجتماعی انسان نیز به دلیل اینکه ابعاد مختلف اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و ... دارد، شاخه‌ها و دانش‌های اجتماعی متفاوتی را پدید آورده است.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱، ۱۵ و ۱۶)

جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است. این فرهنگ، جهان طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصورة رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند و با طرد دانش ابراری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد. منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات، نمونه‌ای از این محدودیت‌هاست.

فرهنگ معنوی، هستی را فراتر از طبیعت می‌بیند و زندگی این جهان را در سایه حیات برتر، مقدس و متعالی می‌گرداند. در جهان توحیدی که نوعی جهان معنوی است، طبیعت موجودی زنده و آیت و نشانه خداوند حکیم و به خواست او مسخر انسان است و انسان، خلیفة الهی و مسئول عمران و آبادانی طبیعت است. تصرفات انسان در طبیعت مقید به اراده حکیمانه الهی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۴۷)

(فاطمه صفری)

۱۰۲- گزینه «۲» تشرییم موارد نادرست:

پیامدها و الزام‌های جهان اجتماعی وابسته به قرارداد و اراده تک‌تک افراد نیست ولی به طور کلی وابستگی به اراده افراد دارد. منظور از جهان متعدد، غرب بعد از رنسانس یعنی جهان غرب چهار‌صدسال اخیر است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴ و ۴۶)

(فاطمه صفری)

۱۰۳- گزینه «۳» جامعه‌شناسی

جهان اجتماعی با آگاهی و اراده افراد انسانی پدید می‌آید. فرصت‌ها و محدودیت‌ها یا بایدها و نبایدهای جهان اجتماعی به صورت حقوق و تکاليف افراد ظاهر می‌شوند. با افول علوم فراتجری، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری که پدیده‌های فراتجری اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند، از دست می‌رود و داوری درباره این امور، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۲، ۴۶ و ۴۹)

(فاطمه صفری)

۱۰۴- گزینه «۳» جامعه‌شناسی

جوامع دنیاگریز، مانع بسط ابعاد دنیوی وجود انسان می‌شوند و نسبت به نیازهای مادی و دنیوی انسان بی توجه‌اند و از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان استفاده نمی‌کنند. از جمله فرصت‌های جهان متعدد از دیدگاه ویر این است که آدمیان در این جهان برای رسیدن هدایتشان، از علوم تجربی استفاده می‌کنند. این علوم با روش تجربی و فتاویر حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی همانند بیماری، زلزله، سیل و ... و مسلط شدن بر آن‌ها را به انسان می‌دهد. گزینه‌های «۱» و «۴» به محدودیت‌های جهان متعدد اشاره دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۵ و ۴۸)

(آریتا بیدرقی)

۹۸- گزینه «۲» تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نادرست (انسان را مغلوب جامعه ساخت). - نادرست (منظور از بولیابی نظام اجتماعی، این است که بخش‌های مختلف آن بر یکدیگر اثر می‌گذارند و از یکدیگر، اثر می‌پذیرند).

گزینه «۲»: درست - نادرست (ساختار اجتماعی به خودرویی شبیه می‌شود که در یکجا پارک شده و نظام اجتماعی همان خودرو است که روشن شده و در حال حرکت است).

گزینه «۳»: درست - نادرست (انسان طبق این دیدگاه، تفاوت بین‌دین با سایر موجودات زنده ندارد). - نادرست (رشد جمعیت از جمله تغییرات یک نظام در خودش و برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر از تغییرات یک نظام در محیط است).

(جامعه‌شناسی (۳)، نظام اجتماعی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۹)

۹۹- گزینه «۳» رویکرد تبیینی

رویکردی که جامعه‌شناسی را در زمرة دانش‌های تجربی و ابزاری قرار می‌دهد ← رویکرد تبیینی چگونگی هماهنگ شدن قواعد اقتصادی با قواعد سیاسی و قواعد زندگی خانوادگی ← ساختار اجتماعی پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی ← هدف جامعه‌شناسی تبیینی برخی از آن‌ها قابل مشاهده‌اند و می‌توان آن‌ها را با روش کمی و آماری مطالعه کرد ← پدیده‌های هم تغییر

(جامعه‌شناسی (۳)، نظام اجتماعی، صفحه‌های ۲۳، ۲۵، ۲۶ و ۲۷)

۱۰۰- گزینه «۳» برجسته کردن شاهدات‌های جامعه و پدیده‌های همچون ماشین و بدن انسان ← (پیامد) موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی ← (علت) به رسمیت شناختن صرف‌تبیین‌های تجربی کشف نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیز ← (پیامد) هنر آشنازی‌زادای

(جامعه‌شناسی (۳)، نظام اجتماعی، صفحه‌های ۲۱، ۲۵ و ۲۶)

جامعه‌شناسی (۱)

(فاطمه صفری)

۱۰۱- گزینه «۱» جهان

به فرهنگ دنیوی فرهنگ سکولار نیز گفته می‌شود. در این فرهنگ، جهان دیگر انکار می‌شود یا در محدوده منافعی که برای خواسته‌های این جهانی بشر دارد، پذیرفته می‌شود. جهان دنیوی همه ظرفیت‌ها و استعدادهای انسان را در خدمت دنیا به کار می‌گیرد و ظرفیت‌ها و خواسته‌های معنوی انسان‌ها را به فراموشی می‌سپارد. جهان طبیعت در این دیدگاه، صرف‌آمده کند. بهره‌وری‌های بی‌نظیر کنونی و بحران‌های زیست محیطی کنونی در دنیا محصول همین دیدگاه است.

(آریتا بیدقی)

عبارت اول ← محدود شدن علوم اجتماعی به معنای تجربی علم علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود کند، نمی‌تواند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی داوری کند.

عبارت دوم ← هیچ حقیقتی ورای خواسته و اراده افراد وجود ندارد.

برخی جهان‌های اجتماعی، حق و باطل بودن پدیده‌ها را به خواست و عمل افراد در موقعیت‌ها، زمان‌ها و مکان‌های مختلف، وابسته می‌دانند و هیچ حقیقتی را ورای خواست و اراده افراد به رسمیت نمی‌شناسند.

عبارت سوم ← حقیق ثابت‌اند.

حقایق ثابت هستند به همین علت بر مدار بینش و گرایش جهان‌های اجتماعی دچار تغییر نمی‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۵)

«۱۰۹- گزینه» ۱

(فاطمه صفری)

در طول تاریخ، عدالت اجتماعی یکی از آرمان‌های اصیل انسانی بوده است. رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا به تدریج انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل قفس آهنین، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند و فرصت رهایی از این قفس خودساخته را از آنان می‌گیرد. از این روند، به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود.

پیامدهای جهان اجتماعی به صورت فرست‌ها و محدودیت‌ها بروز می‌یابند که به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند.

از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها با عنوان «زوال معنا» یاد می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۶، ۳۵، ۳۸، ۳۹)

«۱۰۵- گزینه» ۴

(آریتا بیدقی)

جوامع مختلف عقاید و ارزش‌های حقیقی را با ایمان به آن‌ها وارد قلمرو آرمانی خود می‌کنند.

بخش‌هایی از جهان اجتماعی که مطابق فطرت و از نظر علمی صحیح باشند، حق‌اند.

فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی با عمل مردم مطابق آرمان‌های خود کاهش می‌یابند.

تکاثر و قبیله‌گرایی، هر دو از ارزش‌ها و هنجارهای باطل هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۴ و ۵۳)

جامعه‌شناسی (۲)

(فاطمه صفری)

«۱۱۱- گزینه» ۳

اگر فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و اثربار، ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشند، جامعه جهانی با چالش‌های درون فرهنگی مواجه خواهد شد. فرهنگ سلطه، جامعه جهانی را به بخش‌های مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند؛ کشورهای پیرامون را به مرکز وابسته می‌سازد و زمینه سنتیز و چالش میان آن‌ها را ایجاد می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۵۵)

(فاطمه صفری)

«۱۱۲- گزینه» ۴

امپراتوری عثمانی در اثر نفوذ گروه‌های مبلغ مسیحی و فراماسونی، تهدید نظامی و روابط اقتصادی از هم پاشید؛ بخش‌های عمدتی از آن جدا شدند و ده‌ها کشور از جمله مصر، سوریه، لبنان، اردن، عربستان، عمان، یمن، عراق و کویت از درون آن سر برآورده و هر کدام تحت سلطه یکی از کشورهای اروپایی قرار گرفتند.

اندونزی از جمله کشورهایی بود که توسط استعمارگران به اشغال کامل نظامی درآمد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

(آریتا بیدقی)

«۱۰۶- گزینه» ۳

طرفداران تبعیض نژادی با اعلام اینکه ما با سیاهان به یک مدرسه نخواهیم رفت، خواستار جدایی نژادی در مدارس می‌شوند ← عقاید و ارزش‌های باطل

تقدیس حیوانات در معابد هندوستان ← آرمان باطل تحمل دیگران و مدارا با کسانی که از شناخت حقیقت محروم مانده‌اند ← عقاید و ارزش‌های حق

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۴ و ۵۶)

(آریتا بیدقی)

«۱۰۷- گزینه» ۳

از نظر این جوامع، عقاید و ارزش‌های اجتماعی پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن این ارزش‌ها و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آن‌ها را بشناسیم و برای داوری درباره درست و غلط بودن یا حق و باطل بودن آن‌ها راهی نداریم.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۵۵)

(آریتا بیدقی)

«۱۰۸- گزینه» ۴

تصور اعضا جهان اجتماعی از وضعیت مطلوب فرهنگ و سیاست و ... ← آرمان اجتماعی

مرز آن‌ها براساس عمل مردم تغییر می‌کند ← قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی

در سراسر تاریخ از آرمان‌های بشری بوده و اغلب جهان‌های اجتماعی، رعایت برخی از آن‌ها و مقابله با برخی دیگر را لازم دانسته‌اند ← حق و باطل

حقانیت و درستی آن‌ها با موافقت و مخالفت آدمیان تغییر نمی‌یابد ← توحید و ربویت خداوند سبحان نسبت به همه مخلوقات

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۲، ۵۳ و ۵۶)

(ارغوان عبدالمکی)

۱۱۶- گزینه «۳»

- به دلیل وابستگی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر، مبادلات تجاری در سطح جهانی نامتعادل می‌شود.
- تک محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده، قدرت چانهزنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد و این پدیده، موجب وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

(ارغوان عبدالمکی)

۱۱۷- گزینه «۴»

- وابستگی کشورهای استعمارزده، مسئله‌ای است که امکان عبور از مرحله استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر، پدید می‌آورد.
- دولت-ملتهای جدید، حاکمیت‌های سیاسی و اقتصادی نوینی بودند که نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند.
- اقتصاد سرمایه‌محور در حرکت‌های آغازین خود، نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود. ولی به تدریج، انباشت ثروت و پدیدآمدن شرکت‌های بزرگ چندملیتی و گسترش صنعت ارتباطات، از اهمیت مرزهای سیاسی کاست.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۶ تا ۶۸)

(کتاب آبی)

۱۱۸- گزینه «۳»

- اقتصاد سرمایه‌محور در حرکت‌های آغازین خود، نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود ولی با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای، سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی دیگر به مناطق خاص محدود نمی‌شد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۹ و ۷۱)

(ارغوان عبدالمکی)

۱۱۹- گزینه «۲»

- کشورهای عضو بربکس، خود را حامی کشورهای در حال رشد و ارتقاء دهنده وضعیت آن‌ها و نیرویی برای حفظ صلح جهانی می‌دانند.
- از سازمان همکاری شانگهای با عنوان ناتوی شرق یاد می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۶۹)

(کتاب آبی)

۱۲۰- گزینه «۲»

- جوابع غربی بخشی از علوم طبیعی را که مورد نیاز برای خدمت‌رسانی به کشورهای غرب است، به کشورهای در حال توسعه آموزش می‌دهند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۷۱)

(فاطمه صفری)

۱۱۳- گزینه «۴»

گزینه «۱»: زوال تدریجی قدرت کلیسا منجر به حاکمیت فنودال‌ها و اربابان بزرگ (کنت‌ها و لردها) شد. در نهایت، با انقلاب فرانسه دولت‌هایی شکل گرفتند که به طور رسمی جدایی خود را از دین اعلام کردند. این دولت‌ها برخلاف حکومت‌های گذشته، خود را نه با هویتی دینی بلکه با ویژگی‌های جغرافیایی، تاریخی و خصوصاً نژادی و قومی می‌شناختند.

گزینه «۲»: رشد تجارت و بردباری، انتقال برددهای سیاه‌پوست آفریقایی به مزارع آمریکایی و انتقال ثروت به جوامع اروپایی موجب شد که بازار گانان نسبت به زمین‌داران جایگاه برتری پیدا کنند. دولت‌ها برای افزایش قدرت خود به سرمایه و پول بازار گانان نیاز داشتند و بازار گانان برای تجارت و سود، نیازمند حمایت نظامی دولتمردان بودند. بدین ترتیب، پیوند قدرت با ثروت و تجارت شکل گرفت.

گزینه «۳»: استعمار باعث ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید شد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۰)

(فاطمه صفری)

۱۱۴- گزینه «۳»

فراماسونری ابزاری برای تخریب جامعه جهانی پیشین و ساختن جامعه جهانی جدید است.

جامعه جهانی براساس ویژگی‌های فرهنگی و قدرت تأثیرگذاری جوامع مختلف، حالت‌های متفاوتی به خود می‌گیرد.

صنعت، عنصری بود که انباشت ثروت سرمایه‌داران را سرعت بخشید.

دولت‌های سکولار با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۱، ۵۵ و ۵۹)

(فاطمه صفری)

۱۱۵- گزینه «۴»

در جامعه جهانی قل از ظهور غرب جدید، فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف، هر یک در بخشی از جهان، حاکمیت سیاسی مربوط به خود را به وجود آورده بودند. روابط اقتصادی، سیاسی، نظامی و فرهنگی بین کشورهای مختلف با حاکمیت‌های متفاوت برقرار بود و جامعه جهانی که از طریق این روابط شکل می‌گرفت به گونه‌ای نبود که سرنوشت تعاملات فرهنگی را تابع روابط سیاسی، نظامی یا اقتصادی قرار دهد. به همین دلیل اگر بدخشی کشورها مورد هجوم نظامی قرار می‌گرفتند، در صورتی که از طرفیت فرهنگی برتری برخوردار بودند، گروه مهاجم را درون خود هضم و جذب می‌کردند. فرهنگ‌های مختلف نیز می‌توانستند از مرزهای جغرافیایی خود از طریق روابط تجاری یا گفت‌وگوهای مستقیم علمی و معرفتی، عبور کنند.

در دو سده نوزدهم و بیستم، سازماندهی سیاسی و اقتصادی جدیدی شکل گرفت که جوابع غربی را به صورت جوامع مرکزی و دیگر جوامع را به صورت جوامع پیرامونی درآورد. طی این مدت، فرهنگ کشورهای غیرغربی نیز در حاشیه روابط و سازمان‌های سیاسی و اقتصادی جهانی، وضعیتی متزلزل و آسیب‌پذیر پیدا کرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

(گلار غلامی)

۱۲۵- گزینه «۴»
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: افراد می‌توانند موقعیت‌های جدیدی به واسطه پیامدهای پیش‌آمده، ایجاد کنند.

گزینه «۲»: پیامدها موقعیت جدیدی را برای افراد به وجود می‌آورند.

گزینه «۳»: رفتار و زندگی انسان از پیامدهای ارادی او متأثر می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

(کتاب آبی)

۱۲۶- گزینه «۲»

برنامه‌ریزان فرهنگی جامعه تلاش می‌کنند تا از طریق نهادهای فرهنگی، تعلیم و تربیت لازم را برای ورود بخشی از فرهنگ آرمانی که خارج از فرهنگ واقعی است به قلمرو فرهنگ واقعی فراهم نمایند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۵۲)

(ارغوان عبدالملکی)

۱۲۷- گزینه «۱»

بخشی از فرهنگ را که مردم یک جامعه از آن جانبداری می‌کنند و رعایت آن را لازم می‌دانند اما در عمل ممکن است آن را نادیده بگیرند، فرهنگ آرمانی می‌نامند. فرهنگ واقعی آن بخش از فرهنگ است که مردم به آن عمل می‌کنند. عقل و وحی، دو ابزار مهم برای شناخت عقاید و ارزش‌ها هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌ها ۵۲ و ۵۳)

(کتاب آبی)

۱۲۸- گزینه «۱»

تحمل دیگران، از جمله عقاید و ارزش‌های حق است و حق و باطل بودن هر بخش از فرهنگ، از طریق علم متناسب با همان بخش شناخته می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۵۳)

(ارغوان عبدالملکی)

۱۲۹- گزینه «۴»

جوامعی که علم را محدود به دانش تجربی و آزمون‌پذیر می‌دانند و عقل و وحی را به عنوان دو وسیله معرفت علمی معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و ارزش‌ها سخن بگویند. از نظر آنان، ارزش‌ها و عقاید اجتماعی، پدیده‌های صرفاً تاریخی هستند که در فرهنگ آرمانی یا واقعی جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن این ارزش‌ها و پیامدهای اجتماعی و تاریخی آن‌ها را بشناسیم و برای داوری درباره درست یا غلط بودن یا حق یا باطل بودن آن‌ها راهی نداریم.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌ها ۵۴ و ۵۵)

(ارغوان عبدالملکی)

۱۳۰- گزینه «۱»

جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، حقیقت را به عرصه فرهنگ آرمانی خود وارد می‌کنند و اگر هنجارها، کنش‌ها و اعمال خود را نیز براساس همان عقاید و ارزش‌ها، سازمان دهند، حقیقت به حوزه فرهنگ واقعی نیز راه پیدا می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۵۷)

جامعه‌شناسی (۱)

(گلار غلامی)

۱۲۱- گزینه «۱»
تشریح موارد تدرست:

جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان براساس آرمان‌ها و ارزش‌ها و نیز فرصت‌ها و محدودیت‌های آن ارزیابی کرد. رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن را «گسترش عقلانیت ابزاری» می‌گویند.

فرصت‌ها و محدودیت‌ها دو روی یک سکه‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌ها ۴۳، ۴۴ و ۴۵)

(گلار غلامی)

۱۲۲- گزینه «۴»

- از دست رفتن امکان ارزیابی آرمان‌ها و ارزش‌های بشری: زوال معنا یا زوال عقلانیت ذاتی

- قوت افرنگ از علم و فن است از همین آتش، چراغش روشن است: گسترش عقلانیت ابزاری

- از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها: قفس آهنگی

- قدرت پیش‌بینی و پیشگیری حوادث و مسائل طبیعی: گسترش عقلانیت ابزاری

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌ها ۴۱ و ۴۲)

(گلار غلامی)

۱۲۳- گزینه «۳»

- جهان اساطیری محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

- جهان اساطیری به خداوندگاران و قدرت‌های فوق‌طبیعی قائل است.

- جهان دنیوی همه ظرفیت‌ها و استعدادهای انسان را در خدمت دنیا به کار می‌گیرد.

- منع انسان از تناول گیاهان و حیوانات، نمونه‌ای از محدودیت‌های جهان اساطیری است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۴۷)

(گلار غلامی)

۱۲۴- گزینه «۲»

ساختم جهان اجتماعی جدید نیازمند پیدایش و گسترش آگاهی و اراده نوین است.

هر جهان اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های خود، افق‌ها و ظرفیت‌های جدیدی برای انسان فراهم می‌کند.

فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به صورت حقوق و تکالیف ظاهر می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌ها ۴۳، ۴۴ و ۴۵)

(ولی برجهی - ابهر)

گزینه ۱۳۶**تشریف سایر گزینه‌ها:**

گزینه ۱: «لا تُدرِك» فعل مضارع مجهول است و باید به صورت (به دست آورده نمی‌شود) ترجمه شود.

گزینه ۲: «لا يَطْعِمُوا» فعل نهی مضارع است و هرگاه «لا» نهی بر سر مضارع غایب باید، در ترجمه آن از لفظ «باید» استفاده می‌شود؛ بنابراین ترجمه آن به صورت (نباید بخورانند) درست است.

گزینه ۴: «تمارين» جمع است و پس از «هذه» و بدون «ال» آمده است و باید به صورت (این‌ها، تمرینات آسانی هستند) ترجمه شود.

(ترجمه)

(بهروز هیدریکی)

گزینه ۱۳۷

اولاً «عَدْدًا: غدها» جمع است که به اشتباہ مفرد ترجمه شده است، ثانیاً «تُقْرِزٌ» به معنی «ترشح می‌کنند» صحیح است.

(ترجمه)

(سید محمدعلی مرتفعی)

گزینه ۱۳۸

«کاش»: لیت / «فصل زیبای بهار»: فصل الرّیبع الجميل (رد سایر گزینه‌ها) / «در سرزمین ما»: فی بلدا / «کوتاه»: قصیراً (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «تبادل»: لا یکون (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه)

(کاظم غلامی)

گزینه ۱۳۹

در عبارت داده شده در صورت سؤال، بر ارزش «عقل و خرد» در انسان تأکید شده و عقل بهترین عطای خداوند به انسان معروفی شده است که این مفهوم در سایر گزینه‌ها نیز دیده می‌شود، ولی در گزینه ۴، به تقابل عقل و عشق پرداخته شده و حتی عشق را برتر شمرده است.

(مفهوم)

(سیده مهیا مؤمنی)

گزینه ۱۴۰**تشریف سایر گزینه‌ها:**

گزینه ۱: «أَصْبَحْتُم» جزء افعال ناقصه است و افعال ناقصه دارای اسم و خبرند و فاعل ندارند.

گزینه ۲: «إِخْوَانٌ» جمع مکسر «أَخ» است و جمع سالم نیست.

گزینه ۳: «قُلُوبٌ» مضاف‌الیه است. دقت کنید «بین» یک اسم است و حرف جر نیست.

(تایلیل صرفی و اعراب)

(نوید امسکی)

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)**گزینه ۱۳۱**

«خلق»: خلق کرده است، آفریده است (رد گزینه ۲) / «السموات و الأرض»: آسمان‌ها و زمین (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «ليس بقدر»: توانا نیست، نمی‌تواند / «أن يخلق»: که بیافریند (رد گزینه ۳) / «مثلهم»: مانند آن‌ها، مانند ایشان

(ترجمه)

(ولی برجهی - ابهر)

گزینه ۱۳۲

«لَمْ يَعْلَمُوا»: ندانسته‌اند، ندانسته‌اند (رد گزینه ۳) / «أَنَّ»: که (رد گزینه ۴) / « تكون»: می‌باشد (رد گزینه ۴) / «نعم الله العظيمة»: («العظيمة» مؤنث بوده و صفت برای «نعم» است، نه «الله»): نعمت‌های بزرگ خداوند (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

(ولی برجهی - ابهر)

گزینه ۱۳۳

«الحرباء» (معرفه): آفتاب پرست (رد گزینه ۱) / «دون أن تستطيع تحريك»: بدون اینکه بتواند حرکت دهد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / در گزینه ۴، «بتواند» در عبارت اول نیز به کار رفته است در حالی که « تستطيع» در عبارت اول به کار نرفته است. / در گزینه ۳، « مختلف» در عبارت عربی وجود ندارد اما در ترجمه به کار رفته و نادرست است.

(ترجمه)

(کاظم غلامی)

گزینه ۱۳۴

«فن»: هر کس، کسی که (رد گزینه ۲) / «عالماً كبيراً»: جهانی بزرگ (موضوع و صفت نکره؛ رد گزینه ۱) / «فيه»: در اوست (رد گزینه ۲) / «يبحث عن»: می‌جوید، جست‌وجو می‌کند (رد گزینه ۱) / «لا بصر...»: (لا نفی جنس) هیچ دیده‌ای ... (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «يقدر مشاهدة»: نمی‌تواند آن را ببیند (دقیق کنید به دلیل وجود «لا» نفی جنس، این فعل به صورت منفی ترجمه شده است).

(ترجمه)

(بهروز هیدریکی)

گزینه ۱۳۵

«أَظنُّ»: گمان می‌کنم / «هذين الشاعرين»: این دو شاعر (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «قد أنشَدَا»: سروده‌اند (قد + فعل ماضی ← ماضی نقلی) / «أَحد قصور»: یکی از قصرها (رد گزینه ۱) / «الملوك الساسانيين»: (ترکیب وصفی)، متشکّل از موضوع و صفت است) پادشاهان ساسانی (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

(ولی برخی - ابهر)

در گزینه «۳»، «نقل» اسم است و جمله نیز اسمیه می‌باشد، در این گزینه «نقل» مبتدا و «أقل» خبر است. (ترجمه عبارت: انتقال نفت از طریق لوله‌ها در آن بنادر کم هزینه‌تر است).

تشریف سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱»، «نقل» فعل ماضی است و «العَمَالُ» نیز فاعل آن است. در گزینه «۲»، «نقل» فعل ماضی مجهول است و «النَّفْطُ» نائب فاعل آن است. در گزینه «۴»، «نقل» فعل ماضی است، «أكثُرُ» فاعل و «النَّفْطُ» نیز مفعول آن است.

(انواع بملات)

(بهروز هیربکی)

«۱- گزینه»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «تجربه‌های تلخی که در طول زندگی ام به دست آوردم ...»: معنای جمله کامل نشده و نیاز به خبر دارد.
گزینه «۲»: «اخترات جدید به انسان در ساده‌سازی کارها کمک کرده است.»: «ساعدت» خبر است.
گزینه «۳»: «نگهبانان در مقابل ساختمان برای حفاظت از آن ایستاده‌اند.»: «وقوفون» خبر است.

گزینه «۴»: «عابر پیاده‌ای که در وسط خیابان راه می‌رود، در خطر تصادف است.»: «فی خطر» خبر است.

(انواع بملات)

(نوید امساکی)

«۲- گزینه»

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، کلمه «من» نقش خبر را گرفته باشد.
در عبارت گزینه «۲»، «أعْلَى» مبتدا و «من» خبر است؛ ترجمه عبارت: «عاقل ترین مردم، کسی است که به امانت (داری) اعتقاد دارد و از خیانت دوری می‌کند». «من» در گزینه‌های «۱» و «۴» مفعول است و در گزینه «۳» مجرور به حرف جر می‌باشد.

(انواع بملات)

(کاظم غلامی)

«۳- گزینه»

در جای خالی اول، باید کلمه‌ای بباید که او لاً بتوان آن را در شروع عبارت به کار برد (رد گزینه «۴»)، ثانیاً اسم پس از خود را منصوب کند (رد گزینه «۱»). در جای خالی دوم نیز به عامل ربط و پیوند عبارات نیاز داریم؛ یعنی «أن» یا «بأن» (رد گزینه‌های ۲ و ۴). «طاقة» اسمی است که «ال» و «تنوين» نداشته و فتحه گرفته است، پس باید قبل از آن «لاً» نفی جنس به کار برود، معنای عبارت هم این مورد را تأیید می‌کند.

(انواع بملات)

(سیده مهیا مؤمنی)

«۱- گزینه»

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «تزعُّم» فعل از صیغه مفرد مذکور مخاطب است و فاعلش بعد از آن نمی‌آید.

گزینه «۳»: «العالَم» به معنای «دنیا» اسم فاعل (و بر وزن «فاعِل») نیست.

گزینه «۴»: «أَنْ» به معنی «که» برای ارتباط برقرار کردن بین دو جمله استفاده می‌شود: «يَسْتَعْمِلُ لِلرَّبِطِ».

(تمیل صرفی و اعراب)

(سیده مهیا مؤمنی)

«۲- گزینه»

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «عَمَالٌ» جمع مکسر «عامل» (به معنی: کارگر) است.

گزینه «۳»: «يَشْتَغِلُون» دارای دو حرف زائد است: «ا / ت». همچنین لازم است و متعدد نیست.

گزینه «۴»: حروف اصلی «المصانع»، «ص ن ع» است.

(تمیل صرفی و اعراب)

(سید محمدعلی مرتفوی)

«۳- گزینه»

در گزینه «۴»، «تَكَلَّمُوا» نادرست است، فعل امر از باب تَفْعَلُ، با حرکت فتحه روی عین الفعل ظاهر می‌شود ← تَكَلَّمُوا

(ضیطه هرگزات)

(سیده مهیا مؤمنی)

«۴- گزینه»

«موتی: مردگان» و «أحياء: زندگان» با هم متضاد هستند.
(واژگان)

(سید محمدعلی مرتفوی)

«۵- گزینه»

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، فاعل موصوف باشد، یعنی همراه با صفت آمده باشد. در گزینه «۴»، «معجزة» فاعل و موصوف است، «بحريّة» صفت آن است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لغة» مفعول و «عامة» صفت آن است. (مفوعل موصوف است، نه فاعل)

گزینه «۲»: «الحيوانات» فاعل و «الإنسان» مفعول آن است.

گزینه «۳»: «الطَّيُورُ» فاعل، «اللَّثَّابُ» مفعول و «الْمُنَاسِبُ» صفت برای مفعول است. (مفوعل موصوف است، نه فاعل)

(قواعد اسم)

(علی محسن زاده)
۱۵۵- گزینه «۳»
شعر فارسی با ترجمه متن عربی همخوانی ندارد و مفهوم درست آن را بیان نمی‌کند.

ترجمه متن عربی گزینه «۳»: هرگاه جاهلان آنان را مورد خطاب قرار دهنده، سخن آرام می‌گویند.

(مفهوم)

(علی محسن زاده)
۱۵۶- گزینه «۱»
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: واژه «خیر» در این آیه شریفه، معنای «خوبی» و «تیکی» می‌دهد و «اسم تفضیل» نیست.
گزینه «۳»: فعل «تجدوا» مفعول گرفته و یک فعل «متعدي» است. («لازم» نادرست است).

گزینه «۴»: فعل «تقدیموا» معلوم است و «مجھول» نادرست است، همچنین فعل «تقدیما» بر وزن «تفعل» از باب «تفعیل» است، نه «تفعل».
(تایل صرفی و اعراب)

(مرتضی کاظم شیرودی)
۱۵۷- گزینه «۲»
ادوات شرط «إن، مَنْ، ما» در معنا و ظاهر فعل شرط و جواب شرط تغییراتی را ایجاد می‌کنند. توجه داشته باشید که این ادوات همانند «لا» نهی، انتهای فعل مضارع را ساکن و یا نون را حذف می‌کنند (به جز در «یافعلن» و «تفعلن»). در گزینه «۲»، «یقعن» جواب شرط مضارع است و انتهای آن باید ساکن شود (صحیح: یقعن) و «لا يُمكِّن» جواب شرط نیست و نیاز نیست در انتهای آن علامت ساکن باید (صحیح: لا يُمكِّن).
همچنین کلمه «اصلاح» فاعل برای فعل «لا يُمكِّن» است و باید مرفوع شود (صحیح: إصلاح).

(فقط مکات)

(سیده مهیا مؤمنی)
۱۵۸- گزینه «۳»
«تجتمع» در این گزینه جواب شرط نیست. ترجمه عبارت: «چه کسی وسیله‌ای کوچک را اختراع کرد تا اطلاعات در کشورم جمع شود؟» در سایر گزینه‌ها، «من» شرطی است و بعد از آن، فعل شرط و جواب شرط آمده است.

(انواع بملات)

(مرتضی کاظم شیرودی)
۱۵۹- گزینه «۴»
معمولًا ادوات شرط بر سر عباراتی می‌آیند که دو فعل دارد، فعل اول، فعل شرط و فعل دوم، جواب شرط نام دارد. گاهی نیز جواب شرط به صورت جمله اسمی است؛ که در این صورت به همراه «فـ» جواب شرط» می‌آید. در گزینه «۴»، «فـ» در «فعلیه» فاء جواب شرط است، و در سایر گزینه‌ها «فـ» نیامده است.

توجه: در گزینه «۱»، «یظہر» جواب شرط است، نه «فلا تکذب»، پس حرف «فـ» ارتباطی به جواب شرط ندارد.

(انواع بملات)

(ولی برجهی - ابره)
۱۵۰- گزینه «۲»
صورت سوال خواسته است حرف «لا» را پیدا کنید که در آخر فعل مضارع تغییر ایجاد کرده باشد، در چنین حالتی باید دنبال «لا» نهی باشد.

بررسی گزینه‌ها:

در گزینه «۱»، لا بر سر اسم آمده و لای نفی جنس است. («تعامل» مصدر باب تقاضی است و مصدرها نیز اسم هستند). در گزینه «۲»، لا برای نهی آمده و با توجه به معنای عبارت (تبیلی نکن ای فرزندم تا به اهداف بزرگت دست بیابی) می‌توان فهمید که فعل نهی است و آخر فعل نیز مجروم (ساکن) می‌شود. در گزینه «۳»، لا برای نفی مضارع است و نون مضارع به علت جواب شرط بودن حذف شده است. در گزینه «۴» نیز لا برای نفی مضارع است و تغییری در آخر فعل ایجاد نکرده است.

(قواعد فعل)

عربی زبان قرآن (۲)

(مرتضی کاظم شیرودی)
۱۵۱- گزینه «۴»
«إن»: اگر، چنانچه (رد گزینه ۳؛ در جمله دوم «هر که» نادرست است)/ «أحسنت»: (فعل شرط و جواب شرط را اگر ماضی باشند، می‌توانیم ماضی و یا مضارع ترجمه کنیم)، نیکی کنید، نیکی کردید (رد گزینه ۲؛ در حقیقت «اضافه است» / در گزینه ۳ «بِدِي کند» نادرست است (صحیح: بدی کنید) / در گزینه ۱ «تیکوکار باشید» نادرست است (صحیح: نیکی کنید)).

(سیده مهیا مؤمنی)
۱۵۲- گزینه «۳»
«الغابات»: جنگل‌ها (معرفه است). (رد گزینه ۲) / «أنسب»: مناسب‌تر (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «جِذع»: تنه (رد گزینه ۱) / «يَنْقُرُ»: نوک می‌زند (رد گزینه ۱) / «دِمَاغ»: مغز (رد گزینه ۴) / «أَنْ يَضُرُّ»: که آسیب برساند (رد گزینه ۱)

(ولی برجهی - ابره)
۱۵۳- گزینه «۴»
«ليٰت فَرِيقٰي» (= فَرِيقٰين): کاش دو تیم (رد گزینه ۳) / «ليٰت... ما تَعَادِلَا»: کاش برابر نکرده بودند، برابر نمی‌شدند (رد گزینه ۳) / «المبارَة»: (فرد) مسابقه (رد گزینه ۱) / «كَانُوا قد ملُؤُوا»: پُر کرده بودند (رد گزینه ۳) / «لَتَشْجِعَ»: برای تشویق (رد گزینه ۲) / «فَرِيقٰهُم»: تیم خود (رد گزینه ۱)

(بهروز هیدریکی)

۱۵۴- گزینه «۲»
«يُسَمَّى»: (فعل مضارع مجھول) نامیده می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «يَقْفُزُ»: می‌پرد، می‌جهد / «حرکة»: حرکتی، یک حرکت / «ذَيْل»: دم (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

در گزینه «۳»، «سطح» اضافی است.
در گزینه «۴»، «وجود دارد»، «به وسیله» و «روی» اضافی است.

(ترجمه)

(کتاب آبی)

ترجمه عبارت صورت سؤال: سینه‌های آزادگان گورهای رازه است. (ترجمه گزینه «۱»: پوشاندن راز از صفات آزادگان است.)

۱۶۵ - گزینه «۱»

گزینه «۲»: آزادگان رازها را آشکار می‌کنند.

گزینه «۳»: آزاده رازها را نگهداری نمی‌کند.

گزینه «۴»: اگر دین ندارید، [لاقل] آزاده باشید.

(مفهوم)

(پیروز و فان)

۱۶۶ - گزینه «۳»

« مصدره: إفعال » نادرست است ← مصدره: إفراز و على وزن: افعال
دقت کنید در تحلیل صرفی، مصدر را با باب اشتباہ نگیرید.

(تمثیل صرفی و اعراب)

(نویر امسکی)

۱۶۷ - گزینه «۳»

«تشقنا» فعل ماضی از باب «تفعل» است و حرکت عین الفعل آن فتحه است.
همچنین «الأربعة» بر وزن «أفعَل» و با حرکت فتحه روی حرف «ب» صحیح است.
(فبیط هرگات)

(کتاب آبی)

۱۶۸ - گزینه «۳»

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، در ابتدای جمله فعل نیامده باشد، «تحسّر» مصدر باب «تفعل» است و فعل نیست.
نکته مهم درسی:

بعد از فعل هیچ‌گاه کلمه به صورت مجرور نمی‌آید. (به عبارت دیگر از مجرور بودن «الناس» هم می‌توانستیم بفهمیم که «تحسّر» در این عبارت، یک اسم است، نه فعل).

(قواعد فعل)

(سید محمدعلی مرتضوی)

۱۶۹ - گزینه «۱»

صورت سؤال، فعلی را می‌خواهد که به ضمیر «ک» متصل شود؛ وقتی ضمیر «ک» به انتهای یک فعل متصل می‌شود، نقش مفعول را می‌گیرد؛ بنابراین به زبان ساده، باید دنبال فعلی بگردیم که متعدي (گذرا به مفعول) باشد.
در گزینه «۱»، «یحفظ» (حفظ می‌کند) متعدي است.

تشرییف سایر گزینه‌ها:

در سایر گزینه‌ها، «یتجّالی» (آشکار می‌شود)، «تنام» (می‌خوابد)، «تخرج» (بیرون می‌رود) و «تعیش» (زندگی می‌کند) هیچکدام گذرا به مفعول نیستند، پس ضمیر نمی‌تواند به انتهای آن‌ها متصل شود.

(قواعد فعل)

(سید محمدعلی مرتضوی)

۱۷۰ - گزینه «۱»

صورت سؤال، فعلی را می‌خواهد که در جایگاه خبر قرار داشته باشد.
در گزینه «۱»، «المؤمن» مبتدا و فعل «لا يسب» خبر آن است.

ترجمه عبارت: مؤمن دشنام نمی‌دهد به کسی که به‌خاطر نادانی اش به او دشنام داده است!

تشرییف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: جمله فعلی است، نه اسمیه، پس خبر ندارد.
گزینه «۳»: «المُسلِم» مبتدا و «من» خبر است. (خبر یک اسم است، نه فعل)
گزینه «۴»: «أفضل» مبتدا و «من» خبر است. (خبر یک اسم است، نه فعل)
(انواع بملات)

(پیروز هیدریکی)

۱۶۰ - گزینه «۳»

پرسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قبل از ادات شرط، هرگز حرف نمی‌آید. «من» اینجا از نوع موصول است؛ ترجمه: «برای کسی که بذرهای خیر را می‌کارد، شادی فراوانی در زندگی اش هست.»

گزینه «۲»: فعل مضارع «يَتَّقُون» تغییر ظاهري نداشته است، پس «من» نمی‌تواند شرطی باشد. اینجا «من» موصول به کار رفته است.

گزینه «۳»: ترجمه: «هر چه از سخن آن شیخ می‌شنویم، واقعاً به ما سود می‌رساند.» «ف» در ابتدای جمله اسمیه «هو یفید» نشان‌دهنده این است که جواب شرط داریم.

گزینه «۴»: ترجمه: «چه چیزی تو را به این می‌خواند که کاری را انجام دهی که آن را دوست نداری؟!» «ما» از نوع استفهام (پرسشی) است.

(انواع بملات)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۶۱ - گزینه «۳»

«کل + اسم نکره»: معنی «هر» می‌دهد (رد گزینه‌های ۱ و ۴). (دیگران) ترجمه صحیح «میله» نیست (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

(ترجمه)

۱۶۲ - گزینه «۱»

«قد وجد»: یافته‌اند / «بعض علماء الأحياء»: برخی از زیست‌شناسان (رد گزینه «۴») / «الحرباء»: آفات پرست. مفرد است نه جمع (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «یمکنها»: می‌تواند / «أن تُدِيرَ»: بچرخاند (رد گزینه «۳») / «عيون»: چشمان. جمع است نه مفرد (رد گزینه «۴») / «فی اتجاهات مختلفة»: در جهت‌های مختلف (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۱۶۳ - گزینه «۴»

«للبومة نقص فی عینيهَا»: جلد نقصی در دو چشم خود دارد (رد گزینه «۲») / «عدم تحرّکها»: عدم حرکت کردن آن‌ها (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «تَعْوُض»: جبران می‌کند / «تَحرَک»: حرکت می‌دهد / «دون أن»: بی‌آنکه / «يَتَحرَک»: حرکت کرده (رد گزینه «۱»)

(ترجمه)

۱۶۴ - گزینه «۲»

«كلاع صدای دارد»: للغراب صوت (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «بـاـآن»: به (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «بقـية حـيوـانـات»: بقیه الحیوانات (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «هـشـدارـمـدـهـدـ»: يُحدـرـ (رد گزینه «۱»)

(ترجمه)

(علیرضا رضایی)

مادرشهر (متروپل) بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است. معمولاً به مادرشهر، کلان‌شهر نیز گفته می‌شود. برخی معتقدند کلان‌شهر ترجمه و معادل واژه مگاسیتی است و به شهرهایی با بیش از ۰۱ میلیون نفر جمعیت اطلاق می‌شود. در ایران، طبق مصوبه شورای عالی عماری و شهرسازی، به شهرهایی که بیش از ۱ میلیون نفر جمعیت داشته باشند، کلان‌شهر گفته می‌شود.

با افزایش جمعیت مادرشهرها و گسترش حومه‌های آن‌ها، به تدریج، منطقه مادرشهری به وجود می‌آید.

در نتیجه گسترش فوق العاده زیاد دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل و نقل، زنجیره‌ای از مادرشهرها یا کلان‌شهرها پدید آمده‌اند که به آن‌ها مگالاپلیس گفته می‌شود. برخی، مگالاپلیس را منطقه ابرشهری نامیده‌اند.

(بفارغیا (۳)، بفارغیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

(کنکور سراسری ام۱۵)

«۱۷۸- گزینه ۲»

در نواحی حاشیه‌نشین و حومه‌های فقیرنشین شهرها (اسکان غیررسمی یا غیرقانونی) احترافات و کجروی‌های اجتماعی، سرقت و خشونت، اعتیاد، طلاق و ... گسترش می‌یابد.

به طور کلی فضاهای شهری می‌توانند در پیشگیری از وقوع جرم یا جرم‌خیزی نقش داشته باشند.

به کمک هوشمندسازی شهری به طور مثال نصب دوربین‌های مداربسته در نقاط مختلف شهر می‌توان از گسترش این پدیده جلوگیری کرد. هم‌چنین با آموزش عمومی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای شهروندان می‌توان تا حدودی از پیشرفت آن جلوگیری نمود.

مبلمان شهری بازتاب فرهنگ و هویت شهروندان است. در طراحی مبلمان شهری فرهنگ و هنر بومی و ملی تقویت می‌گردد و به نیازهای افراد ویژه به‌طور مثال معلولان و جانبازان و سالخوردگان توجه می‌شود.

(بفارغیا (۳)، بفارغیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۶)

(فاطمه سقایی)

«۱۷۹- گزینه ۳»

شهر هوشمند، به شهری گفته می‌شود که در آن برای امور مختلف از فناوری اطلاعات و ارتباطات استفاده می‌شود. در بخش پژوهشی با ایجاد سوابق سلامت شخص می‌توان در هر مکان به اطلاعات سلامت افراد به راحتی دسترسی پیدا کرد.

(بفارغیا (۳)، بفارغیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

تاریخ و جغرافیا (۳)

«۱۷۱- گزینه ۳»

(علی محمد کریمی)

اختلافات حکومت افشاریه با زمامداران عثمانی، با عقد معاهده‌ای میان دو طرف، منجر به صلحی شد که تا اواخر حکومت کریم‌خان که سپاه زندیه بصره را تصرف کرد، دوام آورد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پریور و معاصر، صفحه ۲۱)

«۱۷۲- گزینه ۱»

(میلاد هوشیار)

در اواخر قرن ۱۷ م. تحول سیاسی بزرگی در انگلستان رخ داد که بر جهان پس از خود تأثیر چشمگیری گذاشت. اگرچه از قرن ۱۳ م. در انگلستان مجلس (پارلمان) به وجود آمده بود، اما این نهاد قدرت چندانی نداشت.

(تاریخ (۳)، تاریخ میان در قرون پریور و معاصر، صفحه ۲۶)

«۱۷۳- گزینه ۳»

(علیرضا رضایی)

شاهان قاجار قادر ابزارهای لازم، مانند نظام اداری کارآمد و ارتش ثابت و حرفة‌ای، برای اعمال قدرت مطلقه بودند.

(تاریخ (۳)، سیاست و مکومت در عصر قاجار، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

«۱۷۴- گزینه ۳»

(میلاد هوشیار)

در پایان دور اول جنگ‌های میان ایران و روسیه، معاهده گلستان و در پایان دور دوم، قرارداد ترکمانچای میان دو کشور به امضا رسید. ایران در عهدنامه گلستان از داشتن کشتی جنگی در دریا خرز محروم شد و در معاهده ترکمانچای نیز متعهد به پرداخت ۵ میلیون تومان غرامت به دولت روسیه گردید.

(تاریخ (۳)، سیاست و مکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۲ و ۴۳)

«۱۷۵- گزینه ۲»

(میلاد هوشیار)

اتحاد سیاسی و نظامی ایران و فرانسه زیاد دوام نیاورد؛ زیرا ناپلئون اندکی بعد تمام تعهدات خود در برابر ایران را زیر پا گذاشت و با روسیه صلح کرد.

(تاریخ (۳)، سیاست و مکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۶)

«۱۷۶- گزینه ۳»

(فاطمه سقایی)

به طور کلی در شهرها، خانه‌ها و مغازه‌ها و فضاهای صنعتی به هم فشرده‌ترند و فعالیت‌های متعدد در فضاهای محدودتری مترافق شده‌اند.

(بفارغیا (۳)، بفارغیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۶)

(بهره میربلوکی)

۱۸۵- گزینه «۴»

مفرغ‌های لرستان، بهترین نمونه از صنعت و هنر فلزکاری ایران به‌شمار می‌روند.

(تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۳)

(خاطمه سقایی)

۱۸۰- گزینه «۱»

شهر پایدار شهری است که در آن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان به‌طور مناسب و عادلانه بر طرف می‌شود؛ بدون اینکه منافع نسل‌های آینده به خطر بیفت و شهر و فعالیت‌های شهری کمترین تأثیر نامطلوب را بر محیط‌زیست داشته باشد.

(خاطمه سقایی)

۱۸۶- گزینه «۱»

جهت رشته‌کوه‌های بلند مانند البرز و زاگرس در پراکندگی جغرافیایی بارش کشور اثر دارد. این عامل باعث بارش‌های بیشتر در دامنه‌های شمالی البرز و دامنه‌های غربی زاگرس شده است. شهر درود در استان لرستان در دامنه پُرپارش زاگرس قرار دارد. شهر طبس که در دامنه پشت به باد و بسیار دورتر از زاگرس قرار گرفته است، بهره‌ای از ویژگی بارش و رطوبتی زاگرس نبرده است.

همان‌طور که در صورت سؤال آمده است، این دو شهر تقریباً در یک عرض جغرافیایی قرار دارند؛ بنابراین، تفاوت دمای این دو شهر ناشی از زاویه تابش خورشید و میزان انرژی دریافتی از آن نیست.

(جغرافیای ایران، پژوهشی طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۸)

(پژوهشی (۳)، پژوهشی طبیعی ایران، صفحه ۲۸)

تاریخ و جغرافیا (۱)**۱۸۱- گزینه «۴»**

امروزه دوران سلسله‌های پیشدادیان و کیانیان به عنوان دوره افسانه‌ای (اساطیری) تاریخ ایران شناخته می‌شود.

(تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان، صفحه ۶۲)

۱۸۲- گزینه «۲»

به گفته هرودت، ایرانیان از شعور و آگاهی تاریخی بالای برخوردار بودند. شاید یکی از دلایل ضعف تاریخ‌نگاری در آن دوره، این باشد که سنت شفاهی، بسیار مقبول‌تر و پسندیده‌تر از سنت کتابت بوده است.

علاقة و عادت به حفظ سینه به سینه مطالب در قرن‌ها و حتی هزاره‌ها، لزوم ثبت و نگارش مطالب تاریخی را در درجه اهمیت کمتری قرار داده بود.

(تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان، صفحه ۶۷)

۱۸۳- گزینه «۴»

مردم ایران در دوران پیش از تاریخ، در ساخت ظروف و ابزار سفالی پیشرفت قابل توجهی یافتند. یافته‌های باستان‌شناسی نشان می‌دهد که مردم ایران در این دوران با چکش کاری بر روی رگه‌های طبیعی مس، برخی ابزارها به‌ویژه زیورآلات مسی می‌ساختند.

(تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۸۴- گزینه «۳»

شهر بزرگ و آباد شوش که در نتیجه یورش آشوریانیپال با خاک یکسان شده بود، در دوران سلسله هخامنشیان دوباره شکوه و عظمت دیرین خود را بازیافت.

(تاریخ (ا)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

(خاطمه سقایی)

۱۸۷- گزینه «۲»

به‌طور کلی علت تنوع آب‌وهوایی ایران را می‌توان در سه عامل جغرافیایی بررسی کرد:

۱- موقعیت جغرافیایی؛

۲- میزان ارتفاع و جهت کوهستان‌ها؛

۳- ورود توده‌های هوا به کشور.

(جغرافیای ایران، پژوهشی طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۸)

(علیرضا رضایی)

۱۸۸- گزینه «۳»

توده‌های مرطوب غربی: رطوبت دریایی مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دوره سرما به داخل ایران منتقل می‌کند و برف و باران به همراه دارد.

توده‌های مرطوب موسمی: برخی سال‌ها در دوره گرم از اقیانوس هند به ایران نفوذ می‌کند و موجب باران‌های سیلانی در جنوب شرق ایران می‌شود.

توده‌های گرم‌وخشک: در تابستان هوای گرم را از عربستان به ایران وارد می‌کند و باعث افزایش شدید دما می‌شود.

(جغرافیای ایران، پژوهشی طبیعی ایران، صفحه ۳۹)

(بهره میربلوکی)

(بهراد میربلوکی)

۱۹۴- گزینه «۱»

پس از سقوط تیسفون، بقایای ارتش ساسانی در جلو لا گرد هم آمدند و با مهاجمان جنگیدند، اما شکست خوردن و بسیاری از آنان کشته شدند.
(تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۸۲)

(علی محمد کریمی)

۱۹۵- گزینه «۴»

شعویان، گروهی از اندیشمندان، شاعران و نویسندهای ایرانی بودند که با سیاست تعصب و تفاخرطلبی قومی و قبیله‌ای امویان به مخالفت برخاستند و با استناد به آیات قرآن و روایات پیامبر، بر برابر اقوام تأکید می‌کردند. جنبش شعوی در دوره اول عباسیان در عراق فعال بود.

(تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۸۳ و ۸۶)

(فاطمه سفایی)

۱۹۶- گزینه «۱»

زیست‌بوم‌ها نواحی وسیع جغرافیایی هستند که در آن‌ها انواع خاص و مشابهی از گیاهان و حیوانات زندگی می‌کنند و به همین سبب، یک ناحیه را به وجود می‌آورند که از سایر نواحی متمایز می‌شود.

(جغرافیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۵۴)

(علیرضا رضایی)

۱۹۷- گزینه «۲»

گوشت‌خواران، مصرف‌کنندگان رده دوم در یک یوم سازگان هستند.

(جغرافیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۵۳)

(کلکور، سراسری اه)

۱۹۸- گزینه «۴»

با توجه به تأثیر ارتفاع بر پوشش گیاهی، هرچه ارتفاع افزایش می‌یابد، تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی و درجه رشد گیاهان و همچنین فصل رویش آن‌ها کمتر و کوتاه‌تر می‌شود.

(جغرافیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۵۷)

(علیرضا رضایی)

۱۹۹- گزینه «۱»

شرح عبارت‌های نادرست:

الف) میانگین دما در ساوان بیشتر از جنگل‌های تایگ است.
د) تولید خالص اولیه در زیست‌بوم جنگل‌های بارانی استوایی بیشتر از زیست‌بوم تونдра است.

(جغرافیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۷)

(فاطمه سفایی)

۲۰۰- گزینه «۳»

تنوع زیستی سواحل در اثر تمرکز زیاد جمعیت در سواحل و فعالیت‌های انسانی در معرض خطر قرار گرفته و از راهکارهای حفاظت از این نواحی، انتقال ماسه از نواحی دیگر به ساحل و ایجاد تپه‌های ماسه‌ای مصنوعی است.

(جغرافیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۶۱)

(کلکور، قارچ از کشور اه)

توده‌های مرطوب غربی، از سمت شمال و غرب رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دوره سرما به داخل ایران منتقل می‌کند و برف و باران به همراه دارد. این شرایط آب‌وهای برای فعالیت‌های نظامی نامطلوب است؛ زیرا آب‌وهای دارای رطوبت بالا طرح‌های نظامی، تاکتیک‌ها و تجهیزات نظامی، البسه و پشتیبانی از نیروها را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

(جغرافیا ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۹ و ۴۴)

۱۸۹- گزینه «۴»

توده‌های مرطوب غربی، از سمت شمال و غرب رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دوره سرما به داخل ایران منتقل می‌کند و برف و باران به همراه دارد. این شرایط آب‌وهای برای فعالیت‌های نظامی نامطلوب است؛ زیرا آب‌وهای دارای رطوبت بالا طرح‌های نظامی، تاکتیک‌ها و تجهیزات نظامی، البسه و پشتیبانی از نیروها را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

(جغرافیا ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۹ و ۴۴)

۱۹۰- گزینه «۲»

برای حل مشکلات محیط‌زیست کشور، مدیران، برنامه‌ریزان و مسئولان باید به «بعد مکانی» تصمیم‌گیری‌های خود توجه جدی کنند. عواملی چون کاهش ریش‌های جویی، «خشک‌شدن باتلاق‌ها» و مدیریت ضعیف منابع آب در این مناطق، باعث شکل‌گیری بحران ریزگردها شده است.

(جغرافیا ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۴۵)

تاریخ و جغرافیا (۲)

(سید علیرضا علویان)

۱۹۱- گزینه «۲»

عباسیان برای توجیه حقانیت و مشروعيت خلافت خویش، بر خویشاوندی و پیوندی که از طریق عباس بن عبدالمطلب با پیامبر داشتند، تأکید می‌کردند.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هرگز تازه در تاریخ بشر، صفحه ۶۶)

(علی محمد کریمی)

۱۹۲- گزینه «۱»

یکی از ویژگی‌های شاخص خلافت عباسیان، اجتناب از سیاست عرب‌گرایی بود که امویان دنیال می‌کردند. به همین دلیل، در این دوره، ایرانیان در کنار اعراب از جایگاه ممتازی در حکومت برخوردار شدند و نقش مهمی را در اداره امور خلافت به عهده گرفتند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هرگز تازه در تاریخ بشر، صفحه ۶۹)

(بهراد میربلوکی)

۱۹۳- گزینه «۲»

پیشینه تأسیس دیوان در دوران اسلامی به زمان عمر بن خطاب، خلیفه دوم یازمی‌گردد. او به پیشنهاد هرمزان، یکی از فرماندهان اسیر ایرانی، دیوان جُند (سپاه) را در مدینه تشکیل داد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هرگز تازه در تاریخ بشر، صفحه ۷۰)

توضیح نکات درس:

دقت کنید که اگر در صورت سؤال گفته شده بود مفهومی که مصدقی در جهان خارج ندارد در این صورت آن مفهوم می‌توانست ممکن‌الوجود باشد یا نباشد (ممتنع‌الوجود باشد) اما صورت سؤال کلمه ماهیتِ ممکن‌الوجود را ذکر کرده است.

(فلسفه (۲)، بهان مکنات، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(حسین آفوندی راهنمایی)

۲۰۴- گزینه «۳»

واجب‌الوجود خودش خودش را پدید نیاورده است و این گونه هم نیست که ضرورت وجودش پدید آمده باشد، بلکه ذاتش ضرورت وجود دارد و این ضرورت از ناحیهٔ غیر نیست همیشه بوده، هست و خواهد بود.

آنچه ممتنع‌الوجود نباشد می‌تواند واجب باشد و هم می‌تواند ممکن باشد.

(فلسفه (۲)، بهان مکنات، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(نیما پواهری)

۲۰۵- گزینه «۳»

رابطهٔ علیت یک رابطهٔ مقدم و پیش از وجود است، نه رابطه‌ای فرع و قائم بر وجود. معلوم پیش از رابطهٔ علیت موجود نیست و پس از این رابطه موجود می‌شود. پس نمی‌توان گفت که یک علتی وجود دارد و یک معلولی، و سپس بین آن‌ها رابطهٔ علیت برقرار می‌شود.

تکن: رابطهٔ علیت تنها رابطه‌ای نیست که با تجربه کشف نمی‌شود و غیرتجربی و عقلانی است (رد گزینه دوم).

(فلسفه (۳)، بهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(نیما پواهری)

۲۰۶- گزینه «۱»

علت چیزی است که به معلوم وجود می‌دهد و وجود معلوم متوقف بر وجود آن است؛ یعنی تا علت نباشد، معلوم هم پدید نمی‌آید. معلوم نیز چیزی است که وجودش را از چیزی دیگر که همان علت است می‌گیرد؛ یعنی در وجود خود، نیازمند دیگری است. پس رابطهٔ علیت رابطه‌ای وجودی است که در آن، یک طرف (علت) به طرف دیگر (معلوم) وجود می‌دهد. توجه داشته باشیم که رابطهٔ علیت، رابطه‌ای وجودی است؛ یعنی وجود یکی ضرورتاً وابسته به وجود دیگری است؛ یعنی مانند رابطهٔ دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آن‌ها دوستی برقرار می‌گردد. (یک طرف رابطه علت است و طرف دیگر خود رابطهٔ وجودی‌خشی.)

(فلسفه (۳)، بهان علی و معلولی، صفحه ۱۶)

فلسفه دوازدهم

۲۰۱- گزینه «۳»

سلب سه‌ضلعی بودن از مربع کاملاً ضرورت عقلی دارد و صدرصد صادق بوده و نوع قضیه وجودی است؛ یعنی عقل قطعاً قبول می‌کند که مربع سه‌ضلعی نیست.

در قضایای وجودی صدق قضیه اجتناب‌ناپذیر است؛ یعنی قضیه قطعاً از جهت عقلانی صادق و ضروری است.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در قضایا از نوع امتناعی کذب قضیه اجتناب‌ناپذیر است؛ یعنی قضیه صدرصد کاذب است و امتناع عقلی دارد.

گزینه «۲»: در قضایا از نوع امکانی است که عقل اجتنابی نسبت به صدق و کذب ندارد؛ یعنی ممکن است صادق یا کاذب باشد و ترجیحی نسبت به هیچ کدام ندارد.

گزینه «۴»: در قضایای وجودی عقل نسبت به پذیرش کذب آن امتناع دارد. نه صدق و صادق بودن قضیه را صدرصد قبول می‌کند.

(فلسفه (۲)، بهان مکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

(حسین آفوندی راهنمایی)

۲۰۲- گزینه «۳»

در صورتی که کیفیت قضیه امکانی را از سالبه به موجبه و یا بر عکس تغییر دهیم تفاوتی در نوع قضیه ایجاد نمی‌شود و همچنان امکانی باقی می‌ماند پس نمی‌تواند ایجابی یا امتناعی شود.

(فلسفه (۲)، بهان مکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

(سپاهنفرزاده صابری)

۲۰۳- گزینه «۳»

اگر ماهیتی ممکن‌الوجود را در نظر بگیریم؛ اما مصدق آن را در جهان نیاییم دلیل بر این نیست که این ماهیت ذاتاً نمی‌تواند موجود شود چراکه ممتنع‌الوجود بالذات نیست که ذاتش امتناع وجود داشته باشد.

اما سایر گزینه‌ها صحیح می‌باشد چراکه چنین ماهیتی هنوز از حالت تساوی نسبت به وجود و عدم خارج نشده؛ یعنی ذاتش ترجیحی بین وجود و عدم ندارد یا به عبارتی هنوز علتی که آن را از حالت امکانی دربیاورد موجود نیست.

(نیما چواهری)

«۲۰۹- گزینه»

دکارت معتقد بود که اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید و جزء اصول اولیه‌ای است که انسان آن را به طور فطری درک می‌کند. اما از نظر هیوم ما در اثر عادت ذهنی ناشی از تعاقب و پی‌درپی بودن حوادث به مفهوم علیت در ذهن خود می‌رسیم. این سخن هیوم با نظر فیلسوفان مسلمان نیز تقابل دارد که درک ما از علیت را ناشی از درک عقل بر مبنای اصول بدیهی نظیر امتناع اجتماع نقیضین می‌دانند.

از نظر فیلسوفان مسلمان عقل به اصل علیت و فروع آن (نظیر وجوب علی و معلولی) حکم می‌کند؛ اما هیوم که درک ما از علیت را ناشی از عادت ذهنی می‌داند به وجود رابطه ضروری و همیشگی بین موجودات قائل نیست و حکم‌دادن به وجود آن را یقینی نمی‌داند؛ بلکه رابطه علیت را صرفاً یک قرارداد و عادت ذهنی می‌داند.

این که نشانی از اصل علیت در حس و تجربه یافت نمی‌شود، سخنی است که هم دکارت و هم هیوم و هم فلاسفه مسلمان نظیر ابن سینا آن را قبول دارند و در این مورد اختلاف نظری ندارند.

نه فلاسفه مسلمان نه هیوم (و نه حتی دکارت) حکم به مصاديق علیت را کار عقل محض (عقل به تنهایی) نمی‌دانند. از نظر فیلسوفان مسلمان حس و تجربه و از نظر دکارت نیز تجربه و آموزش در آن دخیل است و هیوم نیز آن را ناشی از عادت ذهنی می‌داند.

(فلسفه (۲)، بیان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

(نیما چواهری)

«۲۱۰- گزینه»

ابیات موجود در گزینه‌های اول و دوم و سوم مربوط به اصل سنخت علت و معلول هستند که به نظم و انتظام جهان اشاره دارند و بیان می‌کند که بین علت و معلول تناسب و هماهنگی بهخصوصی برقرار است. اما بیت ذکر شده در گزینه چهارم بیانگر این است که هر معلولی علتی دارد و معلول خود به خود پدید نمی‌آید و می‌توان آن را متناسب با اصل وجوب علی و معلولی در نظر گرفت.

(فلسفه (۲)، بیان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

(نیما چواهری)

«۲۰۷- گزینه»

هیوم می‌گوید، بر اثر تکرار مشاهده خورشید و روشن شدن زمین، در ذهن ما چنین منعکس می‌شود که خورشید «علت» روشن شدن زمین است. او این حالت ذهنی را «تداعی» می‌نامد و می‌گوید تداعی چیزی جز یک امر روانی ناشی از توالی و پشت سرهم آمدن پدیده‌ها نیست. از این طریق است که ما پنداشتمایم یک رابطه ضروری میان طلوع خورشید و روشن شدن زمین برقرار است.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از نظر دکارت علیت جزء مفاهیم اولیه‌ای است که انسان آن را به طور فطری درک می‌کند؛ یعنی هر انسانی، با درکی از رابطه علیت متولد می‌شود و درک این رابطه نیاز به تجربه و یا آموزش ندارد؛ پس درک علیت نه عقلی است و نه تجربی.

گزینه «۲»: تجربه‌گرایان معتقدند که انسان از طریق حس به توالی پدیده‌ها پی‌می‌برد. (نه اصل علیت)

گزینه «۴»: تجربه‌گرایان می‌گویند که مثلاً چون زمین همواره با آمدن خورشید، روشن می‌شود و با ناپدید شدن آن، تاریک می‌گردد، انسان متوجه رابطه‌ای میان این دو پدیده شده و دانسته که تا خورشید نیاید، زمین هم روشن نمی‌شود، یعنی یک رابطه ضروری میان طلوع خورشید و روشن شدن زمین یافته است. (پس خود انسان آن را ضروری می‌پندرد)

(فلسفه (۲)، بیان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(سبا بهغزراهه صابری)

«۲۰۸- گزینه»

کسی که تجربه‌گرای محض است، در عمل نمی‌تواند از این نظر خود پیروی کند، زیرا بنابر اصل تجربه‌گرایی، اگر فرد تجربه‌گرا با پدیده‌های جدید روبرو شود، نمی‌تواند از این پدیده انتظار آثار خاص داشته باشد. اما در عمل این‌گونه نیست و همان فرد هم انتظار آثار خاص دارد، یعنی با پدیده‌های جدید که روبرو می‌شود، باز هم براساس اصل سنتخت با آن برخورد می‌کند؛ پس در واقع عمل براساس این اصل ناقض سخن او می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اصل سنتخت اصلی عقلانی است نه تجربی.

گزینه «۲»: شناخت تفاوت‌ها و تمایزها که با شناخت حسی صورت می‌گیرد. ارتباطی با مورد مطرح شده در صورت سؤال ندارد.

گزینه «۴»: عبارت صورت سؤال درباره خود اصل سنتخت است و این که آیا آن صرفاً متکی به تجربه است یا خیر، نه درباره یافتن و تشخیص مصاديق آن.

(فلسفه (۲)، بیان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

(حسن صدری)

«گزینه ۱» - ۲۱۵

آن چیزی که در قوت یک استقرای تعمیمی مؤثر است، تعداد «نمونه‌ها» نسبت به جامعه آماری است، نه تعداد خود «جامعه آماری». تعداد جامعه آماری اساساً در حوزه اختیار ما نیست. آن چیزی که به انتخاب ما بستگی دارد، تعداد نمونه‌ها و نسبت آن با جامعه آماری است. سایر گزینه‌ها از جمله شرایط استقرای قوی می‌باشد.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۷)

(نیما پواهری)

«گزینه ۱» - ۲۱۶

از استنتاج بهترین تبیین در علم، برای بررسی فرضیه‌های علمی استفاده می‌شود، نه رد یا اثبات نظریه‌های علمی. نظریه‌های علمی، قضایای کلی و عمومی به دست آمده از استقرای تعمیمی هستند، که می‌توان با قیاس آن‌ها را اثبات و یا با مثال نقض آن‌ها را ابطال کرد. در استنتاج بهترین تبیین همانند یک کارآگاه عمل می‌کنیم و با حذف تبیین‌های اشتباه، به بهترین تبیین دست می‌بابیم، نه اینکه صرفاً آن حالتی که به نظرمان درست می‌آید را حدس بزنیم.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۱ و ۴۹)

(نیما پواهری)

«گزینه ۲» - ۲۱۷

گزینه‌های اول و سوم و چهارم هر سه سؤالی هستند و جمله انشایی محسوب می‌شوند؛ بنابراین قضیه نیستند. در گزینه دوم دقت کنید که هرچند خود قسمت «امروز کجا بودی؟» به تنها بی سؤالی است و قضیه نیست؛ اما این صرفاً قسمتی از یک جمله اصلی تر است که باید آن را بررسی کنیم. جمله اصلی ذکر شده در گزینه دوم این گونه است: «علی از نرگس فلان چیز» را پرسید. جمله اصلی یک جمله خبری کامل بامعنا است، بنابراین تصدیق محسوب می‌شود. آن سؤال یک بخش مستقل نیست و صرفاً جزئی از آن جمله خبری به شمار می‌آید.

(منطق، قضیه هملی، صفحه ۵۵)

(نیما پواهری)

«گزینه ۴» - ۲۱۸

دقت کنید که در بررسی جملات هرآنچه که به شما داده شده است را بررسی کنید و از تغییر دادن اجزای آن خودداری کنید، مگر هنگامی که فعل جمله استنادی نیست و با تغییر دادن آن محصور باشید آن را استنادی کنید. مثلاً «علی می‌رود» را به «علی رونده است» تبدیل کنید. اما در این سؤال با چنین مشکلی مواجه نیستیم.

منطق

«گزینه ۴» - ۲۱۱

(حسین آفوندی راهنمایی)

روش مقابله با تمثیل ناروا (قياس مع الفارق) بیشتر از یک راه است.

۱- توجه به وجود اختلاف

۲- یافتن استدلال تمثیلی مخالف

هر چه وجود مشابهت میان دو امر بیشتر باشد استقرای تمثیلی قوی‌تر است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

«گزینه ۱» - ۲۱۲

(حسن صدری)

در این عبارت یک استدلال تمثیلی بیان شده است که در آن احساسات انسانی به جهت آسیب‌پذیر بودن آن به لیوان شیشه‌ای شباهت داده شده است. همچنین این استدلال تمثیلی منجر به مغالطة تمثیل ناروا شده است؛ زیرا می‌توان گفت لیوان شیشه‌ای صرفاً یک جسم شکننده است اما احساسات انسان، جسمانی نیستند (توجه به وجود اختلاف). در صورت بروز مشکل در احساسات انسان، می‌توان اتفاقاً با روشی درست به اصلاح و ترمیم آن پرداخت.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۴)

«گزینه ۴» - ۲۱۳

(کتاب آبی)

برای مقابله با تمثیل ناروا می‌توان از «توجه به وجود اختلاف» بهره برد. استدلال گزینه «۴» یک استدلال تمثیلی است که در نقد آن می‌توان به وجود اختلاف میان جامعه و بدن انسان اشاره کرد. استدلال‌های مطرح شده در گزینه‌های «۱» و «۳» و گزینه «۲» به ترتیب از نوع قیاس و استقرای تعمیمی است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

«گزینه ۱» - ۲۱۴

باید توجه داشت که این استدلال بر مبنای چند تجربه، حکم کلی صادر کرده است. به عبارتی فرد در چندین مورد تجربه کرده است که فارغ‌التحصیلان رشته فلسفه بازار کار نداشته‌اند و از آن نتیجه کلی گرفته که این رشته چنین است.

در استقرای تمثیلی حکم یک امر جزئی به امر جزئی دیگر سراابت داده می‌شود؛ در حالی که این عبارت به کل امر مورد نظر حکم داده است. (رد گزینه ۳)

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

(فرهاد قاسمی نژاد)

جامعه آتن در زمان سقراط متأثر از اندیشه سوفسقراطیان بود. آنان معتقد بودند که جهان را نمی‌توان شناخت و آنچه را که ما علم و دانش می‌نامیم، تنها ساخته و پرداخته ذهن ماست و تطابقی با واقعیت‌ها ندارد.

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه‌های ۳۶ و ۳۵)

«۲۲۲- گزینه ۲»

(سیا هعصرزاده صابری)

سقراط گفت ثروت فضیلت نمی‌آورد؛ بلکه این فضیلت است که باعث می‌شود هر چیز مفید برای فرد و جامعه به وجود آید.

تکات مهم درس:

رابطه ثروت و فضیلت از منظر سقراط یک رابطه یک‌سویه است نه دو سویه یعنی فضیلت منجر به ثروت می‌شود نه برعکس.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سقراط گفت دانای حقیقی فقط خدادست. دانای حقیقی را با داناترین آدمیان اشتباہ نگیرید.

گزینه «۲»: هیچ دستنوشته و اثری از سقراط باقی نمانده است؛ بلکه افالاطون حکایت‌گر زندگی اوست.

گزینه «۴»: در روش سقراطی از طریق پرسیدن سوالات هدفمند به مخاطب کمک می‌کنیم تا خودش حقیقت را بیان کند.

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۶)

«۲۲۳- گزینه ۳»

در عبارت اول، محمول ما «غیرفلز» و نسبت و فعل ما «است» می‌باشد.

در بررسی عبارت دوم به این نکته توجه کنید که گاهی در قضیه حملی محمول قبل از موضوع و موضوع پس از محمول ذکر می‌شود. باید دقیق کنید که کدامیک توضیح دیگری است و آن را محمول بگیرید. بنابراین محمول این قضیه «قهرمان شاهنامه» و نسبت آن «است» می‌باشد.

(منطق، قضیه هملی، صفحه ۵۶)

«۲۱۹- گزینه ۴»

وقتی محمول قضیه درباره لفظ موضوع صحبت کند ← قضیه شخصیه می‌شود.

تکت: تنها قضایای محصوره قابلیت سورپذیری دارند. گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» سورپذیر و محصوره‌اند. قریب به اتفاق = بیشتر یا اغلب = بعضی

(منطق، قضیه هملی، صفحه‌های ۵۱ و ۵۹)

«۲۲۰- گزینه ۲»

در قضیه محصوره مفهوم محمول بر تک‌تک مصادیق موضوع حمل می‌شود و معمولاً می‌توانیم برای آن سور (کم) در نظر بگیریم. در قضیه «دو ماشین در پارکینگ قرار دارد» می‌توان «دو» را جایگزین سور «بعضی» قلمداد کرد.

در واقع یعنی «بعضی ماشین‌ها در پارکینگ قرار دارند» و می‌توان محمول را بر تک‌تک مصادیق موضوع حمل کرد و مثلاً گفت: «ماشین الف در پارکینگ قرار دارد، ماشین ب در پارکینگ قرار دارد». در قضیه شخصیه محمول یک بار بر کل موضوع حمل می‌شود. عبارت «آزادی مفهومی زیبا و انسانی است» قضیه شخصیه محسوب می‌شود.

(منطق، قضیه هملی، صفحه‌های ۵۱ و ۵۹)

فلسفه یازدهم

«۲۲۱- گزینه ۴»

سقراط به روز داوری و جهان دیگر معتقد بود.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پس از ختم دادرسی سقراط به زندان منتقل شد.

گزینه «۲»: دانای حقیقی خدادست.

گزینه «۳»: سقراط هیچ کتابی ننوشت زندگی او حکایت واقعی فلسفه است.

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۶)

گزینه «۱»: این ادعایی بود که ملتوس در باب سقراط اظهار کرد و سقراط آن را نبذریفت و در برابر آن از خود دفاع کرد.

گزینه «۲»: ملتوس برای ادعای خود شواهدی ذکر کرد و در پایان از دادگاه برای سقراط درخواست مجازات مرگ نمود.

گزینه «۳»: ملتوس گفت جرم سقراط این است که خدایانی را که همه به آن‌ها اعتقاد دارند، انکار می‌کند و از خدایی جدید سخن می‌گوید! (نه اینکه خداناپاور است).

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه‌های ۳۹ تا ۳۸)

تشرییح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱»: همین که ما با طرف مقابل خود صحبت می‌کنیم، یا لیوان آبی را برمی‌داریم و می‌نوشیم، یا از عمل کسی خوشحال یا عصبانی می‌شویم، گویای آن است که ما به امکان شناخت خود پی‌برده‌ایم. پس کارهایی که انجام می‌دهیم نشانهٔ بداهت امکان شناخت است نه مفهوم شناخت.

گزینهٔ ۲»: گاهی همین امر بدیهی نیز، چه در گذشته و چه در زمان حاضر، انکار شده است. پس انکار امکان معرفت هم در گذشته و هم در حال حاضر رخ داده است.

گزینهٔ ۳»: البته ما می‌دانیم که حقایق بسیاری وجود دارد که هنوز انسان نتوانسته آن‌ها را بشناسد. همچنین ممکن است ما در توانایی خود برای شناخت برخی امور شک کنیم؛ این شک، غیر از شک در امکان اصل شناخت است؛ پس علتی برای شک در امکان شناخت نمی‌باشد.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۵، ۴۷ و ۴۸)

(نیما پواهری)

گزینهٔ ۱۹

همین که ما با طرف مقابل خود صحبت می‌کنیم، یا لیوان آبی را برمی‌داریم و می‌نوشیم، یا از عمل کسی خوشحال یا عصبانی می‌شویم، گویای آن است که ما به امکان شناخت خود پی‌برده‌ایم. آری اگر رفتاری غیر از این از ما سر می‌زد، می‌توانستیم بگوییم که در توانایی دانستن خود شک داریم. بنابراین پایه‌ای ترین و نخستین زمینهٔ درک ما از اصل امکان شناخت، پذیرش واقعیت مستقل از ذهن و ارتباط با اشیای گوناگون است.

به عبارت دیگر ما قبل از هرگونه شناخت در مورد امور مختلف این اصل را پذیرفته‌ایم که اشیا پیرامون ما ساختگی و تخیلی نیست؛ بلکه واقعیتی مستقل از ذهن است.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحهٔ ۴۷)

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

گزینهٔ ۴۰

تصحیح و تکمیل دانش که منجر به پیشرفت دانش شده است؛ دلیلی بر توانایی بشر (امکان شناخت) برای رسیدن به معرفت است.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحهٔ ۴۸)

(نیما پواهری)

«۲۲۵- گزینهٔ ۳»

سقراط گفت: «اما این افtra، که من منکر خدا باشم، وارد نیست. از تو می‌پرسم: آیا ممکن است که کسی صفات و امور مربوط به انسان را پیذیرد، اما منکر وجود انسان باشد؟ آیا کسی پیدا می‌شود که علم و قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد ولی وجود خداوند را منکر شود؟». بنابراین او باور و اعتقادش به خداوند را از طریق قائل‌بودن خود به آثار و لوازم او اثبات کرد. اما دقت کنید که این جمله بدين معنی نیست که لوازم یک امر بر آن تقدم دارند و قبل از آن هستند. قاعده‌تاً ابتدا خود امر وجود دارد و سپس لوازم آن. سقراط نیز بر پایهٔ این اصل است که دارد با دیدن معلول وجود علت را اثبات می‌کند. پس سیر استدلال سقراط را از پیش‌فرض استدلال او تفکیک کنید.

(فلسفهٔ یازدهم، زندگی براساس اثربخش، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۷)

(حسن صدری)

«۲۲۶- گزینهٔ ۳»

اینکه به سمت چیزی می‌رویم یا از چیزی دور می‌شویم و اینکه می‌کوشیم از خطوات فاصله بگیریم، همهٔ این‌ها نشانهٔ «توانایی» ما در دانستن یا همان «امکان» دانستن و امکان شناخت چیزهاست.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحهٔ ۴۵)

(حسن صدری)

«۲۲۷- گزینهٔ ۲»

معنا و مفهوم شناخت بدیهی و روشن است و نیازی به تعریف ندارد. هر مفهومی که بدیهی باشد، از نظر منطقی آوردن تعریف مفهومی برای آن ناممکن است، زیرا این گونه مفاهیم علاوه بر اینکه بدون تعریف نیز برای ما روشن هستند و نیازمند به تعریف نیستند، خود پایه و اساس تعریف سایر چیزها قرار می‌گیرند و مفهومی پایه‌ای تر از آن‌ها نیست که بتوان به واسطه آن مفاهیم پایه‌ای، این مفاهیم بدیهی را تعریف کرد؛ اما می‌توان تعریف لفظی لغوی از آن‌ها ارائه داد.

(فلسفهٔ یازدهم، امکان شناخت، صفحهٔ ۴۶)

(سبا بعفترزاده صابری)

«۲۲۸- گزینهٔ ۴»

گرگیاس می‌گوید: اولاً چیزی وجود ندارد. ثانیاً اگر وجود داشته باشد هم برای انسان قابل شناخت نیست و انسان ابزار شناخت آن را ندارد. ثالثاً اگر برای انسان قابل شناخت باشد، نمی‌تواند آن را به دیگری بیاموزد و منتقل نماید. پس بهتر ترتیب: ۱- اصل واقعیت ۲- اصل امکان شناخت واقعیت ۳- اصل امکان انتقال شناخت و یادگیری را انکار کرد.

(کتاب آبی)

«گزینه» ۲۳۳

همه استدلال‌های مطرح شده به جز گزینه «۳»، استقرای تعمیمی هستند. این باور وجود دارد که کدن موی سفید باعث زیادتر شدن آن می‌شود. در اینجا مشتری (که از سفید شدن موهای ریش خود ناراضی است) از مشاهدت دو نوع مو در ظاهر و این که صرفاً در رنگ متفاوت‌اند، نتیجه گرفته است که موی سیاه هم با کدن، زیاد می‌شود. پس با یک استقرای تمثیلی مواجهیم.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در اینجا فرد با استناد به مواردی مشخص و جزئی که یاد پدرش افتاده است (و تعمیم آن به زمان‌های آینده) حکم کلی به دست آورده است که هرگونه یاد پدرش، باعث غمگین شدن اوست (و بنابراین نباید بر سر خاک او برود!). بنابراین استقرایی تعمیمی است.

گزینه «۲»: شبیه توضیح گزینه «۱» (دیدن موارد جزئی از مؤمن بودن اهالی یک شهر و تعمیم حکم کلی مؤمن بودن به تمامی اهالی آن شهر) گزینه «۴»: مانند گزینه‌های «۱» و «۲» (دیدن چند مورد جزئی از اعتیاد اهالی سینما و تعمیم حکم کلی به همه سینماگران)

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۱۴۵ تا ۱۴۷)

(کتاب آبی)

«گزینه» ۲۳۴

در صورتی که از مقدمات کلی به نحو ضروری به نتیجهٔ جزئی‌تر برسیم، استدلال را «قیاسی» می‌نامند. استدلال این گزینه «تمثیلی» است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۴۵)

(علیرضا نصیری)

«گزینه» ۲۳۵

استنتاج بهترین تبیین در زندگی روزمره و همچنین برخی فرضیه‌های علمی کاربرد دارد. مثلاً وقتی می‌خواهیم بفهمیم که کدام لباس برای شرکت در میهمانی مناسب‌تر است و با بررسی موارد به نتیجهٔ می‌رسیم از این روش استفاده کردیم. یا وقتی در علم پزشکی می‌خواهند بیماری یک فرد را تشخیص دهند و با حذف کردن بیماری‌های مختلف به نتیجهٔ می‌رسند نیز از استنتاج بهترین تبیین بهترین بهره جسته‌اند.

عمل رو سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حتی اگر همه حالت‌های ممکن به حصر عقلی نیز بررسی شوند و همه حالت‌ها به جز یکی با قطعیت رد بشوند باز هم استنتاج بهترین تبیین به قیاس تبدیل نمی‌شود.

منطق

«گزینه» ۲۳۱

بررسی عبارت‌ها:

عبارت «۱»: در اینجا از شباهت پردازنده‌های تلفن همراه حکم به شباهت آن‌ها در قدرت پردازشی داده است؛ در نتیجه با این که استدلال تمثیلی هست، ولی مغالطه‌آمیز نیست.

عبارت «۲»: اینکه از نمای بیرونی یک ساختمان، بخواهیم متراز و اندازه این دو را مانند هم بدانیم، مغالطهٔ تمثیل ناروا ایجاد می‌کند.

عبارت «۳»: این مورد یک استدلال تمثیلی نیست. از اینجا با بررسی چند فیلم جنایی، حکم بی کیفیت بودن آن را به کل فیلم‌های جنایی تعمیم داده پس یک استدلال تعمیمی است و امکان وجود تمثیل ناروا در استقرای تعمیمی وجود ندارد.

عبارت «۴»: در این مورد از شباهت رنگ جلد دو کتاب، حکم به شباهت محتوای آن دو شده است؛ بنابرین تمثیل ناروا وجود دارد.

بنابراین در این سؤال، در مجموع دو بار مغالطهٔ تمثیل ناروا به کار رفته است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۱۴۳)

(علیرضا نصیری)

«گزینه» ۲۳۲

مغالطه به کار رفته در استدلال صورت سؤال، تمثیل نارواست. در این استدلال از مشابهت دو نفر در قد صرفاً، حکم به مشابهت آن‌ها در والیبال بازی کردن شده است. برای مقابله با تمثیل ناروا دو راه وجود دارد؛ یافتن استدلال تمثیلی مخالف و توجه به وجود تفاوت. در گزینه سوم عنوان شده با این که قد این دو نفر برابر است اما مهارت در والیبال نیاز به عوامل دیگری همچون تمرین، استعداد، علاقه و ... دارد. این گزینه را می‌توان به عنوان بیان وجود تفاوت پذیرفت. اما باقی گزینه‌ها شرایط یک استقرای تعمیمی قوی را بیان کرده‌اند.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۱۴۴)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این گزینه معادل «اگر درس بخوانی، مردود نمی‌شوی» است.

گزینه «۲»: این گزینه معادل «اگر مردود شوی، درس نخوانده‌ای» است.

گزینه «۳»: این گزینه معادل «اگر مردود نشوی، درس نخوانده‌ای» است.

(منطق، قضیه هملی، صفحه ۵۶)

(علیرضا نصیری)

۲۴۰- گزینه «۳»

قضایای حملی محصوره، یا جزئیه هستند و یا کلیه. در قضایای کلیه محمول بر تمام مصاديق موضوع حمل می‌شود و در قضایای جزئیه تنها بر برخی از مصاديق موضوع در نتیجه با توجه به صورت سؤال، ما باید به دنبال یک قضیه جزئیه باشیم. سور «هر» در قضایای موجبه، سور کلی است اما اگر در قضایای سالبه مطرح شود، معنی جزئیه می‌دهد. به عنوان مثال قضایای «هر الف ب نیست» و «بعضی الف ب نیست» یک معنی می‌دهند و یک قضیه محسوب می‌شوند. با توجه به این موضوع، گزینه «۳» یک قضیه جزئیه خواهد بود. قضیه «هر ناطقی انسان نیست» با «بعضی ناطق‌ها انسان نیستند» برابر است.

(منطق، قضیه هملی، صفحه ۵۱)

گزینه «۳»: هیچ یک از انواع استقرا یقین آور نیستند.

گزینه «۴»: درست است که حمایت مقدمات از نتیجه نسبی است، اما این

موضوع بدین معنا نیست که نتیجه همواره غلط و غیرواقعی خواهد بود.

نتیجه به دست آمده بالاخره یکی از حالاتی است که امکان وقوع در واقعیت

را دارد.

(منطق، اقسام استقلال استقرایی، صفحه‌های ۴۹ و ۴۸)

۲۴۶- گزینه «۳»

در قضیه حملی، صفتی یا حالتی از چیزی بیان می‌شود و همیشه محمول بر

موضوع حمل می‌شود و به آن نسبت داده می‌شود.

(منطق، قضیه هملی، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

۲۴۷- گزینه «۱»

قضیه‌ای محصوره است که موضوع آن شخص یا چیز یا مجموعه معینی نباشد و شامل افراد و چیزهای متعدد گردد.

نکته: برای تشخیص قضیه شخصیه از محصوره از قابلیت سورپذیری می‌توان استفاده کرد. تنها گزینه «۱» است که می‌تواند سور کلی یا جزئی داشته باشد پس محصوره است.

(منطق، قضیه هملی، صفحه ۵۱)

۲۴۸- گزینه «۴»

اگر موضوع قضیه‌ای حملی شامل فرض افراد متعدد بشود (یعنی کلی باشد)

آن قضیه می‌تواند محصوره باشد و ممکن است سالبه یا موجبه و کلی یا

جزئی باشد. در صورتی که شخص یا چیز یا مجموعه معینی باشد شخصیه

است.

(منطق، قضیه هملی، صفحه‌های ۵۹ و ۵۸)

۲۴۹- گزینه «۴»

قضیه شرطی «اگر درس نخوانی مردود می‌شوی» را می‌توان معادل قضیه

حملی «هر کس درس نخواند مردود می‌شود». دانست. در تبدیل قضیه

شرطی به حملی یا برعکس ترتیب ارکان قضیه باستی حفظ شود.

$$a_1 r^2 = 3 \Rightarrow a_1 (r)^2 = 3 \Rightarrow a_1 = \frac{3}{r^2} = \frac{1}{3}$$

جمله دوم برابر است با:

$$a_2 = a_1 r = \frac{1}{3} \times 3 = 1$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۹ تا ۷۴)

(امیر زراندوز)

«۴» - گزینه ۴

$$S_n = \frac{n}{2} (2a_1 + (n-1)d), a_{10} = 43$$

$$S_9 = 207 \Rightarrow 207 = \frac{9}{2} (2a_1 + (9-1)d)$$

$$\Rightarrow 414 = 18a_1 + 72d \xrightarrow{+18} 22 = a_1 + 4d$$

$$\begin{cases} a_1 + 4d = 22 \\ a_1 + 9d = 43 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a_1 - 4d = -22 \\ a_1 + 9d = 43 \end{cases} \Rightarrow 5d = 20 \Rightarrow d = 4$$

$$a_1 + 4d = 22 \Rightarrow a_1 + 4 \times 4 = 22 \Rightarrow a_1 + 16 = 22 \Rightarrow a_1 = 2$$

$$\Rightarrow a_3 = a_1 + 2d = 2 + 8 = 15$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۰)

(علیرضا عبری)

«۴» - گزینه ۴

ابتدا جمله اول و سپس مجموع جملات را به دست می‌آوریم:

$$a_{35} = 150, d = 3$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

$$a_{35} = a_1 + (34)3$$

$$150 = a_1 + 102 \Rightarrow a_1 = 150 - 102 = 48$$

$$S_{35} = ?: S_n = \frac{n}{2} (a_1 + a_n)$$

$$S_{35} = \frac{35}{2} (48 + 150) = \frac{35}{2} \times 198 = 3465$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۰)

(محمد ابراهیم توزنده‌جانی)

«۱» - گزینه ۱

$$a_1^2 + a_2^2 + a_3^2 = a_2^2 + a_3^2 + a_4^2 + 2$$

$$\Rightarrow a_2^2 - a_1^2 + a_2^2 - a_3^2 + a_3^2 - a_4^2 = -2$$

$$\Rightarrow (a_2 - a_1)(a_2 + a_1) + (a_3 + a_2)(a_3 - a_2) = -2$$

$$+ (a_4 - a_3)(a_4 + a_3) = -2$$

$$\Rightarrow a(a_2 + a_1) + a(a_3 + a_2) + a(a_4 + a_3) = -2$$

(محمد بعیدی‌ای)

ریاضی و آمار (۳)

«۴» - گزینه ۴

ابتدا قدر نسبت و جمله اول را به دست می‌آوریم:

$$d = \frac{a_m - a_n}{m-n} = \frac{a_9 - a_2}{9-2} = \frac{-17-4}{9-2} = -\frac{21}{7} = -3$$

$$a_7 - d = a_1 \Rightarrow 7 - (-3) = 7 = a_1$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_n = 7 + (n-1) \times (-3)$$

$$\Rightarrow a_n = 7 - 3n + 3 = 10 - 3n$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۰)

(محمد رضا سپوری)

«۴» - گزینه ۴

با توجه به سؤال داریم:

$$a, \dots, -7 \Rightarrow n = 8, d = -3, a_1 = a, a_8 = -7, a_5 = ?$$

$$a_8 = a_1 + 7d \Rightarrow -7 = a + 7 \times (-3) \Rightarrow a = -7 + 21 = 14$$

$$a_5 = a_1 + 4d = 14 + 4 \times (-3) = 14 - 12 = 2$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۰)

(امیر زراندوز)

«۴» - گزینه ۴

ابتدا جمله اول و نسبت مشترک را به دست می‌آوریم، برای این کار a_n را

به ازای $n=1$ و $n=2$ به دست می‌آوریم تا جملات اول و دوم به دست آیند. سپس با تقسیم جمله دوم به جمله اول، نسبت مشترک نیز به دست می‌آید:

$$a_n = 3 \left(-\frac{1}{2} \right)^{n-2} \begin{cases} n=1 \Rightarrow a_1 = 3 \left(-\frac{1}{2} \right)^0 = 3 \times 1 = 3 \\ n=2 \Rightarrow a_2 = 3 \left(-\frac{1}{2} \right)^2 = 3 \times \frac{1}{4} = \frac{3}{4} \end{cases}$$

$$\Rightarrow r = \frac{a_2}{a_1} = \frac{\frac{3}{4}}{\frac{1}{2}} = \frac{1}{4} \Rightarrow a_1 + r = 3 + \frac{1}{4} = 3 + 0 / 25 = 3 / 25$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۹ تا ۷۴)

(کلودیوس دادی)

«۴» - گزینه ۴

ابتدا قدر نسبت را به دست می‌آوریم:

$$\frac{a_8}{a_3} = \frac{729}{3} \Rightarrow \frac{a_1 r^7}{a_1 r^2} = 243 \Rightarrow r^5 = 243 \Rightarrow r = 3$$

علوم و فنون ادبی (۳)

(سیدار غلامپور)

گزینه «۴» - ۲۵۱

در این گزینه ایهام وجود دارد نه ایهام تناسب.

بو: ۱- به معنی رایحه و ۲- امید و آرزو که در هر دو معنی قابل قبول است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مدام ۱- به معنی همیشگی که در این معنی قابل قبول است.

۲- نوعی شراب که در این معنی با بزم و قدح تناسب دارد.

گزینه «۲»: مهر ۱- عشق ۲- خورشید که در این جا مد نظر نیست و با

کلمه «مه» تناسب دارد.

گزینه «۳»: تار ۱- تاریک ۲- تار مو که در این جا مد نظر نیست و با زلف

تناسب دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بربع معنوی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

(کاظم کاظمی)

گزینه «۴» - ۲۵۲

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صفا: ۱- یکرنگی و صمیمیت ۲- نام مکانی در مکه / خلیل: ۱-

دوست صادق ۲- لقب حضرت ابراهیم (ع) (۲ مورد)

گزینه «۲»: دوات: ۱- داروی تو ۲- مرکب و جوهر (۱ مورد)

گزینه «۳»: سیه‌دل: ۱- نامه‌بان و بی‌رحم ۲- صفت چشم (که وسط آن

سیاه است) / مردمان: ۱- افراد ۲- مردمک‌های چشم (۲ مورد)

گزینه «۴»: مقام: ۱- مکان و جایگاه ۲- پرده موسیقی / آهنگ: ۱- نغمه ۲-

قصد / حجاز: ۱- سرزمین عربستان ۲- یکی از دوازده مقام موسیقی / راه:

۱- طریق ۲- نغمه و پرده موسیقی / عراق: ۱- کشور عراق ۲- مقامی در

موسیقی / راست: ۱- مستقیم ۲- یکی از هفت دستگاه موسیقی ایرانی (۶

(مورد)

(علوم و فنون ادبی (۳)، بربع معنوی، صفحه‌های ۱۹ و ۹۰)

(کتاب آبی)

گزینه «۳» - ۲۵۳

باز» ایهام تناسب دارد: ۱- دوباره ۲- نوعی پرندۀ شکاری که در این معنا با

کلمات «چنگال»، «مرغ» و «هما» تناسب دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بربع معنوی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

$$5(a_1 + a_2 + a_3 + a_4 + a_5 + a_6) = -2$$

$$\Rightarrow a_1 + a_2 + a_3 + a_4 + a_5 + a_6 = -\frac{2}{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۸)

گزینه «۳» - ۲۴۸

در دنباله $a_{n-1} = 2n$, جمله اول برابر ۱ و جمله دوم برابر ۳ است، پس

اختلاف مشترک ۲ است:

$$\begin{aligned} & \frac{2}{a_1 a_2} + \frac{2}{a_2 a_3} + \dots + \frac{2}{a_{12} a_{13}} = \\ & \frac{d}{a_1 a_2} + \frac{d}{a_2 a_3} + \dots + \frac{d}{a_{12} a_{13}} \\ & = \frac{a_2 - a_1}{a_1 a_2} + \frac{a_3 - a_2}{a_2 a_3} + \dots + \frac{a_{13} - a_{12}}{a_{13} a_{12}} \\ & = \frac{1}{a_1} - \frac{1}{a_2} + \frac{1}{a_2} - \frac{1}{a_3} + \dots + \frac{1}{a_{12}} - \frac{1}{a_{13}} \\ & = \frac{1}{a_1} - \frac{1}{a_{13}} = \frac{1}{1} - \frac{1}{2(13)-1} = 1 - \frac{1}{25} = 0 / 96 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

گزینه «۱» - ۲۴۹

(اسماعیل میرزاپی)

$$S_n = 2n^2 - n$$

$$S_2 = a_1 + a_2 = 2(2)^2 - 2 = 6$$

$$\Rightarrow a_1 = S_1 = 2(1)^2 - 1 = 1$$

$$a_1 = 1 \rightarrow a_2 = 5 \Rightarrow d = 5 - 1 = 4$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

$$\Rightarrow a_n = 1 + (n-1)4$$

$$\Rightarrow a_n = 1 + 4n - 4 \Rightarrow a_n = 4n - 3$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

گزینه «۴» - ۲۵۰

(محمد بهیرایی)

با توجه به آن که $a_1 = 2$ و $a_4 = 54$ است. بنابراین:

$$\frac{a_4}{a_1} = \frac{a_1 r^3}{a_1} = r^3 \Rightarrow r^3 = \frac{54}{2} = 27 \Rightarrow r = 3$$

$$\Rightarrow a_5 = a_1 r^4 = 2 \times 3^4 = 2 \times 81 = 162$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفطی، صفحه‌های ۷۸ تا ۷۳)

(کتاب آبی)

«۲۵۸- گزینه ۲»

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اغراق: کوه از غصه چون پر کاه شدن

گزینه «۳»: اغراق: زیبایی معشوق

گزینه «۴»: اغراق: بوی عطر باعث بیدار شدن انسان می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بربع معنوی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۹)

(فرهار علم نزار)

«۲۵۹- گزینه ۴»

در بیت «ب»، عشق، مس وجود سعدی را به زر (طلا) بدل کرده است و این چنین او را کمال بخشیده است. در بیت «د» نیز، عاشقی که جانش را به پای معشوق ریخته، مقامی والا در حد ستاره عیوق دارد.

تشرییم دیگر ایات:

بیت «الف»: سعدی در این بیت از سختی‌های راه عشق و بلاخیزبودن آن می‌گوید.

بیت «ج»: شعر در مدح پادشاه است و می‌گوید که افراد عالی مقام از وقتی نفع خدمت کردن به پادشاه را فهمیدند، از جستجوی اکسیر (برای کیمی‌گری و رسیدن به طلا) دست کشیدند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۹۶)

(فرهار فروزان کیا)

«۲۶۰- گزینه ۴»

مفهوم کلی ایات این گزینه، باورنکردن بیوفایی یار در آغاز آشنایی است.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفهوم کلی بیت نخست، تأکید بر کسب معرفت عرفانی، برای رسیدن به مقام ارشاد خلق است، در حالی که در بیت دوم، این امر مورد نکوشش واقع می‌شود.

گزینه «۲»: مفهوم کلی بیت نخست، ریختن دندان‌های رودکی به نشانه پیری است، در حالی که در بیت دوم این گزینه، فرخی از لب و دندان یار می‌گوید و اینکه می‌خواهد جان را فدای او کند.

گزینه «۳»: مفهوم کلی بیت نخست، آسیب‌دیدن از سرنوشت و باور به قضا و قدر است، اما در بیت دوم این گزینه، سعدی بر این باور است که چون کمان دار ازی از او حمایت می‌کند، تیرهای سرنوشت یک‌به‌یک بی‌اثر می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۹۳)

(پاسین مهریان)

«۲۵۴- گزینه ۴»

در این بیت، فردوسی توصیفی اغراق‌آمیز از بزرگی لشکر کاووس‌شاه ارائه داده است: از زیادی افراد لشکر کاووس، کوه و صحراء دیگر مشخص نبود و در همه‌جا، سربازان سپاه او بودند.

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: توصیفی است از این که سپاه از دشت، به سمت دریا رفتند.

گزینه «۲»: توصیفی از تجهیز اسب‌های سپاه به افسار و زهرآگین کردن نوک نیزه‌ها است که هیچ اغراقی در آن دیده نمی‌شود.

گزینه «۳»: توصیفی است از آن که فیل‌ها دور تا دور سپاه ایستاده‌اند و همانند حصاری از مرکز سپاه محافظت می‌کنند و توصیفی اغراق‌آمیز نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بربع معنوی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۹)

(کتاب آبی)

«۲۵۵- گزینه ۴»

«رود» ایهام دارد: ۱- رودخانه ۲- نام نوعی ساز

(علوم و فنون ادبی (۳)، بربع معنوی، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

(سیدعلیرضا علویان)

«۲۵۶- گزینه ۲»

اغراق: آتش در عالم زدن، ایهام؛ درنگیرد ۱- تأثیر نکردن ۲- شعله‌ور نشدن)

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد اغراق

گزینه «۳»: فاقد ایهام (ایهام تناسب دارد)

گزینه «۴»: فاقد اغراق

(علوم و فنون ادبی (۳)، بربع معنوی، صفحه‌های ۸۱ تا ۹۰)

(کتاب آبی)

«۲۵۷- گزینه ۲»

شاعر در لطف و نازکی بدن یار اغراق کرده است.

آرایه‌های سایر ایات:

گزینه «۱»: مصراع اول بیت لف و نشر مرتب دارد.

گزینه «۳»: «دشمن» و «دوست»، «مست» و «مستور» تضاد دارند.

گزینه «۴»: «مالک دینار» ایهام دارد: ۱- اسم فردی ۲- صاحب ثروت

(علوم و فنون ادبی (۳)، بربع معنوی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۹)

- برخی جامعه‌شناسان در رویکرد اول، معتقدند که نابرابری اجتماعی برای

بقای جامعه ضرورت دارد. از نظر آنان نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود.

- در رویکرد دوم، عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد.

- با اینکه طرفداران قشریندی اجتماعی رقابت را در زندگی اجتماعی، ضروری می‌دانند اما از این نکته مهم غفلت می‌کنند که در رقابت عادلانه باید نقطه شروع رقابت، یکسان باشد.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۴)

(ریهانه امینی)

گزینه «۳» - ۲۶۴

متون تصدیق شده:

در رویکرد عادلانه، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود و جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند. بدین منظور دولت باید نیازهای ضروری همه افراد را تأمین کند. این رویکرد نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق. طرفداران آن به دنبال برقراری عدالت اجتماعی هستند اما به بهانه عدالت اجتماعی، آزادی افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه ۷۷)

(ریهانه امینی)

گزینه «۳» - ۲۶۵

تشرییم موارد نادرست:

- در مدل کمونیستی، برابری و در مدل لیبرالی، رقابت مطرح است.
- رویکرد دوم به نابرابری اجتماعی بر آن است که نابرابری‌ها نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان افرادند.
- رویکرد اول به نابرابری اجتماعی بر آن است که قشریندی پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود دارد.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶ و ۷۸)

(ریهانه امینی)

جامعه‌شناسی (۳)

گزینه «۴» - ۲۶۱

تشرییم گزینه نادرست:

در طول تاریخ، بسیاری از فرهنگ‌ها و جوامع، تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی را بهانه‌ای برای نابرابری‌های اجتماعی قرار داده‌اند. عده‌ای در مخالفت با این نوع برخوردها، همه تفاوت‌ها و نابرابری‌ها را نابرابری اجتماعی می‌پنداشتند و همه نابرابری‌های اجتماعی را نیز مضر و مخرب می‌دانند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

(ریهانه امینی)

گزینه «۴» - ۲۶۲

تشرییم مورد نادرست:

رویکرد دوم: اندیشمندان اجتماعی که مخالف قشریندی اجتماعی هستند، معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست، بلکه نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست و باید با آن مبارزه کرد. اینان عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد. از نظر آنان، مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه، نابرابری اجتماعی شده است، بنابراین برای ایجاد برابری، باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت، مخالفان قشریندی گمان می‌کنند، اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و به این ترتیب، همگان شرایطی یکسان خواهند داشت.

در این رویکرد، نقطه شروع رقابت یکسان می‌شود اما راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۳، ۷۴، ۷۵ و ۷۶)

(ریهانه امینی)

گزینه «۴» - ۲۶۳

تشرییم موارد:

- جوامع مختلف برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی راهکارها و راه حل‌های مختلفی را در پیش می‌گیرند از جمله:

گرفتن مالیات از اقشار برخوردار
پرداخت یارانه به اقشار کم برخوردار

(مرتفعی کاظم شیرودی)

گزینه «۳» - ۲۶۹

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مستثنی منه وجود ندارد، بنابراین واژه «فقط، تنها» باید بر سر اسم بعد از **الا** بیاید. (صحیح: فقط دیگران درختانی را کاشتند تا ما از میوه‌هایش بخوریم).

گزینه «۲»: کان + مضارع = ماضی استمراری. (صحیح: این دو بازیکن وانمود می‌کردند که خوب بازی می‌کنند). («بودند که» اضافی است).

گزینه «۴»: پس از «کل»، «مأمور» آمده و ترجمه آن «هر رهروی» است، «نور علمه» به معنای «نور دانشش» است.

(پیروز و فان)

گزینه «۴» - ۲۷۰

«کشاورزان فقط نهال گرد و خواهند کاشت»: **الفَلَاحُونَ لَنْ يَغْرِسُوا إِلَّا فَسِيلَةً**
الجُوزَ - لَنْ يَغْرِسَ الْفَلَاحُونَ إِلَّا فَسِيلَةً الجوز - **الجُوزَ لَنْ يَغْرِسَ إِلَّا فَسِيلَةً**
 (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «در کشتزار وسیعشان»: **فِي حَقْلِهِمُ الْوَسِيعِ،**
فِي حَقْلِهِمُ الْوَسِيعِ (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

(کتاب آبی - با تغییر)

گزینه «۱» - ۲۷۱

در صورت سؤال اشاره شده است که « حاجت‌های مردم به شما نعمتی از جانب خداوند است!» که این مفهوم با مفهوم عبارت گزینه «۱»: «همه مردم باید به خاطر شکرگزاری از خداوند به دیگران کمک کنند» تناسب بیشتری دارد.

(مفهوم)

(پیروز و فان)

گزینه «۲» - ۲۷۲

در گزینه «۲»، «المصنوع» اسم مکان بوده و به صورت «المصنوع» صحیح است، همچنین «العامل» اسم فاعل است و باید به شکل «العامل» حرکت‌گذاری شود.

(فقط هر کات)

عربی زبان قرآن (۳)

گزینه «۴» - ۲۶۶

«قد یسبب»: گاهی سبب می‌شود، گاهی باعث می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «مشائل کثیرة فی البيئة»: مشکلات بسیاری در محیط زیست (رد گزینه‌های ۲ و ۳؛ در گزینه «۲» ترکیب «مشائل کثیرة» به نادرستی ترجمه شده و در ترجمه فارسی گزینه «۳»، عبارت «فی البيئة» با ترکیب «تلوت الهواء» ترجمه شده که نادرست است و باید بعد از «مشائل کثیرة» «می‌باشد» / «بیدد نظام الطبيعة تهدیداً»: نظام طبیعت را بی‌گمان تهدید می‌کند، قطعاً نظام طبیعت را تهدید می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) (در اینجا واژه «تهدیداً» مفعول مطلق تأکیدی است و باید به شکل تأکیدی ترجمه شود) / «أنفسنا و البيئة»: خود و محیط زیست (رد گزینه «۲») / «ترافق مراقبة كثيرة»: بسیار مراقبت کنیم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) (در اینجا واژه «مراقبة» مفعول مطلق نوعی است و باید با قید «بسیار» ترجمه شود، در گزینه «۳» هم فعل «ترافق» نادرست ترجمه شده است).

(ترجمه)

گزینه «۱» - ۲۶۷

«عادت»: بازگشت (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «بعد اعتاقها»: پس از آزادی اش / «ما دعّت»: دعوت نکرد (رد گزینه «۳») / «إِلَى الإِسْلَامِ»: به اسلام نکن: هنگامی که جمله پیش از «إِلَى» منفی است و مستثنی منه نیز در آن ذکر نشده است، می‌توانیم عبارت را با لفظ «تنها، فقط» و به صورت مثبت و مؤکّد هم ترجمه کنیم، ما دعّت إِلَى: تنها دعوت کرد (رد سایر گزینه‌ها) (ترجمه)

(پیروز و فان)

گزینه «۴» - ۲۶۸

«لا تُكِثِروا إِكْثَاراً كَثِيرًا»: بسیار زیاده روی نکنید (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «المُبَيِّدات الرَّاعِيَةُ الْأَتِيَ»: آفت‌کش‌های کشاورزی که / «تلوت»: آلوده می‌کنند (رد گزینه «۲») / «الْمُنْتَجَاتُ الزَّرَاعِيَّةُ»: محصولات یا تولیدات کشاورزی / «لأنَّهَا»: زیرا، برای اینکه آن‌ها (رد گزینه «۱») / «مُهَدَّدَة»: تهدید کننده (رد گزینه «۱») / «نِظامُ الطَّبِيعَةِ»: نظام طبیعت (رد گزینه «۱») (ترجمه)

فلسفه دوازدهم

(کیمیا طهماسبی)

گزینه «۴» ۲۷۶

علت مخالفت برخی جریان‌های فکری در جهان اسلام با فلسفه این بود که به اعتقاد آن‌ها، عقاید کسانی مثل سقراط، افلاطون و ارسسطو با عقاید اسلامی سازگار نیست؛ پس به خاطر داشته باشد ناسازگاری عقاید علت آن است نه خود فلاسفه.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه- قسمت (دو^۳، صفحه‌های ۶۰ و ۶۲)

(کتاب آبی)

گزینه «۲» ۲۷۷

از میان عقول، عقل اول تنها واجب‌الوجود بالغیری است که از واجب‌الوجود بالذات (خداآن) صادر شده است، بقیه عقول با واسطه واجب‌الوجود بالغیر دیگری وجود پیدا کرده‌اند.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه- قسمت (دو^۳، صفحه ۶۳)

(نیما پواهری)

گزینه «۱» ۲۷۸

از نظر ملاصدرا ممکن است ما در استدلال عقلی و یا در فهم وحی دچار اشتباہ شویم و به نتیجه‌های نادرست برسیم و احساس کنیم میان دستاوردهای عقلی ما و داده‌های وحی تعارض‌هایی وجود دارد.

(فلسفه (۲)، عقل در فلسفه- قسمت (دو^۳، صفحه ۶۶)

(کتاب آبی)

گزینه «۳» ۲۷۹

حیات عقلی مسلمانان با ظهور اسلام و تشکیل جامعه اسلامی مقارن بوده است، اما پس از نهضت ترجمه بعد از دو قرن به حیات فلسفی انجامید. البته فیلسوفان مسلمان دانش فیلسفه‌دانش بزرگ یونان را آموختند و با نقد و بررسی آراء آن حکیمان، نظام فلسفی نوینی را سامان بخشیدند، اما به این معنا نیست که فارابی و ابن‌سینا سبب پیدایش حیات عقلی در جامعه اسلامی شده باشند.

(فلسفه (۲)، آغاز فلسفه در مهان اسلام، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۴)

(کیمیا طهماسبی)

گزینه «۱» ۲۸۰

بهترین مدینه‌ها، مدینه‌ای است که مردم آن به اموری مشغول و به فضایلی آرایته‌اند که در نهایت، آن مدینه را به سوی سعادت رهیمنون می‌سازد. فارابی چنین مدینه‌ای را مدینه فاضله می‌نامد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: هر کدام از اعضای مدینه فاضله بر حسب ویژگی‌های خود وظیفه‌ای دارند.

گزینه «۳»: تعقل عالی‌ترین صفت محسوب نمی‌شود.

گزینه «۴»: اتصال رهبر آن به ملک وحی باعث سعادت حقیقی می‌شود.

(فلسفه (۲)، آغاز فلسفه در مهان اسلام، صفحه ۷۶)

(پیروز وجان)

۲۷۳- گزینه «۱»

الإِثْمَارُ: (میوه دادن) میوه‌های درختان که مردم آن‌ها را می‌خورند. ←

(الأَئْمَارُ: میوه‌ها)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: البَيْنَةُ: (محیط زیست) مکانی که در آن هر مخلوقی زندگی می‌کند.

گزینه «۳»: الْحُقُولُ: (کشتزارها) زمین‌های قابل کشت و درخت کاشتن.

گزینه «۴»: الرَّداءُ: (روپوش) لباسی بلند و گشاد که آن را روی لباس‌ها می‌پوشیم.

(واوگان)

۲۷۴- گزینه «۴»

الفَلَاحَانُ: مُسْتَشْنَى مِنْهُ و مَحْلٌ أَعْرَابِيٌّ آن: فاعل و مرفوع است.

سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: الْمَعَالُ: مُسْتَشْنَى مِنْهُ و مَحْلٌ أَعْرَابِيٌّ آن، نائب فاعل برای فعل مجھول و مرفوع است.

گزینه «۲»: مُسْتَشْنَى مِنْهُ در جمله قبل از إلآ محدود است.

گزینه «۳»: كُلُّ: مُسْتَشْنَى مِنْهُ و مَحْلٌ أَعْرَابِيٌّ آن، مفعول و منصوب است.

(استثناء)

(کتاب آبی)

۲۷۵- گزینه «۴»

در این عبارت مُسْتَشْنَى منه حذف شده است، پس فعل منفی را می‌توان مثبت و همراه با لفظ «فقط» یا «تنها» ترجمه کرد. (ما در کارهای روزانه‌مان مشورت نمی‌کنیم جز با خردمندان! ← ما در کارهای روزانه‌مان فقط با خردمندان مشورت می‌کنیم!)

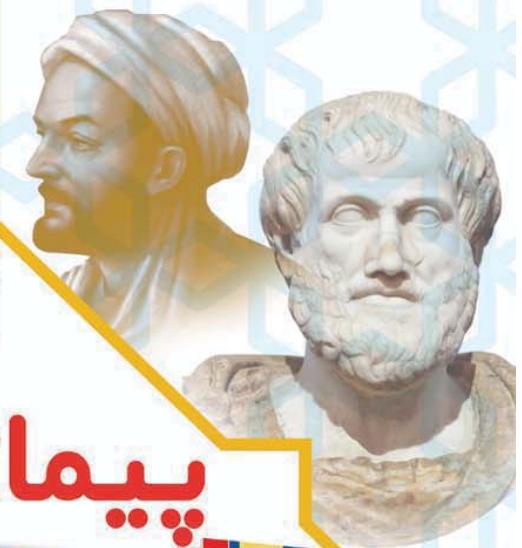
تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱»: «شيئاً»، در گزینه «۲»: «صوتاً» و در گزینه «۳»: «طلاب» مُسْتَشْنَى منه هستند.

(استثناء)

کتاب های آی انسانی

پیمانه ای همراهی کنید

۸۴۵۱
www.kanoon.ir
www.kanoonbook.ir

